

مک‌کوشن و رکاب تجربه‌یابی

ابوالقاسم کاشان‌رستم

اجلاس امنیتی منوینخ درباره سوریه!

معادله نامتناوز بحران در سوریه بعد از پنج سال جنگ و ویرانی در این کشور به مرحله‌ای رسیده است که مشخصات آن نشان از پیچیده‌شدن بحران دارد. این پیچیدگی و مشکلات آن، هم در ساحب سیاسی برای پایان بخشیدن به جنگ و آغاز دستیابی به صلح و هم در ادامه جنگ خود را نشان می‌دهد. با تصویب طرحی برای پایان جنگ در شورای امنیت سازمان ملل، این سازمان بین‌المللی ماموریت یافت تا ۳ اقدام را مدیریت کند. اول: برقراری نشست برای طراحی آتش بس و مذاکره و طرف درگیر در سوریه در سوریه و مسکو و مخالفان او، دوم: تسخیر قانون اساسی، جدید برای سوریه و از پی آن، سوم: انجام انتخابات عمومی در کشور برای انتخاب نمایندگان مجلس ملی سوریه و در نهایت انتخاب رئیس جمهور است. تا اینجا کار نماینده سازمان ملل بعد از سه نشست در ژنو، موفق به حداقل توافق طرفین نشده است. در آخرین نشست، دو طرف حتی حاضر به گفتگوی مستقیم در جلسه‌ای مشترک نشدند. در حالی که نماینده سازمان ملل با هر یک جلسه جداگانه برقرار کرد و مواضع دوطرف را انتقال می‌داد، نشست بدون نتیجه پایان گرفت. آمریکا و روسیه پیام بربر کل سازمان ملل را که اجرای مصوبه شورای امنیت درباره پایان جنگ در سوریه به نیت‌بست رسیده است، دریافته‌اند. مسکو و واشنگتن برای بازسازی ماموریت سازمان ملل، اجلاس امنیتی منوینخ درباره سوریه را کلید زدند. در این اجلاس نزدیک به ۸۰ کشور و سطح وزرای خارجه و روسای کشورها شرکت کردند. اگر چه از نشست منوینخ نتایج فوق‌العاده‌ای حاصل نشد اما سه توافق فوری مورد تصویب قرار گرفت.

اول طرف کل هفته کلمه‌های حساسی از غذا و دارو و کمک‌های پزشکی تا جادر و اسکان آوارگان و... به صورت اورژانسی انجام پذیرد. این اقدام در بخش‌هایی که مردم در محاصره درگیری‌ها قرار دارند صورت می‌گیرد. دوم، توفق درگیری‌ها ظرف یک هفته برای ادامه ارسال فوری کمک‌های بشردوستانه به مناطق محاصره شده. سوم، تأکید بر تروویسی بودن داعش و النصره که در مذاکره صلح جایی ندارند.

خلاصه خبری در پایان اجلاس امنیتی منوینخ درباره سوریه چنین گزارش شد: «احیایات از سوریه. نشست با هدف بررسی راه‌های حل و فصل بحران این کشور در منوینخ برگزار شد که شرکت کنندگان در این نشست با طرحی برای حل این بحران توافق کردند. این طرح شامل توافق درگیری‌ها در سوریه طرف یک هفته و ارسال فوری کمک‌های بشردوستانه به تمامی مناطق محاصره شده از طریق زمین و هوا است. شرکت کنندگان همچنین بر لزوم از سرگیری هر چه سریع‌تر مذاکرات صلح سوریه در ژنو تأکید کردند و برادگیری پایبندی خود را به روند سیاسی رای حل بحران آن اعلام کردند. سرگئی لارووف، وزیر خارجه روسیه در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با جان کری، وزیر خارجه آمریکا و استیسیان دی مسیورا، فرستاده سازمان ملل به سوریه گفت: «توافقاته توفیق درگیری‌ها در سوریه، داعش و جبهه النصره را شامل نمی‌شود. وزیر خارجه روسیه بر لزوم از سرگیری مذاکرات میان هیات دولت و مخالفان سوریه بدون هیچ پیش شرطی و با هدف اجرای قطعنامه شورای امنیت تأکید کرد و گفت: باید تمامی گروه‌های مخالف به این مذاکرات دعوت شوند. لارووف تأکید کرد: روسیه و آمریکا بر مقدمات اجرای آتش‌بس در سوریه نظارت خواهند داشت و روسیه همچنان به حمایت هوایی خود علیه داعش و النصره ادامه خواهد داد. وی گفت: توافق عملیات نظامی در سوریه ماموریت دشواری خواهد بود. لارووف تصریح کرد: مردم سوریه سرنوشت کشور خود را تعیین می‌کنند و روند سیاسی باید براساس توافق مشترک میان دولت و مخالفان باشد.»

مشکلات مسیر برای اجرای مصوبه شورای امنیت سازمان ملل را می‌توان چنین شمارش کرد.

۱- دورنمای هر جنگی از جمله جنگ در سوریه را باید در چگونگی میدان دورنی جنگ جستجو کرد. همه تحلیلگران سیاسی و نظامی که سوریه به این نتیجه رسیدند که اکنون ارتش سوریه و نیروهای مردمی نه تنها دست بر تر دارند که با خراج «حلب» دومین شهر بزرگ سوریه از محاصره و در عمل سراسر کشور را در دست محاربان مسلح خارج خواهند کرد. نزدیک به چهار ماه است که گروه‌های مسلح و متشکل گروه‌های تروریستی مشهور نه کمترین موفقیت نظامی میدانی را به دست نیاورده‌اند بلکه به صورت دائمی در حال تقیظی و فرار از صحنه جنگ هستند.

بشار اسد، دیروز در مصاحبه تلویزیونی با شبکه خبری آمریکایی گفت: «جنگ تا پاک‌سازی کامل کشور از دست نیروهای اسلحه ادامه خواهد داشت، با پیش این مصاحبه، چند نفر از معارضین سوریه که شرط برکناری بشار اسد همچنان باقی است و تا او برکنار نشود، آتش‌بس و صلحی در کار نخواهد بود!» آمریکا به دنبال آتش‌بس فوری در سوریه است در حالی که مسکو بار دیگر تأکید کرده است که همچنان مواضع و محل استقرار گروه‌های تروریستی داعش و النصره در سوریه را بمباران خواهد کرد. عربستان و ترکیه دخالت نظامی مستقیم به همراه گروه اتحالی خود را مطرح کرده‌اند و همه کشورها در پی آن، خطر جنگ فراگیر در منطقه و کلید خوردن «جنگ جهانی» را هشدار داده‌اند. اگرچه در ظاهر مسکو و واشنگتن به دنبال آتش‌بس فوری در سوریه هستند، اما اجرای آن با موضوع ترکیه و عربستان و گروه‌های مسلح آنها در سوریه هنوز در بن‌بست قرار دارد.

۲- آمریکا به همراه ترکیه و عربستان، مسکو را متهم می‌کند که در سوریه زمان می‌خرد و برای اجرای آتش‌بس و حل سیاسی بحران جدی نیست. مسکو نیز واشنگتن و به خصوص دولت اردوغان را تشدید کننده بحران جنگ در سوریه با ارسال تسلیحات و کمک‌های مستشاری و مالی به نیروهای مسلح مخالف می‌خواند و متهم می‌کند که سد مسیر عملی رسیدن به صلح در سوریه هستند.

۳- تا چند هفته آینده دورنمای جنگ و بحران در سوریه آشکارتر خواهد شد. به نظر می‌رسد با برتری میدانی ارتش سوریه و نیروهای مردمی، آنها مواضع سیاسی خود را به طرف‌های دیگر تحمیل خواهند کرد تا مخالفین که در میدان جنگ دست برتر ندارند، در نشست برای صلح با ماموریت سازمان ملل نیز ناچار به تمکین شوند. مسکو و واشنگتن آشکارا نظر دارند که بعد از پنج سال جنگ و کشته‌شدن بیش از ۲۰۰۰۰۰ نفر و آوارگی میلیون‌ها نفر از شهروندان سوریه، صفت بحران در این کشور به هیئت‌ها ساده است و باید هر چه زودتر راه حلی سیاسی برای پایان بحران سوریه پیدا شود و با نظارت سازمان ملل به اجرا درآید. سوریه همچنان در دایره جنگ و صلح می‌ی‌چرخد.

پایان بردسی سیاست‌های کلی خانواده در مجمع تشخیص مصلحت نظام

بررسی و تدوین سیاست‌های کلی خانواده، در جلسهٔ دیروز مجمع تشخیص مصلحت نظام به ریاست آیت‌الله هاشمی رفسنجانی به پیگیری شد و با تصویب ۱۱ بند دیگر از این سیاست‌ها، مجموعه سیاست‌های کلی خانواده در قالب ۱۷ بند به پایان رسید.
در ابتدای جلسه، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، با توجه به حضور پرشور و حماسی مردم سرکار شور در راهپیمایی یوم‌الله ۲۲ بهمن، گفت: لازم است بار دیگر از هوشتیاری و موقعیت‌ناسی خوب احاد مردم ایران برای حضور معقول، منظم و گسترده در راهپیمایی روز ۲۲ بهمن، تقدیر و تشکر کنیم.
رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام حضورانبوه مردم در این مراسم را با توجه به شرایط و حساس و خطیر منطقه معرابط و حاکی از ارتباط خوب مردم با نظام اسلامی و علاقه‌مندی به من و انقلاب دانستد که این عشق و وفاداری در شعارها و اظهارات آنان کاملاً متبلور بود.
به گزارش روابط عمومی مجمع تشخیص مصلحت نظام، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، با اشاره به توافقی مقدماتی به عمل آمده در منوینخ در مورد سوریه،گفت:هرچندان این توافق

ولادت عقیده‌بنی هاشم حضرت‌زین‌ب‌کبری‌سلام‌الله‌علیها فرصت خوبی است برای یاد کردن از شهیدانی که این روزها دوباره فضای زندگی ایرانیان را به طغر شروزنگین شهادت معطر کرده‌اند. شهیدانی که «حقیقتاً حق بزرگی بر گردن همه ملت ایران دارند (بیانات در دیدار خانواده‌های شهدای مدافع حرم)» ۵بهمن۹۴) تمام این شهیدان یک صفت مشترک دارند: «شهید مدافع حرم» امتیازی که آنان را متمایز کرده است: «اگر این‌ها نمی‌رفتند و دفاع نمی‌کردند، امروز دشمنان اهلیت علیهم‌السلام حرم حضرت زینب سلام‌الله‌علیها را به خاک یکسان کرده بودند، سامرا را با خاک یکسان کرده بودند و اگر دشمنان می‌رسید کاظمین و نجف و کربلا را هم با خاک یکسان می‌کردند.(بیانات در دیدار خانواده‌های شهیدان مدافع حرم ۷دی/۹۴)»

اما فقط دفاع از حرم نیست که به آن‌ ها جلوه دیگری دارد. امتیاز دیگرشان گزاته کردن دست متجاوزان از خاک ایران است؛ آنان هم در نه مرزهای کشور که کیلومترها دورتر از آن، و دفاع از کشور، دین و انقلاب اسلامی است؛ شهیدان مدافع حرم با دشمنی مبارزه کردند که اگر این‌ها می‌گرفتیم، در واقع این شهاده عزیز ما جان خودشان را در راه دفاع از کشور، ملت، دین و انقلاب اسلامی فدا کردند. (بیانات در دیدار خانواده‌های شهیدان مدافع حرم ۵بهمن/۹۴)

ایندیکگر این شهیدان که حکایت از مظلومیت آنها دارد، «شهادت دگربرد» است. «امتیاز سوم هم این است که این‌ها درغرب به شهادت رسیدند. این هم یک امتیاز بزرگی است و پیش خدای متعال فراموش نمی‌شود. (۵بهمن/۹۴)

ولادت با برکت دختر امیرالمؤمنین علیهما السلام، که حالا دفاع از یک پاشش نمادی است برای دفاع از «حرم اسلامی» بهمانه است برای انتشار حسیه‌های یکی از دیدارهای خانواده‌های شهیدان مدافع حرم با رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیت رهبری (در تاریخ ۵خرداد/۱۳۹۴).

ای کاش من می‌کم فروزند شهید بودم
از سر و صدای پیچهای خردسال می‌شود حساس زد که خانواده‌های شهیدی که امروز همان‌ آقا هستند، از طایفه شهیدهای جداشدنه همان‌هایی که نشان از روزها بیشتر شنیده می‌شود: «پیچهای مدافع حرم».

مگر ایس پیچ‌های می‌گذارد تا در محضر آقا خیلی جدی و رسمی‌باشی! راستش را بخواهی اصلاً نمی‌توانی در مقابل زان و دای گاه و بی‌گاه این کودکان معصوم بی‌تفاوت باشی و همان قدر کن که دلت با صاحب مجلس است. فکرت با این کودکان! زان و نازهای فرزندان خردسال شهیدان مدافع حرم، دست داشتن که نه، اصلاً انگار ندی به کردن تو بست تا برای لحظاتی هم که شد آن‌ها را در آغوش بگیری و دست نوازش به سرشان بکشی و برای لحظاتی هم که شد با محبت خود جانی جایی جایی شهیدشان را هم بخونی اما این دفعه و نگرانی خیلی زود از این می‌دود. زمانی که رفتار سرشارازعاطفه آقا را بافرزندان شهید می‌بینی و بسوایران گونه‌های فرزندان شهید را؛ بر پاره نمی‌گویی یکسری از حصاران در مجلس که «ای کاش من می‌کم فروزند شهید بودم»

اما مدلل دختر خردسال ما می‌وهای دم گزوش‌اش سوخت. تقاری این طفلق معصوم برای دیدن آقا دیدنی بود. قبل از آغاز مراسم خود را به صندلی آقا رساند و مدتی روی آن نشست. وقت آمدن آقا نیز مادر محکم دستش را

قدردانی د دکتر روحانی از حضور ملت

ایران در همایش بزرگ ملی ۲۲ بهمن

سرویس سیاسی – اجتماعی: رئیس جمهوری در پیامی با تقدیر و تشکر از حضور ملت شریف و دیدار ایران در همایش بزرگ ملی ۲۲ بهمن و نمایش وحدت و همدلی در آستانه انتخاب مجلس شورای اسلامی گفت: حضور ملت شریف و همدلی در آستانه انتخاب مجلس شورای اسلامی و برگزاری انتخابات در این حضور معنادر و باشکوه، تجلی ایستادگی بر ارزش‌های اسلامی و بازتاب عزم راسخ امتی نستوه در برابر دشمنان اسلام و انقلاب است. امتی محبت پیام اتحاد و السلمین و المسلمین دکتر حسن روحانی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

ملت شریف و بزرگوار ایران
بار دیگر حضور باشکوه و عزت آفرین شما ملت بزرگ و انقلابی و جشن سی و هشتمین بزرگداشت خیزش الهی مردم ایران زمین، پیام روشن انقلاب را در سراسر جهان طنین انداز کرد.
خود خانواده بدین روز پاک شهیدان انقلاب اسلامی و شما مردم مؤمن و ولایت‌مدار که با بصیرت و آگاهی و در میثاتی تازه، پیوند ناگسستنی خود را با اهداف و آرمان‌های بلند نظام اسلامی‌نشان دادید و حماسه‌ای نوین در تاریخ انقلاب‌اسلامی‌آفریدید.

این حضور معنادر و باشکوه، تجلی ایستادگی بر ارزش‌های اسلامی و بازتاب عزم راسخ امتی نستوه در برابر دشمنان اسلام و انقلاب است، انقلابی که یکی از عمیق ترین تحولات اجتماعی سیاسی تاریخ بشری را بر پایهٔ معنویت و غفلات بی‌اعتن

در آستانهٔ انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری، این نمایش وحدت و همدلی، نشانهٔ تدبیر و زمان‌شناسی ملتی آگاه است که می‌خواهد دیگر بار با حضور پرشور و آگاهانه، به وظایف انقلابی خویش عمل کرده، فصل جدیدی از حیات سیاسی و فرهنگی میهن اسلامی را رقم بزند.
اسال بزرگداشت سالگرد پیروزی انقلاب، با تثبیت حقوق هسته‌ای ملت ایران، عقد تحریم‌های طالعانه و نخستین دستاوردهای اجرایی بلند برجام همراه بود. این پیروزی بزرگ ملی، حاصل هوشیاری فرزندان این مرز و بوم، ایستادگی و حمایت ملت و هدایت‌های مصلح‌مهر رهبری بود که دشمنان نظام را تا کام و اق‌های جدیدی در مسیر رشد و شکوفایی کشور، تشو

ان استقامت، صلح طلبی، آگاهی و فرهیختگی ملت، پشتوانه محکمی‌برای دولت تدبیر و امید در دفاع از اقتدار و عزّت ملی و خدمتگزاری هرچه بیشتر به صاحبان اصلی انقلاب است.
اینجانب، ضمن تقدیر و تشکر از حضور ملت شریف و دیدار ایران در همایش بزرگی ملی، از خداوند متعال توفیق محض را در پاسداری از ارزش‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، پیشرفت کشور و تعالی جامعه، مسألت می‌دارم.

حسن روحانی

رئیس جمهوری اسلامی ایران

خانواده در مجمع تشخیص مصلحت نظام

تجمل گرای و مظاهر منحن فرهنگ
۱-برجسته سازی رفتارهای
۲-سایسته گروه‌های مرجع و جلوگیری از شکل‌گیری گروه‌های مرجع
۳-بازنگری، اصلاح و تکمیل نظام حقوقی و رویه‌های قضایی
۴-تأجیح این توافق ندارند، ولی به نظر می‌رسد چنانچه سیاست‌های شده است و امیدواریم نهایتاً به نفع مردم سوریه به نتیجه برسد.
سوریه به نتیجه برسد.
در این جلسه که علاوه بر اکثریت اعضا، وزرای اطلاعات و فرهنگ در ارشاد اسلامی، معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده و رئیس فراکسیون زنان و امور خانواده مجلس شورای اسلامی هم حضور داشتند، پس از بحث و استدلال‌های ميسوط اعضا و مدعوی، بندهای زیر به عنوان سیاست‌های کلی خانواده به تصویب رسید:
۱-خرانه است
۲-ترویج ارزش‌های متعالی و ستندهای پسنیده درازدوران و خانواده
۳-پس رنگ کردن ارزش‌های اخلاقی و زدودن پیراهن‌های باطل از آن
۴-مبارزه با اشرافیت و

اخبار داخلی

دیدار رسمی خانواده‌های مدافع حرم با رهبر معظم انقلاب

گرفت و اجازه نداد تا به سمت ایشان برود. هرچقدرهم تلاش کرد تا درهنگام نماز یا گذشتن از صف‌ها خود را به امام جماعت برساند، موفق نشد. اما برنامه که شروع شد و بالاخره توانست دستش را از دست مادر جدا کند و به آن برسد و کنار صندلی ایشان جا خوش کند. چادرش هم همراهش بود؛ اما پاپان ماجرا نبوده آن قدر کلاز آقا ورجه ورجه کرد تا خسته شد؛ وقتی نوتی به خداوند شهیدش رسید، حیف که دیگر خواب بود و از لذت چشیدن طعم لیخت و بوسه‌های آقا در پیداری محروم شد.

آغازگرین صیافت، بیانات آقا در وصف شهیدای مدافع حرم و امتیازات آن‌ها نسبت به دیگر شهیدان است؛ «اقدام دواطلبانه»، «اعتقاد خاصانه با پشت سر گذاشتن هیجانات جوانی»، «بشت کردن به تعلقات زندگی و زن و فرزند» و «دفاع از حریم اهلیت علیهم السلام» چهار شاخصی است که ویژگی این شهیدان می‌شمرند و تأکید می‌کند که «چهارمین ویژگی بالاترین آن‌هاست».

پرواز به بهشت

شاید گل سخنان آقا اشاره‌شان به روایتی از معصومین علیهم‌السلام است که خانواده‌های شهیدان را حسابی دلگرم می‌کند و لیخت شادی و رضایت را بر لبان آن‌ها می‌نشاند: «ما در روایتنامان مواردی را داریم که ائمه علیهم‌السلام به عدلای از شهدا اشاره کردند و گفتند که همه ما جان خودروشهید را در راه دفاع از کشور، ملت، دین و انقلاب اسلامی فدا کردیم. (بیانات در دیدار خانواده‌های شهیدان مدافع حرم ۵بهمن/۹۴)»
ایندیکگر این شهیدان که حکایت از مظلومیت آنها دارد، «شهادت دگربرد» است. «امتیاز سوم هم این است که این‌ها درغرب به شهادت رسیدند. این هم یک امتیاز بزرگی است و پیش خدای متعال فراموش نمی‌شود. (۵بهمن/۹۴)

ولادت با برکت دختر امیرالمؤمنین علیهما السلام، که حالا دفاع از یک پاشش نمادی است برای دفاع از «حرم اسلامی» بهمانه است برای انتشار حسیه‌های یکی از دیدارهای خانواده‌های شهیدان مدافع حرم با رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیت رهبری (در تاریخ ۵خرداد/۱۳۹۴).

ای کاش من می‌کم فروزند شهید بودم
از سر و صدای پیچهای خردسال می‌شود حساس زد که خانواده‌های شهیدی که امروز همان‌ آقا هستند، از طایفه شهیدهای جداشدنه همان‌هایی که نشان از روزها بیشتر شنیده می‌شود: «پیچهای مدافع حرم».

مگر ایس پیچ‌های می‌گذارد تا در محضر آقا خیلی جدی و رسمی‌باشی! راستش را بخواهی اصلاً نمی‌توانی در مقابل زان و دای گاه و بی‌گاه این کودکان معصوم بی‌تفاوت باشی و همان قدر کن که دلت با صاحب مجلس است. فکرت با این کودکان! زان و نازهای فرزندان خردسال شهیدان مدافع حرم، دست داشتن که نه، اصلاً انگار ندی به کردن تو بست تا برای لحظاتی هم که شد آن‌ها را در آغوش بگیری و دست نوازش به سرشان بکشی و برای لحظاتی هم که شد با محبت خود جانی جایی جایی شهیدشان را هم بخونی اما این دفعه و نگرانی خیلی زود از این می‌دود. زمانی که رفتار سرشارازعاطفه آقا را بافرزندان شهید می‌بینی و بسوایران گونه‌های فرزندان شهید را؛ بر پاره نمی‌گویی یکسری از حصاران در مجلس که «ای کاش من می‌کم فروزند شهید بودم»

اما مدلل دختر خردسال ما می‌وهای دم گزوش‌اش سوخت. تقاری این طفلق معصوم برای دیدن آقا دیدنی بود. قبل از آغاز مراسم خود را به صندلی آقا رساند و مدتی روی آن نشست. وقت آمدن آقا نیز مادر محکم دستش را

دکتر ظریف: توافقی هسته‌ای زمینه غلبه بر بی‌اعتمادی ایران و غرب را فراهم کرد

«محمدجواد ظریف» وزیر خارجه کشورمان همرا با «فلدراک» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در مراسم افتتاحیه کنفرانس امنیتی منوینخ، بر روی سبسن ظاهر شند و در باره توافق هسته‌ای سخن گفت.
وی گفت: «زمانی که مذاکرات را آغاز کردیم، تصمیم گرفتیم که نگاه تازه حاصل جمع صفر را که ۱۰ سال بر مذاکرات ایران و غرب در دادن اهداف تغییر دهم».
ظریف گفت: «در ابتدا آمریکا و برخی کشورهای غرب اروپا به کلی با فغال بودن برنده هسته‌ای ایران مخالف بودند اما ما هدف مشترک جدیدی تعریف

کردیم و آن عبارت بود از وجود برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز برای ایران»
ظریف به مباحثات اتحاد رویکرد قدیمی غرب که در ابتدای مذاکرات، تعداد سالت‌ریفوزهای ایران ۵ هزار عدد بود که اکنون آن‌ها کمتر به ۱۹ هزار عدد رسیده بود.
وی دربارهٔ ایران، تبدیل برزده از نظر اقتصادی مثبت به ترخی منفی را هم ضرر ایرانیان از این روند دانست و گفت: «حالا ما برنامه هسته‌ای خود را داریم، آن‌ها امتدادشان را به دست آورده‌اند و تحریم‌ها نیز برداشته شده‌اند».

ظریف با تکیه بر این ماجرا، به داستان بی‌روژه‌های اروپامه‌پند و پراخت گفت که فتر چنین رویکردی را برای حل مشکلات منطقه در پیش نگیریم؟

با سعودی‌ها برادریم

وی خاطرنشان کرد: «به هیچ وجه نمی‌توان به قیمت نابود کردن اوضاع برای دیگران، به امنیت رسیدیم» اما در مقابل، سعودی، با تهدید و چالش‌هایی مشترک در منطقه ماوجه چنین تهدیدی است که برادران ایران تکیه نیز با آن مواجه هستند؛ تهدیدی که حتی کشورهای غربی با آن مواجه هستند».
وزیر خارجه ایران به عدم تصبیروری اشاره کرد و گفت: «ایران زندانی شهیدان گذشته بود»
ظریف البته انتقادهایی هم از اقدامات ریاض داشت و گفت: «عربستان رویکرد حلف ایران را در پیش گرفت».

وی افزود: «باید به دنبال بازتعریف روابط باشیم و گذشته را کنار بگذاریم، نباید زندانی گذشته بود، هر طرف روابط خود را از خرداندن گذشته دارد. ما روایت خودمان را داریم و اطمینان دارم که

۱۵- امتداد درش‌های حمایتی و تشویقی مناسب برای تکریم

۱۶- ایجاد سازوکارهای لازم برای ارتقای سلامت همه جانبه خانواده‌ها و ویژه سلامت باروری و فرزندآوری در چارچوب برخورداری از جامعه سالم، پویا و بلندآه

۱۷- آموزش و تسهیل دسترسی به آن قبل، بین و پس از تشکیل خانواده
براساس بیان اسلامی ایرانی در جهت تحکیم بنیان خانواده
۱۱- توانمندسازی اعضای خانواده در مسئولیت‌پذیری امور اجتماعی و تعامّلات اجتماعی، به فرزندان و والدین

دکتر ظریف: توافقی هسته‌ای زمینه غلبه بر بی‌اعتمادی ایران و غرب را فراهم کرد

مادر شهید می‌گوید: «آقا را ذاتی نکن!» آقا پاسخش را با خنده می‌دهند: «ذاتی که نیستت خانم!»، پدر و مادر شهید دعا می‌کنند که دیگری فرزندانشان هم در راه ولایت فدا شوند؛ دختر شهید از آقا برای کنکورش التماس دعا دارد؛ شوما هم برایش دعا می‌کنند: «انشاءالله! اولاً در کنکور قبول شسوی و بعد هم روز ازدواج کن!» حسن ختام دیدارین خانواده، پیوسته آقا بر گونه راست و پای بوسه بر گونه چپ پسر کلاس اولی شهید بادیا است.

عایی که جا ماند

نوبت خانواده شهید «حجت‌الاسلام محمدمهدی ملازمی گجوری» است؛ پدر شهید که از روحانیون است بدون جای مقابل آقا ایستاده؛ انگار شوق دیدار با آقا موجب شده عیای پدر شهید جفا بمانند آقا می‌پرند: «جایبان را راضا گذاشتید؟» پدر شهید می‌گوید: «یادم رفت!» آقا می‌گویند: «پس شما اینجا به پای امیدید باید یک بچه با هم بدیم»؛ هدیه‌ای که در پایان دیدار به دست پدر شهید می‌رسد.

پدر شهید درباره فرزندش می‌گوید: «اسناد دروس سطح عالی حوزه بود». و بعد ادامه می‌دهد: «خوشحال هستیم که خانواده شهید ما به حال در مقابل خانواده شهدا و جانبازان احساس شرمندگی می‌کردیم؛ تازه این شرمندگی ما برادرشان شد» آقا می‌کنند: «خانوادن شما را در دنیا و آخرت شهادت کنید.» گفتگوی این خانواده شهید با ابراز محبت آقا به دو دختر شهید ادامه می‌یابد؛ یکی از آن دو دختر، دخا با دختر با موهای دمرگوشی او این روایت است که خلاصه‌اش شده: «همسر جلمه می‌گفت ما به آقا می‌گویی: «وقتی شغری را که شما خواندنی بود که همه ما صدف اول بودیم از این مجلس شهدا راچند-هه همراه همسرمد خیلی ناراحت شدیم، با صحبتی که آخرین بار با شهید داشتیم، نیت کردیم که به قلمرومانشان قبول کنند بیشتر از ۲۵ روز به منطقه بماند، بعد از آن نیت از شما در قلمبه ما به تکفیری‌ها باید که الحمد الله با شهادت ایشان، این نیت او زیارت شد.» آقا می‌گویند: «خاندا انشاءالله سایه شما خواهدا شهید از سر ساین مملکت کن کند».

خانواده بعدی، خانواده شهید «رضا نقشی فروغ» از آذربایجان غربی هستند؛ آقا درخواست پدر شهید، ذهابتی هم به زبان آذری با او صحبت می‌کنند.
روزمند یکاله!
شهید «مهدی نوروزی بهاری» شهیدی نام آشناتر است. همان شهیدی که پیش از شهادت، تصاویرش در مقابله با فتنه‌گران ۸۸ رسانه‌ای شده بود، و پیش و پیش از تیر داضح به نفع تبعیت و افترای اصحاب فتنه و داعشی‌های وطنی نواخته شده‌اند. پدر ما شهید از پدر مر حرم شهید می‌گوید که او هم جایان بوده است و بعد مادر ازروزی خود را می‌گوید: «ازروزم این است که تمام خانواده‌ام را مهدی را برودن و شهید شوند.» آقا می‌گویند: «آن کسی که در راه خدا داوید ذخیره شما است پیش خدای متعال؛ خدا او را در خاک ذخیره‌ای نمی‌کند؛ شما حفظ می‌کنید؛ خدا آنها (فرزندانان) را حفظ کند».

همسر شهید «آناه اآمده به رزم بودن فرزند یکساله شهید می‌گوید: «محمد هادی لیس رزم پورشیده و آمده که چغپیش را از شما بگیرد و لیلی‌گو باشد.» آقا با خنده می‌گویند: «محمد هادی را می‌گویید؟ خدا انشاءالله محمد هادی را برای شما حفظ کند؛ نگه دارد و انشاءالله از مردان خوب آینده شواد؛ آقا بعد از چند بوسه بر سر این شهیدش یکساله به او چغیه می‌دهند. همسر شهید می‌گوید: «تمام این لنگتنی‌ها با این دیدار بر طرف شد» و آقا جواب می‌دهند: «خاندا انشاءالله همه این لنگتنی‌های شما را در دنیا و آخرت برطرف کند. انشاءالله عزیز باشید، شما با

سیاستمداران غربی انتخاب برای دبیردر به جای پرداختن- مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در مراسم افتتاحیه کنفرانس امنیتی منوینخ، بر روی سبسن ظاهر شند و در باره توافق هسته‌ای سخن گفت.
وی گفت: «زمانی که مذاکرات را آغاز کردیم، تصمیم گرفتیم که نگاه تازه حاصل جمع صفر را که ۱۰ سال بر مذاکرات ایران و غرب در دادن اهداف تغییر دهم».
ظریف گفت: «در ابتدا آمریکا و برخی کشورهای غرب اروپا به کلی با فغال بودن برنده هسته‌ای ایران مخالف بودند اما ما هدف مشترک جدیدی تعریف

کردیم و آن عبارت بود از وجود برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز برای ایران»
ظریف به مباحثات اتحاد رویکرد قدیمی غرب که در ابتدای مذاکرات، تعداد سالت‌ریفوزهای ایران ۵ هزار عدد بود که اکنون آن‌ها کمتر به ۱۹ هزار عدد رسیده بود.
وی دربارهٔ ایران، تبدیل برزده از نظر اقتصادی مثبت به ترخی منفی را هم ضرر ایرانیان از این روند دانست و گفت: «حالا ما برنامه هسته‌ای خود را داریم، آن‌ها امتدادشان را به دست آورده‌اند و تحریم‌ها نیز برداشته شده‌اند».

ظریف با تکیه بر این ماجرا، به داستان بی‌روژه‌های اروپامه‌پند و پراخت گفت که فتر چنین رویکردی را برای حل مشکلات منطقه در پیش نگیریم؟

ظریف به مباحثات اتحاد رویکرد قدیمی غرب که در ابتدای مذاکرات، تعداد سالت‌ریفوزهای ایران ۵ هزار عدد بود که اکنون آن‌ها کمتر به ۱۹ هزار عدد رسیده بود.
وی دربارهٔ ایران، تبدیل برزده از نظر اقتصادی مثبت به ترخی منفی را هم ضرر ایرانیان از این روند دانست و گفت: «حالا ما برنامه هسته‌ای خود را داریم، آن‌ها امتدادشان را به دست آورده‌اند و تحریم‌ها نیز برداشته شده‌اند».

ظریف با تکیه بر این ماجرا، به داستان بی‌روژه‌های اروپامه‌پند و پراخت گفت که فتر چنین رویکردی را برای حل مشکلات منطقه در پیش نگیریم؟

ظریف به مباحثات اتحاد رویکرد قدیمی غرب که در ابتدای مذاکرات، تعداد سالت‌ریفوزهای ایران ۵ هزار عدد بود که اکنون آن‌ها کمتر به ۱۹ هزار عدد رسیده بود.
وی دربارهٔ ایران، تبدیل برزده از نظر اقتصادی مثبت به ترخی منفی را هم ضرر ایرانیان از این روند دانست و گفت: «حالا ما برنامه هسته‌ای خود را داریم، آن‌ها امتدادشان را به دست آورده‌اند و تحریم‌ها نیز برداشته شده‌اند».

ظریف به مباحثات اتحاد رویکرد قدیمی غرب که در ابتدای مذاکرات، تعداد سالت‌ریفوزهای ایران ۵ هزار عدد بود که اکنون آن‌ها کمتر به ۱۹ هزار عدد رسیده بود.
وی دربارهٔ ایران، تبدیل برزده از نظر اقتصادی مثبت به ترخی منفی را هم ضرر ایرانیان از این روند دانست و گفت: «حالا ما برنامه هسته‌ای خود را داریم، آن‌ها امتدادشان را به دست آورده‌اند و تحریم‌ها نیز برداشته شده‌اند».

دستور وزیر کشور برای بررسی موضوع جمع آوری برنهای تبلیغاتی

آیت الله هاشمی رفسنجانی

شهر تهران مطرح شد که بر همین اساس استاندار تهران از سوی کشور مردم فاضلی وزیر امورایران ۲۲ بهمن قضا در وفاق‌های کثرت‌بررسی موضوع و پیگیری قانونی لازم در این باره اقدام و نتیجه را اعلام کند.
شکورمان وزیر امور اصل انقلاب، با هر حضرات اما تبعیت از ولایت فقیه و مقام معنوی و تأیید دیگران را با صلبت می‌کنند.
مردم پای کار بوده و هستند و

شهر تهران مطرح شد که بر همین اساس استاندار تهران از سوی کشور مردم فاضلی وزیر امورایران ۲۲ بهمن قضا در وفاق‌های کثرت‌بررسی موضوع و پیگیری قانونی لازم در این باره اقدام و نتیجه را اعلام کند.
شکورمان وزیر امور اصل انقلاب، با هر حضرات اما تبعیت از ولایت فقیه و مقام معنوی و تأیید دیگران را با صلبت می‌کنند.
مردم پای کار بوده و هستند و

شکایت و شکایت

دکتر محمد رضا عباسی فرد

ما دل سپرده بودیم او سپرده می‌خواست
خدا یا به خاطر اصرار بر گشودن درهایی که در حق حکمت و مصلحت و به‌عنوان خیرخواهی به رویم بسته‌ای، استغفار می‌کنم.
خدا یا، راهنمایی و ارشاد و هدایت من در دنیای پیشرفته امروز که بدون هماهنگی قبلی مردم هم در قیادت دلف نمی‌کنند، برای حضور و عضویت در هیچ گروه و جمعیتی قبل از طی تشریفات و زرو جا و اخذ پذیرش خصوصاً بعد از تکمیل ظرفیت، اصرار و اقدام نکنم.
خدا یا، خوب می‌دانستم که دانشمند زیر علم می کشی از یک نوحه و یک نوحه‌خوان و یک سبک خواندن ندارد، بسی دشوار است.
اما چه باید کرد؟
اعتقاد عمیق به اسلام و ارزش‌های آن، خلاصه الوصف و دوست داشتن ایران عزیز اسلامی، عشق به هر بزرگ مصداق بردارن و خواهران لرستان و جنوب و غرب کشور که همواره ایرانی بوده و از اصل‌تربان ایرانیان هستند و سرانجام وفاداری به خون‌های شهیدان و راه امام و پشتیبانی از رهبری فرام می‌دهد، که علیرغم بی‌مهری‌ها و بدخلفی‌ها و حق نامساپی‌ها، تسلیم اراده و خواست مردم بوده و تا پای مرگ در میدان بمان که نفع و شیرین و رد و تائید آن مبارک است و همه چیز در فرای و منتظر خدا و بندگان خداست.

آمر این فرمایند:
﴿وَقُلْ أَطِيعُوا نَبِيَّيَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولَهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾
و امیر المومنین (ع) فرمود:
«اعلموا انکم بعین الله» و امام خمینی (ره) فرمود:
«تعالی محضر خداست.»

چون اگر عرصه کارزار را ترک کنی روزی خواهی گفت: «به یک تیر گشتی ز میدان به در»

اما اکنون شادمانه خود را سربلند می‌بینم چون همه چیز خود را با شعار:
«اسر چه نظامی که فدای قدم دوست کشید»
فدای نظام این قم در خاکریز ولایت و به پای مردمی ریخته کم از صفق جان دوستشان دارم و در این قمار شیرین احساس غرور می‌کنم.
باشد که قطره‌ای از آبروی خود را در راستای حفظ و بقاء امرگان شهیدان دوست داشتنت، باقی چنین بود که اگر نه به خاطر آنها، بلکه خودشان هم سنگ بزنند؛ احساسات این باشد:

«تو به من سنگ زدی من نریدم نگستم

«من به هر حال که باشم به تو می‌اندیشم

تنها تو بمنا!»

سفر از پیش تو هرگز نتوانم،
مگر نه حلاج بر سر دار هم خدا خدای می‌گفت و گاهیل در زمام آفرینش به زمین گفت: ما که رفیق اما تو می‌فرار و آرام می‌چرخ‌ی و اساس زندگی یعنی تلاش در راه عمیق، مخصوصاً اگر از حافظ شنیده باشی:

«در زلف چون کمدنشای دل میخ کنانجا

«تو به من سنگ زدی من نریدم نگستم

مگر نه حلاج بر سر دار هم خدا خدای می‌گفت و گاهیل در زمام آفرینش به زمین گفت: ما که رفیق اما تو می‌فرار و آرام می‌چرخ‌ی و اساس زندگی یعنی تلاش در راه عمیق، مخصوصاً اگر از حافظ شنیده باشی:

«در زلف چون کمدنشای دل میخ کنانجا

«تو به من سنگ زدی من نریدم نگستم

ولی انفسوس دو صد انفسوس که در غوغای خسته کننده و بی‌حاصل جنگ‌های حیدری و نعمتی با اوس و خزرجی برای فریاد برآورد: «و لا تنصوا لفتنشا و لا تنصوا لریحکم» که تمام دود خفق و کینه‌ها و کینه‌ها فدرت‌ها به نام اسلام، ایران و مردم می‌رود. من به فضل الهی در خیل و سیل اخراجی‌ها با اکثریت بخت‌های متفاوتی هستم که ضمن هشدار در خصوص عدم گوش‌های بیبهار و خراسان و ساقی‌های سرکش در امتحان، به خط خطی چشم و خاندن می‌کنم؛ و به بعضی عوامل اجرایی و نظارت را برتافته و اعلام می‌کنم:</

کتابخانه و گویا

بسمه تعالی

فقه و سیاست یا بی‌سیاستی – ۳

شورای نگهبان در برابر شورای نگهبان؟

◀ **محمد جواد حجتی کرمانی**

نکرده است؟
چون کسی صلاحیت ما را احراز نکند؟
اینجانب موافق با اصل ۹۹ قانون اساسی، نخست این چند جمله را از زبان آقای نجات‌الله ابراهیمیان عضو حقوق‌دان و استگوری محترم شورای نگهبان بخوانید:
آقای ابراهیمیان ضمن آنکه می‌گوید چون فرایند نظارت استصوابی ۱۲ عضو این شورا فراهم نشده هیچ اطراعی از فرایند تأیید صلاحیت‌های خبرگان ندارد، می‌افزاید:
«با بر یک تاقیسی علمی که به نظر

اینجانب موافق با اصل ۹۹ قانون اساسی، تفسیر آن و قانون انتخابات مجلس خبرگان است همت‌مانگوه که در انتخابات مجلس و تصمیمات هیأت اجرایی، نظارت استصوابی دارند، در انتخابات خبرگان نیز باید بر تصمیمات شش ققیه که جایگاهشان هیأت اجرایی انتخابات مجلس خبرگان است، نظارت استصوابی داشته باشند.»
– به عبارت ساده‌تر طبق گفته آقای ابراهیمیان– شش عضو ققیه شورای نگهبان بدون نظارت استصوابی کل اعضای خبرگان ا-عم از فقها و حقوق‌دانان – نمی‌توانند اقدام به تأیید یا عدم تأیید نامزدهای خبرگان کنند. اگر مطلب آقای ابراهیمیان به حودش یکی از حقوق‌دانان است مقرون به صحت باشد ـ که قاعداً چنین است – پس کل تأییدها و عدم تأییدهای حضرات آقایان فقهای مکرم ششورای نگهبان فاقد وجاهت قانونی است، این یکی.

***

دوم اینکه با اعلام محقق که کدامیک از فقهای محترم شورای نگهبان نامزدیها را در مورد احراز صلاحیت کرده‌اند؟ چون مطابق تبصره ۲ ماده ۱۰۱آیین‌نامه اجرایی قانون انتخابات، چنانچه ققیه یا ققتهایی از شورای نگهبان کاندید حوزه انتخابیه‌ای باشند، از انجام امور نظارتی و تصمیم‌گیری در آن حوزه ممت خواهند شد. پس علی‌القاعده آقایان جنتی، مؤمن و پردی که نامزدهای خبرگان از تهرانند حق نداشته‌اند در مورد صلاحیت یا عدم صلاحیت نامزدهای خبرگان از تهران نظر بدهند. و چون گزارشی در این مورد منتشر نشده، معلوم نیست کدام سه نفر یا دو نفر بجا مانده رای به عدم احراز صلاحیت شده‌اند؟
آیت‌الله سیدمحمد یجنوردی و حجت‌الاسلام سیدحسن خلیلی دادنده‌اند که اگر این افراد معرفی شوند، آنوقت مردم می‌فهمند که عدم احراز صلاحیت‌های نامزدهای تهران که حداقل ۷ رای از ۱۲ رای اعضا (فقها و حقوق‌دانان) شورای نگهبان را لازم داشته، تنها تا ۲ یا حداکثر ۳ نفر (آن هم فقط فقها) شده است و اگر جز این بوده خلاف قانون بوده است.

***

با بر آنچه گذشت، بنابراین به قول یک مقام رسمی شورای نگهبان در مقام سخنگویی این شورا، احراز و عدم احراز صلاحیت نامزدهای خبرگان، هم در کل کشور و هم به خصوص در تهران مشکل قانونی داشته و دارد و این مشکل را نه من به صلاحیت از کرمان احراز نشده و نه آقای یجنوردی و حسن‌آقا که نامزدهای تهران بوده‌اند و نه دیگران می‌گویم بجا اینها، اظهارات یک مقام رسمی شورای نگهبان است...

پی‌نوئیس:

۱. روزنامه شرق، ص ۲ و ۷ مورخه ۹۴/۱۱/۲۴

آیت الله د کتر محقق داماد

عضو شورای عالی کمیسیون ملی یونسکوشد

در حکمی از سوی دکتر فرهادی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، آیت‌الله‌آقای دکتر سیدمصطفی محقق داماد، استاد حقوق دانشگاه شهید بهشتی و رئیس گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم، برای مدت سه سال به عنوان عضو حقیقی شورای عالی کمیسیون ملی یونسکو در ایران منصوب شد.

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

آیت‌الله العظمی خرمینی

د کتر جهانگیری: بدون تقویت بنیان های فرهنگی ممکن نیست

سرسویس فرهنگی، هنری: «موزه کتاب و میراث مستند ایران» صبح دیروز با حضور معاون اول رئیس جمهور در کتابخانه ملی گشایش یافت.

به گزارش خبرنگار ما، در مراسمی با حضور دکتر اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری، دکتر مسعود سلطانی‌فر معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان میراث فرهنگی و دکتر سیدرضا صالحی امیری مشاور رئیس جمهوری و رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران «موزه میراث کتاب و میراث مستند ایران» افتتاح شد.

در این موزه بخشی از آثار نفیس خطی، کتاب‌های چاپ سنگی، اسناد تاریخی، تابلوهای نفیس، اسکرهای تاریخی و اسناد مرتبط با برخی مشاهیر فرهنگی معاصر برای نخستین بار در معرض دید همگان قرار گرفته است.

میراث مستند کشور و بخشی از میراث مستند جهانی است. این موزه با هدف کمک به ارتقاء ارزش‌های فرهنگی در جامعه و اشاعه فرهنگ و تمدن غنی ایران اسلامی افتتاح شد.

جهانگیری به همینین از «مجموعه تصویری ایران» نیز در مراسمی در سالن اصلی کتابخانه ملی ایران رونمایی کرد. این مجموعه شامل ۲۲۰هزار عکس، ۳۰هزار اسلاید عکس، ۳۲۰۰ساعت فیلم (Full HD) و ۱۰۰هزار مقاله فارسی و انگلیسی از بناهای تاریخی، غارها، منارها، کاروانسراها، پل‌ها، اماورادها و سایر موارد میراث فرهنگی ایران است که از تمامی این مکان‌ها مقاله به دو زبان فارسی و انگلیسی تهیه شده است. ششایان دکتر استیو لای و ماریسا با پیگیری‌های سازمان اسناد و کتابخانه ملی در فهرست ملی حافظه جهانی یونسکو ثبت شده و معاونان اول رئیس جمهوری نیز با اهدای لوح به تعدادی از تادوین گران این مجموعه که شامل کارمن قاجار، بهرام میرزا عابدینی، لایلا دوانی و ماهرخ میرعلاتی و امیرخانی است، قدر دانی کرد.

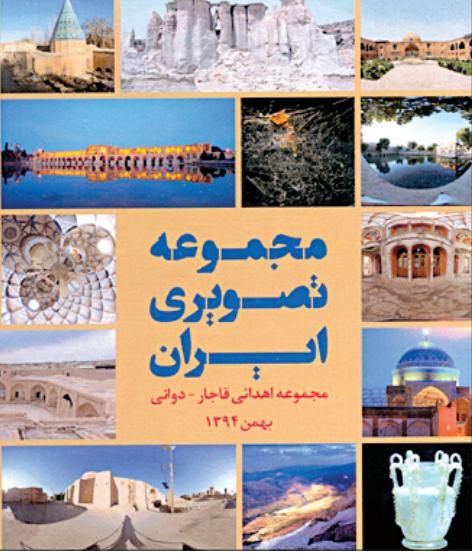
پس از مراسم افتتاح «موزه کتاب و میراث مستند ایران» و رونمایی از «مجموعه تصویری ایران»، معاون اول رئیس جمهوری سخنانی ایراد کرد. وی در آغاز گفته‌هاایش اظهار داشت: من مدیر اجرایی هستم و حوزه فعالیتم کارهای توسعه‌ای بوده اما تمام وجود حس کردم توسعه همه جانبه کشور بدون تقویت بنیان‌های علمی و فرهنگی، اجتماعی هم ناممکن و هم ناقص است. معقولاً هیچ‌کس توسعه در بستر و زمینه‌های بی‌ادبی و فقر پیش‌نهاد نمی‌گیرد؛ باید محیط آزاد برای بالندگی اندیشه‌ها فراهم کرد تا توسعه فرهنگی شکل بگیرد؛ به گفته معاون اول رئیس جمهوری، یکی از نمدادهای مهم بالندگی و زاینده‌گی وضع کتاب است. هیچ دستاوردی جای کتاب را نخواهد گرفت و آثار مکتوب به‌عنوان مهم‌ترین آثار فرهنگی می‌درشد. خصوصاً برای جامعه مسلمانان باید ایران که به این اسلام اعتقاد دارد و درخشان‌ترین فرازهای فرهنگی و تمدنی خود با عنوان آثار مکتوب را به ثبت رسانده و امروز جهانیان را این‌استفاده می‌کنند.جهانگیری در ادامه سخنانش با تأکید بر این است که باید همچنان به جایگاه والای کتاب و اسناد و روندهاگان آن احترام بگذاریم و افتخار ما مسلمانان این است که پیایبر ما معجزه اثر کتاب بوده گفت: به همین دلیل باید به اثربخشی‌های کتاب جایگاه ویژه ای بدیم و دولت به این ضرورت‌ها آگاه است و به آنها توجه خواهد کرد.معاون اول رئیس جمهوری همچنین در بخش دیگری از سخنانش اظهار داشت: متأسفانه شرایط و وضعیت کتاب هم از نظر تولید، مصرف و هم از نظر اقتصاد تششر با تنگناهای جدی روبرو است. امروز در جامعه ما به دلایل متعددی از تنگناهای اقتصادی، طبیعی و تهدیدات اقتصادی زیاد گفته می‌شود در حالی که تنگناهای کمتر از تهدیدات توسعه فرهنگی و تهدیدات سرمایه‌ای اجتماعی گمان از تهدیدات طبیعی و تحریم‌های اقتصادی نیست و باید به صورت جدی و به آنها پرداخت.جهانگیری ادامه داد: کاری که امروز در کتابخانه ملی بنایش گذاشته شده یعنی موزه کتاب و میراث مستند، کار نگرندار و فرهنگی است که برای نسل های امروز و آیندشتان و نسل‌های بعدی گذاشته می‌شود. حفظ و نگهداشت میراث علمی و فرهنگی از جمله تکالیف مهم دولت است. سازمان میراث فرهنگی در همین سال‌های اخیر چند موزه مهمی راه اندازی کرد و من خوشحالم از این که کتابخانه‌ای نیز در این

اخبار داخلی

د کتر جهانگیری: بدون تقویت بنیان های فرهنگی ممکن نیست

دوره وظایف خود را با این ضرورت‌ها سازگار کند. وی در ادامه به دو نیاز مهم دولت اشاره کرد و افزود: دولت با مسایل فراوانی در سطح داخلی و بین‌المللی مواجه است. صاحب‌نظران و اندیشمندان باید دولت را یاری کنند و این توجه به ملت ایران و توجه به حل مشکلات مردم است. نیاز به تقویت کانون‌های فکری و شبکه‌های تفکر که بتواند در چنین مسیری به دولت کمک کنند، نیازی ضروری است و فراهم‌کنان کشور می‌توانند این کمک را به صورت جدی انجام دهند. مساله دوم، تقویت ایجاد شبکه‌هایی است که بتواند تاریخ و فرهنگ را پرافتخار ما را بسرای جامعه امروز ما چه در حوزه اسلامی، چه در حوزه ایرانی و چه میراث انقلاب اسلامی روزآمد و قابل فهم کند.

همچنین در ابتدای این مراسم، سیدرضا صالحی‌امیری، مشاور رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران در سخنانی ضمن خوش آمد گویی به حضار و مسئولین دولتی و فرهنگی گفت: ما در این دو سال تلاش کردیم که سازمان اسناد و کتابخانه ملی را به مجموعه‌ای پویا تبدیل کنیم. ما معتقدم تنها راه پیشرفت و توسعه در کشور، از مسیر فرهنگ می‌گذرد. فرهنگ هم اقتصاد، هم سیاست و هم جامعه را خواهد ساخت و انتظار ما این است که در برجام ۲۲ ماهان تلاش و انگیزه که در برجام نخست صورت گرفت، در حوزه فرهنگ برای رفع موانع فرهنگی قدم‌های مؤثری برداشته شود. رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی با بیان اینکه دولت تدبیر و امید آشتی خوبی با نخبگان و فرهیختگان انجام داده و هم‌کروه تعامل فرهنگی خوبی در داخل و خارج کشور در این حوزه پدید آمده است، یادآور شد: امنیت فکر و قلم و زبان، اکنون تا حدودی تأمین شده و دولت نیز در جامعه به رسمیت شناخته، اما انتظار جامعه بزرگ فرهنگی کشور این است

تجلیل از دکتر سیدعلی موسوی گرمارودی در پنجمین جشنواره شعر انقلاب

سرویس فرهنگی – هنری: در پنجمین جشنواره شعر انقلاب از دکتر سیدعلی موسوی گرمارودی؛ شاعر پیشکسوت انقلاب تجلیل می‌شود.

به گزارش خبرنگار ما، در نشست رسانه‌ای جشنواره شعر انقلاب، علیرضا قزوه دبیر این جشنواره که سمت مدیریت مرکز آفرینش‌های ادبی حوزه هنری را هم به عهده دارد، با بیان اینکه جشنواره شعر انقلاب از دل حوزه هنری برخاسته است و از جدی‌ترین جشنواره‌ها در زمینه شعر است، گفت: پنجمین دوره این جشنواره و به بخش شعر و پژوهش فراخوان شد که بخش شعر به دو بخش داد که بخش شعر به دو بخش مجموعه شعر و تک اثر تقسیم می‌شد و بخش پژوهش نیز شامل کتاب پژوهش شعر و مقاله دربارهٔ پژوهش شعر بود.

قزوه سه به موضوعات این دوره از جشنواره پرداخت و گفت: «چهار موضوع «عدالت و انسانیت»، «وحدت امت اسلامی و رفعت ملی»، «معارف دین و گفتمان انقلاب اسلامی» و «پایداری اسلامی» برای جشنواره پنجم شعر انقلاب در نظر گرفته‌شده‌بود. این جشنواره مقررات داشته و آثار رسیده‌کد می‌خوردند تا قابل شناسایی نباشند و سپس مورد داوری قرار می‌گرفتند.

پنجمین جشنواره شعر انقلاب در نشست تقاطع خیابان ۶۴ اسدآبادی و بزرگراه کردستان برگزار می‌شود و شرکت در آن برای همه علاقه‌مندان آزاد است.

سالار عقیلی برای وطن خواند

کسرت موسیقی گروه «وزیری» به‌سرپرستی کیوان ساکت‌باخوانندگی سالار عقیلی در چارچوب جشنواره موسیقی برگزار شد.

به گزارش مهر، گروه «وزیری» به سرپرستی کیوان ساکت جمعه شب ۲۳بهمن در حالی

میزبان مخاطبان شگفت‌کننده در سوه بود که در نخستین اجرای خود به نام «وزیر» ۱۷۵ دقیقه ای از فریدون مشیری قطعاتی را خواند که در بخش اول این کنسرت اجرا شدند.
پیش‌دانش‌آموزی بود که به دلیل شادگردی و سرگردن بعد از استراحتی کوتاه در بخش دوم کنسرت با اضافه شدن ژاله صادقیان به عنوان گوینده، در میان تانگویی‌ها حاضران وارد صحنه شد و شند و بدون صحبت‌های مقدمانی بخش اول کنسرت را برای مخاطبان پرجمعیت تالار وحدت اجرا کردند.
امیر خسرو دهلوی، «وزیر» ۹۴ با شعر محمد قلی سناکت، «وزیر» ۱۰۰ با شعر بهرام یوشیج، قطعه ای از شعر مولوی و «وزیر» ۱۷۵ با شعر ای فریدون مشیری قطعاتی را خواند که در بخش اول این کنسرت اجرا شدند.
پیش‌دانش‌آموزی بود که به دلیل شادگردی و سرگردن بعد از استراحتی کوتاه در بخش دوم کنسرت با اضافه شدن ژاله

اخبار داخلی

یکشنبه ۲۵ بهمن ۱۳۹۴ - ۵ جمادی الاول ۱۴۳۷ - ۱۴ فوریه ۲۰۱۶ - سال نودم - شماره۴۲۳۷۶

رونمایی از ارج نامه د کتر غلامرضا اعوانی در سمنان

نشاند بسیاری از این مقالات در این کتاب ارائه دهند.

سرپرست دبیرخانه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان سمنان در این آیین با تجلیل از مقام علمی و فلسفی دکتر اعوانی گفت: جریان حکمی و فلسفی‌ماهرصدرا به‌واسطه حضور حکیم فرزانه دکتر اعوانی در استان سمنان هنوز زنده است چرا

که وی شاکرد مک ماهرصدرا به‌واسطه نقش داشت در محضر دایی خویش «مالعلیرضا نسایی» از شاگردان ملاعلی سمانی بوده است. حیدررضا نظری که خود از محققین فلسفه و حکمت است به‌گزارش روابط عمومی جشنواره هنری تجسمی فجر: «موزه هنر ملی» هشتمین جشنواره هنری تخصصی فجر در فرهنگسرای نیاوران به نمایش گذاشته شد.

نمایشگاه «فجر و هنر ملی» در فرهنگسرای نیاوران افتتاح شد

۶۵ اثر خوشنویسی و نگارگری نسل‌های مختلف هنر کشور در نمایشگاه «فجر و هنر ملی» هشتمین جشنواره هنری تخصصی فجر در فرهنگسرای نیاوران به نمایش گذاشته شد.

به گزارش روابط عمومی هشتمین جشنواره هنری تجسمی فجر: نمایشگاه «فجر و هنر ملی» هشتمین جشنواره هنری ملی‌نمایی هنرهای تجسمی فجر که از آثار خوشنویسی و نگارگری اختصاص دارد دوشنبه ۱۹ بهمن با حضور نجعی آقای دبیر کل هشتمین جشنواره تجسمی فجر، ایرج نجعی هنرناست.

تاریخ انقلاب ایران در روایت تصویر منتشر می‌شود

یک مورخ و پژوهشگر اظهار کرد: روایت روزه‌های انقلابی، از ۱۳ شهریور تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، را در کتابی سه زبانه، شامل عکس‌ها و تصاویر، منتشر می‌کند. جعفر گلشن روغنی تأکید کرد: پیش از این کتابی چهارجلدی از عکس‌های ایشان منتشر شد که به سرعت به فروش شد، و متوجه شدیم که چقدر انتشار چنین کتاب‌هایی آن‌هم با جزئیات بیشتر، اهمیت دارد. سال ۱۳۹۲ که با انقلاب نهمی وارد مراحل تولید کتابی بر اساس عکس‌ها این بار همراه با خاطرات این عکاس انقلاب شدیم، او خاطراتی عمومی دارد و خاطراتی هم هست که درباره هر عکس وجود دارد؛ روز و ساعتی که عکس گرفته شده، وقایعی که در آن لحظه اتفاق افتاده، تکنیکی که در آن عکس به کار گرفته شده و … صفحات این کتاب را تشکیل می‌دهد.

وی همچنین درباره اهمیت این عکس‌ها توضیح داد: از چند

پروفوسر «گئورگ اشتنگر»

سخنرانی در ایران دارد

در ادامه سلسله سخنرانی‌های «دیگری و دیگرهراسی» که از سوی «انجمن فلسفه میان‌فرهنگی ایران» و «انستگاه علامه طباطبائی» برگزار می‌شود پروفوسر گئورگ اشتنگر، رئیس انجمن بین‌المللی فلسفه میان‌فرهنگی، به سخنرانی خواهد داشت.

سخنرانی اول در روز یکشنبه ۲۵بهمن، از ساعت ۱۳ و ۳۰ دقیقه تا ۱۶در سالن مطهری دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی دانشگاه علامه طباطبائی که درباره «مقصود دیگر از «ارمانیت» در باب اومانیزم»جست؟ است.سخنرانی دوم در روز دوشنبه ۲۶بهمن، ساعت ۱۵تا ۱۷در سالن کمال دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران است که ایشان به موضوع «فلسفه میان‌فرهنگی: طرحی اجمالی از مسئله‌ی روش و نظام‌مندنی» می‌پردازد. سومین سخنرانی در روز چهارشنبه ۲۸بهمن از ساعت ۱۷تا ۱۸در شهر قم و در محضر فرهنگی فهیم درباره «خلافت مشرک» در فرآیند فرهنگسازی فرهنگی» برگزار می‌شود.

پروفوسر اشتنگر در سال ۲۰۰۳ با تألیف رساله «فلسفه میان‌فرهنگی– بودن- تجربه و جهان‌ها، مطالعاتی ایدپدایرشناختی» به درجه استادی رسیده‌ا بود. ۲۰۰۶ عضو هیأت مدیره «انجمن بین‌المللی فلسفه میان‌فرهنگی» است و از سال ۲۰۰۹ ریاست این انجمن را به عهده دارد. همچنین از سال ۲۰۱۱ استاد رسمی دانشگاه وین و صاحب کرسی فلسفه در جهانی گلوبال؛ فلسفه میان‌فرهنگی و همچنین رئیس انستیتی فلسفه دانشگاه وین است.

کتابخانه آمون‌شاهی

اعلام جزئیات آزمون دکتری تخصصی رشته های علوم پزشکی
دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی، تقویم زبانی و الزامات آزمون دکتری تخصصی (Ph.D) سال تحصیلی ۹۶-۹۵ را تشریح کرد.
به گزارش ایسنا، دکتر جابشید حاجتی دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی ، در خصوص آزمون ورودی شرکت کنندو در صورتی که در حین انجام طرح نیروی انسانی در آزمون قبول شوند امکان ترخیص ایشان برای ادامه تحصیل فراهم می آید.
آدرس(www.sanijeshp.ir) صورت می پذیرد.

دکتر حاجتی اظهار داشت: ضوابط کلی آزمون به جز مواردی که در ذیل آمده است همانند آزمون سال ۹۴ است.

وی افزود: بر اساس برنامه ریزی های انجام شده، زمان برگزاری آزمون کنونی مرداد ماه و آزمون سلفهاهی ایمن مرداد ماه ۱۳۹۵ خواهد بود.دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی گفت: داوطلبان می توانند قبل از شروع با اتمام طرح نیروی انسانی در آزمون شرکت کنند و در صورتی که در حین انجام طرح نیروی انسانی در آزمون قبول شوند امکان ترخیص ایشان برای ادامه تحصیل فراهم می آید.

عضویت استاد ایرانی دانشگاه ایلینویز در فرهنگستان مهندسی آمریکا

استاد ایرانی دانشگاه کلمبیا، فرهنگتیک موسسه فناوری ایلینویز (IIT) به عضویت فرهنگستان مهندسی آمریکا در آمد.

به گزارش ایسنا استاد محمد شاهمیدور که به عنوان استاد معین با دانشگاه مهندسی برق دانشگاه صنعت شریف هم همکاری دارد به پاس دستاوردهای پژوهشی خود به عضویت این فرهنگستان درآمد.

مواکز پژوهشی علوم انسانی تخصصی می‌شوند

معاون فرهنگی وزارت علوم گفت: در شورای توسعه پژوهش و فناوری علوم انسانی برنامه داریم مرکز پژوهشی این حوزه را تخصصی کنیم و هریک از این مراکز بر روی یک حوزه خاص فعالیت کنند.

سید احمدی در گفتگو با مهر گفت: بر اساس این برنامه قرار است دو موزای کاری‌ها در حوزه پژوهش علوم انسانی جوی‌گیری کرده و میان مراکز همپاکنی‌های را ایجاد کند.

راه اندازی دانشگاه مشترک ایران و آلمان

معاون دانشگاه علم و صنعت از راه اندازی دانشگاه ایران و آلمان خبر داد و گفت: در آخرین سفر هیأت آلمانی به ایران مقرر شد دانشگاه علم و صنعت درگاه ارتباطی برای راه اندازی دانشگاه مشترک باشد.

تورج محمدی در گفتگو با مهر با بیان اینکه این دانشگاه در طول سال گذشته شش‌هزار تن علمی‌نظامی داشت اما اکنون رویکرد جدیدی را دنبال می‌کند، گفت: یکی از این رویکردها تبدیل شدن به درگاه ارتباطی کشور با دانشگاه‌های کشور آلمان است.

نقش «الگوری ارتباطات» در مدیریت بحران برآمده از پدیده زلزله، بر کسی پوشیده نیست. در جهان امروز، نگره‌های گوناگونی در برابر پدیده‌های بحرانی‌زا و شیوه‌های کنش‌روری در برابر آن مطرح است. ایران با داشتن زلزله‌های بزرگ (هر ۳ سال یکبار) و زلزله‌های میانه (هرسال یکبار) و همچنین سیل و توفان و جنگ، در شمار سرزمین‌های باویژگی رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیراست!

به گفته خسرو حقیقی‌پناه – کارشناس ارشدعلوم ارتباطاتاجتماعی، پیش از پرداخت به ویژگی‌های موقعیت بحرانی و شناساندن رویارویی با آن‌ها

باید دانستست که بحران، مستقیم و یا به کمک پدیده‌های بیرونی و در یک سامانه رخ می‌دهد و آن را سست یا تباه می‌سازد؛ و در این میان وظیفه مدیریت بحران، تصمیم‌گیری کارساز بر پایه آ‌های درست و در راستای کاهش آ‌ب‌ها و کنترل فوری بحران است.

او می‌افزاید: این فرآیند در بخش ارتباطات، باید به شناخت «نقش الگوی ارتباطات» در کنشش و واکنش‌های سیستماتیک بینجامد؛ و گر نه تصمیم‌ها، مگر آزمون و خطا نخواهد بود؛ و با توجه به تنگی زم‌سان و نیز تهدید و غافلگیری، جایی برای آزمون و خطا نیست. در زمان بروز «ناگوار پدیده‌های طبیعی» و به ویژه زلزله، خوب است که به پیروی از «الگوهای ارتباطی» به آگاهی‌رسانی میان ستادهای مدیریت بحران، رسانه‌ها، مسئولان، مردم و آسیب‌دیدگان توجه‌بیشتری کرد تا گواهِ ناگواری‌های کمتری باشیم.

گزارشی که ادامه‌اش در پی می‌آید، با استفاده از پایان‌نامه آقای حقیقی‌پناه تهیه شده است.

پژوهش در بحران‌های طبیعی

دکتر حمیدرضا حسینی دانا – استادیار علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، برجمعیتی، استواری آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

همه کوشش‌های دانشمندان برای پیش‌بینی‌پذیرکردن زلزله و مکان و زمانش، تاکنون به شکست انجامیده است؛ از آن‌رو هنوز همس زلزله، غافلگیرکننده و –برای مردم، هولناک است.

دکتر علیرضا تلخایی علیشه – دانش‌آموخته علوم ارتباطات، در این مورد می‌گوید: «ایران روی کمربند لرزه‌ای آلپ – هیمالیا قرار گرفته است و برای همین، هرچندگاه، زلزله‌ای ویرانگر در بخشی از کشور رخ می‌دهد. آ‌مودگی جهانی، باید واداران کند

نقش «الگوری ارتباطات» در مدیریت بحران برآمده از پدیده زلزله، بر کسی پوشیده نیست. در جهان امروز، نگره‌های گوناگونی در برابر پدیده‌های بحرانی‌زا و شیوه‌های کنش‌روری در برابر آن مطرح است. ایران با داشتن زلزله‌های بزرگ (هر ۳ سال یکبار) و زلزله‌های میانه (هرسال یکبار) و همچنین سیل و توفان و جنگ، در شمار سرزمین‌های باویژگی رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیراست!

به گفته خسرو حقیقی‌پناه – کارشناس ارشد علوم ارتباطاتاجتماعی، پیش از پرداخت به ویژگی‌های موقعیت بحرانی و شناساندن رویارویی با آن‌ها باید دانستست که بحران، مستقیم و یا به کمک پدیده‌های بیرونی و در یک سامانه رخ می‌دهد و آن را سست یا تباه می‌سازد؛ و در این میان وظیفه مدیریت بحران، تصمیم‌گیری‌های کارساز بر پایه آ‌های درست و در راستای کاهش آ‌ب‌ها و کنترل فوری بحران است.

دکتر حمیدرضا حسینی دانا – استادیار علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی

نقش ارتباطات در مدیریت بحران زلزله، بر کسی پوشیده نیست. در جهان امروز، نگره‌های گوناگونی در برابر پدیده‌های بحرانی‌زا و شیوه‌های کنش‌روری در برابر آن مطرح است. ایران با داشتن زلزله‌های بزرگ (هر ۳ سال یکبار) و زلزله‌های میانه (هرسال یکبار) و همچنین سیل و توفان و جنگ، در شمار سرزمین‌های باویژگی رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیراست!

به گفته خسرو حقیقی‌پناه – کارشناس ارشد علوم ارتباطاتاجتماعی، پیش از پرداخت به ویژگی‌های موقعیت بحرانی و شناساندن رویارویی با آن‌ها باید دانستست که بحران، مستقیم و یا به کمک پدیده‌های بیرونی و در یک سامانه رخ می‌دهد و آن را سست یا تباه می‌سازد؛ و در این میان وظیفه مدیریت بحران، تصمیم‌گیری کارساز بر پایه آ‌های درست و در راستای کاهش آ‌ب‌ها و کنترل فوری بحران است.

پژوهش‌های زیادی در قلمرو مدیریت بحران و رسانه‌ها از شمار رادیو) در ایران انجام شده، ولی پژوهش پیرامون مدیریت بحران (برآمده از زلزله) در استان آذربایجان، جایش تهی بوده است.

خسرو حقیقی‌پناه – کارشناس ارشد علوم ارتباطات اجتماعی و از مدیران ارشد صنعت بیمه در این مورد می‌گوید: «در یک مقاله تحقیقی آمده است که برای پیشگیری از گستره آسیب شهر تهران از زلزله، رادیو باید به آگاهی‌رسانی در جامعه برپردازد و شنونده را از پیشامد رخ‌دها و نیز وضعیت پس از پیشامد، خبر کند و در کنار گزارش‌هایش، به آموزش‌های ایمنی نیز بپردازد. یا در مقاله دیگری آمده است که برای کاهش خسارت در مدیریت زلزله در استان گیلان، سخن به میان آمده است و این که باید فرهنگ به

چالش‌گیری زلزله در این استان نهادینه شود؛ به هر رو «ارتباط رسانه‌ها و مدیریت بحران» در زمان رویدادها، دارای نارسایی‌های بنیادین برآمده از نبود درک متقابل کارکردهای یکدیگر است! همچنین در پژوهش دیگری نشان داده شده است که چگونه در برخورد با

نگاهی به نتایج یک پژوهش درباره زلزله شهر ورزقان آذربایجان شرقی

نقش ارتباطات در مدیریت بحران زلزله

رویدادهای هولناک طبیعی، مطبوعات به سبب نامتخصص بودن، سر درگم‌اند، هرچند در آموزش‌های ایمنی پس از رویداد، حضوری تخصصی داشته‌اند. بی‌گمان، هرچه میزان مداری مردم در کنار «آگاهی» بالا باشد، مدیریت بهینه‌تر بروز خواهد کرد. در این میان، نقش رسانه‌ها این است که به نمایندگی از مردم، وعده‌های مسئولان استانی را

پیگیری کنند.

خسرو حقیقی‌پناه – کارشناس ارشد علوم ارتباطات اجتماعی و از مدیران ارشد صنعت بیمه در این مورد می‌گوید: «در یک مقاله تحقیقی آمده است که برای پیشگیری از گستره آسیب شهر تهران از زلزله، رادیو باید به آگاهی‌رسانی در جامعه برپردازد و شنونده را از پیشامد رخ‌دها و نیز وضعیت پس از پیشامد، خبر کند و در کنار گزارش‌هایش، به آموزش‌های ایمنی نیز بپردازد. یا در مقاله دیگری آمده است که برای کاهش خسارت در مدیریت زلزله در استان گیلان، سخن به میان آمده است و این که باید فرهنگ به

چالش‌گیری زلزله در این استان نهادینه شود؛ به هر رو «ارتباط رسانه‌ها و مدیریت بحران» در زمان رویدادها، دارای نارسایی‌های بنیادین برآمده از نبود درک متقابل کارکردهای یکدیگر است! همچنین در پژوهش دیگری نشان داده شده است که چگونه در برخورد با

روش‌های حسابرسی، به قضاوت حسابر‌س، از جمله ارزیابی خطر‌های تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه در صورتهای مالی، بستگی دارد. –برای ارزیابی این خطر‌ها، کنترل‌های داخلی مربوط به تهیه و ارائه صورتهای مالی به منظور طراحی روش‌های حسابرسی مناسب شرایط موجود، و نه به قصد اظهارنظر نسبت به اثر بخشی کنترل‌های داخلی واحد تجاری، بررسی می‌شود. حسابرسی همچنین شامل ارزیابی مناسب بودن رویه‌های حسابداری استفاده شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری انجام شده توسط ناشر و نیز ارزیابی کلیت ارائه صورتهای مالی است. این موسسه اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده، برای اظهارنظر نسبت به صورتهای مالی، کافی و مناسب است. همچنین این موسسه به عنوان این مسئولیت دارد موارد عدم رعایت الزامات قانونی ناظر بر انتشار اوراق مشارکت را به سازمان بورس و اوراق بهادار گزارش کند.

۴- به نظر این موسسه، صورتهای مالی یاد شده در بالا، وضعیت مالی طرح خط تولید رادیاتور آلومینیومی متعلق به شرکت گروه صنعتی پوتان (سهامی عام) در تاریخ ۶ دی ماه ۱۳۹۴ و نتایج عملکرد اجرایی طرح را برای دوره مالی منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه‌های با اهمیت طبق اصول و ضوابط ناظر بر انتشار اوراق مشارکت و همچنین استانداردهای پیشنهادی حسابداری و رویه‌های متداول گزارش‌گیری اوراق مشارکت و در انطباق با قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و آئین‌نامه اجرایی مربوط به

۴- به نظر این موسسه، صورتهای مالی یاد شده در بالا، وضعیت مالی طرح خط تولید رادیاتور آلومینیومی متعلق به شرکت گروه صنعتی پوتان (سهامی عام) در تاریخ ۶ دی ماه ۱۳۹۴ و نتایج عملکرد اجرایی طرح را برای دوره مالی منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه‌های با اهمیت طبق اصول و ضوابط ناظر بر انتشار اوراق مشارکت و همچنین استانداردهای پیشنهادی حسابداری و رویه‌های متداول گزارش‌گیری اوراق مشارکت و در انطباق با قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و آئین‌نامه اجرایی مربوط به

دارایی‌ها	۱۳۹۴/۱۰/۰۶	۱۳۹۴/۱۰/۰۶	بدهی‌ها و حقوق مشارکت کنندگان	۱۳۹۳/۱۰/۰۶
ریال	۲۷,۲۹۹,۲۶۵,۸۴۶	۲۷,۲۹۹,۲۶۵,۸۴۶	بدهی‌ها:	ریال
حساب‌ها و اسناد پرداختنی تجاری	۲۷,۲۹۹,۲۶۵,۸۴۶	۲۷,۲۹۹,۲۶۵,۸۴۶	حساب‌ها و اسناد پرداختنی تجاری	۲۷,۲۹۹,۲۶۵,۸۴۶
جمع بدهی‌ها	۲۷,۲۹۹,۲۶۵,۸۴۶	۲۷,۲۹۹,۲۶۵,۸۴۶	جمع بدهی‌ها	۲۷,۲۹۹,۲۶۵,۸۴۶
حقوق مشارکت کنندگان:	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	حقوق مشارکت کنندگان:	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶
آورده دارندگان اوراق مشارکت	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	آورده دارندگان اوراق مشارکت	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶
سود تابشسته	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	سود تابشسته	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶
سودهای علی‌الصلاب پرداختنی	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	سودهای علی‌الصلاب پرداختنی	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶
جمع حقوق مشارکت کنندگان	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶	جمع حقوق مشارکت کنندگان	۱۴۱,۶۲۵,۹۵۹,۹۷۶
جمع بدهی‌ها و حقوق مشارکت کنندگان	۲۷۵,۰۰۷,۸۷۱,۲۰۰	۲۷۵,۰۰۷,۸۷۱,۲۰۰	جمع بدهی‌ها و حقوق مشارکت کنندگان	۲۷۵,۰۰۷,۸۷۱,۲۰۰

طرح موضوع اوراق مشارکت صورت سود و زیان برای دوره مالی منتهی به ۶ دی ماه ۱۳۹۴

دوره مالی منتهی به ۱۳۹۴/۱۰/۰۶	دوره مالی منتهی به ۱۳۹۴/۱۰/۰۶
ریال	ریال
۴۶۴,۱۲۸,۴۸۳,۶۴۵	۴۶۴,۱۲۸,۴۸۳,۶۴۵
۴۰۸,۴۳۱,۲۲۶,۱۰۲	۴۰۸,۴۳۱,۲۲۶,۱۰۲
۵۶,۴۰۰,۰۰۷,۵۳۳	۵۶,۴۰۰,۰۰۷,۵۳۳
۱۳,۲۰۷,۳۳۵,۵۷۸	۱۳,۲۰۷,۳۳۵,۵۷۸
۴۳,۱۹۲,۹۱۲,۹۶۵	۴۳,۱۹۲,۹۱۲,۹۶۵
۴۳,۱۹۲,۸۲۱,۹۶۵	۴۳,۱۹۲,۸۲۱,۹۶۵
۴۹,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۹,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۹۲,۴۹۲,۳۴۸,۱۰۲	۹۲,۴۹۲,۳۴۸,۱۰۲

طرح موضوع اوراق مشارکت صورت سود و زیان برای دوره مالی منتهی به ۶ دی ماه ۱۳۹۴

دوره مالی منتهی به ۱۳۹۴/۱۰/۰۶	دوره مالی منتهی به ۱۳۹۴/۱۰/۰۶
ریال	ریال
۴۶۴,۱۲۸,۴۸۳,۶۴۵	۴۶۴,۱۲۸,۴۸۳,۶۴۵
۴۰۸,۴۳۱,۲۲۶,۱۰۲	۴۰۸,۴۳۱,۲۲۶,۱۰۲
۵۶,۴۰۰,۰۰۷,۵۳۳	۵۶,۴۰۰,۰۰۷,۵۳۳
۱۳,۲۰۷,۳۳۵,۵۷۸	۱۳,۲۰۷,۳۳۵,۵۷۸
۴۳,۱۹۲,۹۱۲,۹۶۵	۴۳,۱۹۲,۹۱۲,۹۶۵
۴۳,۱۹۲,۸۲۱,۹۶۵	۴۳,۱۹۲,۸۲۱,۹۶۵
۴۹,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۹,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۹۲,۴۹۲,۳۴۸,۱۰۲	۹۲,۴۹۲,۳۴۸,۱۰۲

نقش «الگوری ارتباطات» در مدیریت بحران برآمده از پدیده زلزله، بر کسی پوشیده نیست. در جهان امروز، نگره‌های گوناگونی در برابر پدیده‌های بحرانی‌زا و شیوه‌های کنش‌روری در برابر آن مطرح است. ایران با داشتن زلزله‌های بزرگ (هر ۳ سال یکبار) و زلزله‌های میانه (هرسال یکبار) و همچنین سیل و توفان و جنگ، در شمار سرزمین‌های باویژگی رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیراست!

نقش ارتباطات در مدیریت بحران زلزله، بر کسی پوشیده نیست. در جهان امروز، نگره‌های گوناگونی در برابر پدیده‌های بحرانی‌زا و شیوه‌های کنش‌روری در برابر آن مطرح است. ایران با داشتن زلزله‌های بزرگ (هر ۳ سال یکبار) و زلزله‌های میانه (هرسال یکبار) و همچنین سیل و توفان و جنگ، در شمار سرزمین‌های باویژگی رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیراست!

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

نقش ارتباطات در مدیریت بحران زلزله، بر کسی پوشیده نیست. در جهان امروز، نگره‌های گوناگونی در برابر پدیده‌های بحرانی‌زا و شیوه‌های کنش‌روری در برابر آن مطرح است. ایران با داشتن زلزله‌های بزرگ (هر ۳ سال یکبار) و زلزله‌های میانه (هرسال یکبار) و همچنین سیل و توفان و جنگ، در شمار سرزمین‌های باویژگی رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیراست!

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

می‌گراید. آن مدیرانی، توان تفسیر وضعیت و چشش نیروهای متخصص را دارند که با برنامه‌ریزی‌های از پیش، به شناسایی منابع گوناگون خیری می‌پردازند و بسا ترفندهای، داده‌ای بسنده‌ای از محیط زندگی انسان‌های نیازمند را به دست می‌آورند.

آنچه برخی رسانه‌ها را در جهان، نیرومند ساخته است، جذب مخاطب است و شرکت‌دادن آنان در فرآیند کشف و تفسیر رویدادها و از این راه، تأثیر گذاشتن بر افراد جامعه، همین چشمداشت، در مورد رسانه‌های محلی نیز در زمان رویدادها وجود دارد. انتشار اخبار و گزارش‌های درست رسانه‌ها (برای رسوایی سخن‌پرانی‌ها) گونه‌ای مدیریت بحران است. سخن رسول نجمپور – مدرس مدیریت رسانه نیز مگر این نیست: «اخبار درست در دقائق نخست یک رویداد، مانند بازگونی یک ترن، و پیگیری‌های روزنامه‌ها در چندین ثانیه می‌تواند بحران گونا‌های تغییر

او سپس به شکافتن معنا و مفهوم «بحران» می‌پردازد: بحران گونا‌های تغییر ناگهانی است. گاهی رویداد مهمی می‌دهد اما هنوز به بازه بحران نرسیده است، ولی رسانه‌ها بحران در پیش‌رو و پیش‌بینی می‌کنند. بنابراین حتی یک رویداد مهم نیز شاید بتواند بحران‌زا شود اگر مدیریت، درست باشد.

او می‌افزاید: اندیشمندان قلمرو رسانه، بحران را وضعیتی آشفته می‌دانند، همچو زلزله، جلویی روی دارد، ولی با توجه به پیرایشی در پندهای یک سامانه، سازکارهایی که مانند همیشه نیست و در آن کثوری رخ داده است؛ که خود سامانه، تابان از بازگرداندن سازکارهایش به کارکردهای سامان گذشته است. بحران، چالش‌هایی فراتر از برخورد‌های روزگاری می‌طلبد و اگر مدیریت در بحریند، با شناخت فراگیر و ژرف خود، در مجال بازگرداندن به تعادل، از دست می‌رود. بحران، فقط از بازگونی ترن بر نمی‌خیزد، بلکه شامل دیگر رویدادهای نظامی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و قومی نیز می‌شود. بحران در قلمرو اجتماع، برآمده از شکاف‌های اندیشگی و رفتاری‌ها و ناهنجاراست و در اقتصاد خاستگاهش از دست‌دادن بازار، درآمد کم و واردات زیاد و پیش‌بینی ورشکستگی در آینده نزدیک است و در سیاست، کل می‌دهند و کنترل امور از دست می‌رود و جامعه رو به بی‌اعتمادی متقابل پیش می‌رود. بحران‌های فرهنگی نیز از ستیز میان خردفرهنگ‌ها و فرهنگ رسمی کشور آغاز و به بیگانگی فرهنگی و هویت‌اختگی می‌انجامد. بحران نظامی، گاه به شکل کودتا نمایان می‌شود و گاه شورش مردمی بر ضد کودتا و نظامیان است؛ در کودتا، نابودی یک قدرت دولتی به وسیله نظامیان مطرح است و گونا‌هی هرج‌ومرج پشت‌سر آن.

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

دانش‌آموخته علوم ارتباطات، به اهمیت پژوهش در همه زمینه‌ها از شمار زلزله می‌پردازد: «هر سال، یورش پدیده‌های ناگوار طبیعی در کشور‌های جهان، همراه است با زیان‌های اقتصادی و آسیب‌های انسانی بسیار زیاد. در جامعه‌های گوناگون، میزان این آسیب‌ها بستگی دارد به میزان توسعه‌یافتگی(و واپس‌ماندگی، بر جمعیتی، استواری ساختمان‌ها و ساز‌دها و آ‌های مردم و آگاهی‌شان از موارد ایمنی»

خرد سیاسی در زمان توسعه نیافتگی

دکتر رضا داوری اردکانی	بخش سوم
	
<div>کارل اشسمیت هم لاقل در سالهای می‌توسط عضو حزب نازی بود، نمی‌توانست درحقیقتی سیاست با فرهنگ را نبیند و مگر نه اینکه او به «دولت جامع و تامل‌ناظر دولت؟ شاید فکر می‌کرد که اگر جنگ همیشه ادامه می‌یافت و روح جنگجویی به مردم آلمان زنده می‌ماند، زندگی یکسره زندگی مصرفی نمی‌شد؛ اما توجه کنیم که تصرفی همه چیز به کالای مصرفی نیز وجهی از جنگ است.</div>	

آرمی با وضع طبیعی و با دیگران از صورتی از تسخیر و تصرف است.

مصرف و شیوه زندگی مصرفی را سهل نباید گرفت.

از این سخنها که بگذریم، اگر گمان کسانی این است که سیاست تا دوره جدید سیاست دینی و اخلاقی بوده و بعضی اصحاب و صاحبان قدرت آن را به انحراف کشانده‌اند و باید به مسیر اصلی خود بازگردد، باید نیست که نظری به تاریخ ببندازند و آشکارا ببینند که سیاست هرگز ملزم به اخلاق نبوده است؛ منتهی سیاستمداران و حاکمان شاید آسانتر می‌توانسته‌اند اخلاقی باشند و تا حدودی اخلاق را رعایت کنند. وقتی این کلمات را می‌نویسم، به یاد نامه مولای متقیان علیه‌السلام به مالک اشتر و این سخن پررمز آن بزرگ هستم که فرمود: «**لولا الحق، لکنت ادعی العرب**»؛ یعنی اقتضای سیاست، فریب و دروغ است و من اهل فریب و دروغ نیستم و باز اگر گمان کنند که جلدایی سیاست از اخلاق و دین، حاصل بی‌اخلاقی و بی‌دینی اهل سیاست است، این پندار را هم به محک آزمایش باید زد.

در این آزمایش باید معلوم‌شود که سیاستمداران و حاکمان دورانی گذشته هم چندان آزمانده بودند، سیاستمداران این زمان هم می‌توانند مردمی اخلاقی و معتقد به دین باشند، الا اینکه در کار سیاست باید از قواعد سیاست پیروی کنند. پیداست که اگر آنها چندان پایبندی به دین و اخلاق داشته باشند که دست و دلشان در جهت غیر اخلاقی و خلاف دین بپازد، باید از سیاست کناره‌گیری کنند. مختصر بگویم مراد از جلدایی سیاست از اخلاق این نیست که سیاست با اخلاق و دین ضدیت دارد، بلکه از آنها پیروی نمی‌کند. این وضع را با تدوین مقررات و اتخاذ تصمیم‌های سیاسی نمی‌توان بر زد. سکولاریسم در صورتی پایان می‌یابد که اساس آن در هم ریزد. هم اکنون ارکان آن قدری سست شده است و شاید سیر سست شدنش سرعت پیدا کند. به هر حال نظم سیاست جهان را با پند و اندرز و صدور اعلامیه و البته با تحکم نمی‌توان تغییر داد و اصلاح کرد. سیاست در شرایط عادی، کاربرد عقل سیاسی در تأمین صلاح مردم و کشور و در اوقات سخت و بحرانی، اتخاذ تصمیم‌های خطیری است که سیاستمدار گاهی باید هستی خود را بر سر آن بگذارد و بپازد؛ ولی اکنون به نظر می‌رسد که سیاست دارد به ضد آنچه گفته شد، تبدیل می‌شود و کشورها و مردمان باید قربانی سودا و هوس سیاستمداران شوند.

تجدد و توسعه‌نیافتگی

۴-یادآوری که در این دفتر از توسعه‌نیافتگی و اهل جهان توسعه‌نیافته شده است، شاید این سوءتفاهم پدید آید که اهل جهان توسعه‌نیافته به جلد قبل از تجدد تعلق دارند و آدمهای به اصطلاح سنتی هستند؛ این تلقی و برداشت درست نیست.تصویرالدین طوسی و نظام‌الملک و غزالی و بعلی نه به جهان توسعه‌نیافته تعلق داشته‌اند و نه خرد و دانششان توسعه‌نیافته بوده است. آنها به جهان خاص خود که جهانی اصیل و ریشه‌دار بود، تعلق داشتند. جهان توسعه‌نیافته در دوران پایانی تجدد به وجود آمده و صورتی سست‌بنیاد از جهان متجدد است؛ چنان‌که اگر تجدد نبود، توسعه‌نیافتگی هم وجهی نداشت. معمولاً توسعه‌نیافتگی را با عقب‌افتادگی اشتباه می‌کنند؛ یعنی می‌پندارند که راه تاریخ یکی است و در این راه بعضی پیشتر رفته‌اند و بعضی دیگر در میان رانند و کشورهایی که از راه مانده‌اند، این تلقی مکانیکی از تاریخ که متأسفانه شیوع دارد، گرچه به‌کلی نادرست نیست، سطحی است و به این جهت با زمان و تاریخ بیگانه است و شاید مانع فهم تاریخ شود و اتخاذ تصمیم‌های سیاسی مؤثر را دشوار سازد. به عبارت دیگر توسعه‌نیافتگی بودن و توقف در منزلی از منازل راه تجدد نیست، بلکه قرار داشتن در حاشیه آن راه است. مسافری که در حاشیه راه قرار دارد، نباید گاهی به موازات راهیان و به دنبال آنان در حرکت باشد و اگر بتواند در راه وارد شود، می‌تواند مسیر توسعه را ببیند؛ اما اگر حاشیه را به راه اشتباه گرفته و آن راه توسعه خاص خود بماند، باید پیمانی خطر گمراهی داشته.

توسعه‌نیافتگی یک وضع پیچیده تاریخی است و نه جایگاهی میان جهان جدید و جهان مدرن. جهان توسعه‌نیافته منازل ابتدایی و آغازین را هم دربر می‌گیرد. اصلاً زمان جهان پیش از تجدد با زمان تجدد متفاوت است. اما توسعه‌نیافتگی به هیچ یک از این دو زمان تعلق ندارد، بلکه یک وضع اشتباهی و فریادی در تاریخ جهان است و برای اینکه از این وضع خارج شویم و به فکر و فهم منظم و هماهنگ‌ساز نیاز داریم، جهان توسعه‌یافته رشد و بسط را کنارکب داشته است، نه اینکه با برنامه سازمان یافته باشد؛ اما جهان توسعه‌یافته چون داعی درونی ندارد، ناگزیر باید با برنامه هماهنگ و متوازن به سمت توسعه برود. برنامه‌ریزان توسعه و مجریان برنامه باید با نظم تجدد و پیوند میان شون توسعه آشنا باشند و امکان‌ها و شرایط کشور خود و آمادگی‌های مردم را بشناسند؛ ولی کارها در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته بر وفق سلیقه‌ها و غالباً با غفلت از تناسب و پیوستگی و همبستگی امور صورت می‌گیرد و متصدیان امور بر وفق رأی شخصی عمل می‌کنند و طبیعی است که از عمل خود بی‌خبرند. بسیاری از کارها که در دهه‌های اخیر در جهان توسعه‌یافته صورت گرفته و به نتیجه مطلوب نرسیده، بدون ملاحظه شرایط و امکان‌ها انجام شده است. درد و مصیبت این است که شرایط توسعه‌نیافتگی، علم و عقل و فرهنگ را نیز مقدم می‌کند و امکان طرح درست مسائل را می‌پوشاند و از میان می‌برد. اگر می‌بینیم که بسیاری از پژوهش‌ها و حتی آنها که به اصطلاح کاربردی است و باید به کار آید به هیچ کار نمی‌آید، وجهش این است که گاهی پژوهش مطلوب لذاته تلقی می‌شود و کسانی می‌پندارند همین که تعداد پژوهش‌ها و مقالات افزایش یابد، علم و پژوهش پیشرفت کرده است؛ به عبارت دیگر نمی‌دانند که پژوهش مسبوق به مسئله‌یابی و طرح درست مسئله برای یافتن راه حل است؛ ولی بسیاری پژوهش‌ها که در جهان توسعه در مسائل اجتماعی و فرهنگی و حتی در علوم مهندسی صورت می‌گیرد، بی‌مسئله است؛ یعنی به چیزی می‌پردازد که مسئله علم زمان نیست و به کار کشور نمی‌آید.

در حالی که من اطلاع دارم، در سازمان‌های دولتی از جمله در آموزش باید به هزینه بلبسیه هفتکف پژوهش‌هایی کرده‌اند که نه فقط به درد نمی‌خورد، بلکه نشانه دوری از صراحت طبع و بیگانگی قلب با آموزش و پرورش علم و جامعه و زندگی مردم است. وقتی علم پژوهش است، باید دانش مردم باید در جستجوی مسائل باشند و تأمل کنند و بگویند که گرفتار شبه‌مسائل نشوند که اگر چنین شود، علم را به بیراهه پی‌نموی می‌برند. پس یکی از پرسشهای اساسی این است که: دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها در چه مسائلی باید پژوهش کنند و با چه ملایکی مسائل مهم را از غیر مهم و از شبه‌مسائل تمیز دهند؟

چنان‌که قبلاً اشاره شد، در وضع توسعه‌نیافتگی چشم‌انداز مسائل قدری تیره می‌شود. اگر این تیرگی را به جان دراییم، باید نتوانیم از آن آزاد شویم. تکرار می‌کنم توسعه‌نیافتگی عقب‌ماندن در راه توسعه نیست؛ زیرا کشورهای در حال توسعه نمی‌توانند همان راهی را که غرب پیموده است، توسعه رسیده است؛ پیمایند؛ باید با شناخت این راه خود طریی برای آینده دراندازند و از جایگاهی که خود در آن قرار دارند، راهی به مسیر توسعه بکشایند.

ما چه نسبتی با علم و عقل داریم؟

شد درباره یاد به عقل برگردیم و از زاویه دیگری به آن نظر کنیم. گمان نمی‌کنم که کسی از اهل فلسفه و علوم انسانی و اجتماعی منکر باشد که فلسفه مخصوصاً باید به نحوه وجود آدمی و علم و عمل او در جهان بیندیشد. علوم اجتماعی نیز باید مسائلی را که در طریق پیشرفت و بسط زندگی جامعه است، طرح و حل کنند. فیلسوف حتی وقتی به صورتی بسیار کلی از علم و عقل می‌گوید، به علم و عقلی نظر دارد که در جهان از علم و عقل دانسته می‌شود. اگر ارسطو از علم چیزی درمی‌یابد و ملاحظه می‌کند، و تعریفی به‌کلی متفاوت با وصف و تعریف کالت از علم دارد، وجهش این است که ارسطو عقل و علم یونانی را گزارش کرده است و ملاحظراً تحقق علم و عقل جهان اسلام را می‌دیده و گزارش از علم کارساز و صورت‌بخش جهان می‌گفته است. باید دید که اکنون ما چه نسبتی با علم و عقل داریم؟ ما عادت کرده‌ایم که لفظ علم و عقل را به معنای مشهورش مطلق علم و عقل بدانیم و درباره آنها بی هیچ نقد و نقادی حکم کنیم.

ادامه دارد

اشاره: فرهنگ‌نامهٔ تاریخی مفاهیم فلسفهٔ مجموعه‌ای سیزده جلدی است و انتشارش به‌تدریج از سال ۱۹۷۱ آغاز شد و جلد سیزدهم آن در سال ۲۰۰۴ به پایان رسید. این فرهنگ‌نامهٔ آلمانی شامل ۳۷۱۲ مدخل در زمینهٔ مفاهیم فلسفه در شاخه‌های مختلف آن و نیز مفاهیم مشترک میان فلسفه و سایر رشته‌ها، از جمله زیست‌شناسی و نظریهٔ هنر، تاریخ و نظریهٔ فرهنگ، زبان‌شناسی و ادبیات و خطابه، اخلاق، تعلیم و تربیت، علوم سیاسی، روان‌شناسی، روان‌کاوی و روان درمانی و جامعه‌شناسی، اقتصاد، ادیان، الهیات و عرفان، ریاضیات و منطق، فیزیک، علم هیئت، جغرافیا، زمین‌شناسی، زیست‌شناسی و طب است.

ایسن فرهنگ تحت سرپرستی یواخیم ریتز کارفرمیدر گروند، گئفرید کاپرل و به همکاری ریتز، از ۱۵۰۰ استناد متخصص فلسفه نگاشته شده است. در این فرهنگ مسیر تطور تاریخی مفاهیم به گونه‌ای

فرهنگ‌نامهٔ تاریخی مفاهیم فلسفه

مستند همراه با مأخذ و منابع غنی برای مطالعهٔ بیشتر در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد. حاصل پژوهش سترگ این گروه متخصص سبب شده که صاحبان فن این اثر را «کار قُرن» بنامند که نه تنها در حوزهٔ زبان آلمانی، بلکه در دیگر زبانها نیز هم‌اندازی ندارد. محمدرضا حسینی بهشتی و بهمن یازوکی ویراستاران فارسی این اثر هستند. سه جلد این اثر تحت عنوان فلسفهٔ هنر، الهیات و اخلاق در قالب همکاری مشترک میان مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، و «مؤسسهٔ فرهنگی –پژوهشی نو ارغنون» منتشر شده است. چاپ اول جلد نخست در سال ۱۳۸۹ و چاپ نخست جلد دوم با عنوان «الهیات» در سال ۱۳۹۱ در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت. آنچه در پی می‌آید گفتگویی دربارهٔ نشر این اثر است که پیشتر در ماهنامه «اطلاعات حکمت و معرفت» به چاپ رسیده است.

فرهنگ‌نامه تاریخی مفاهیم فلسفه، همان‌طور که از نامش برمی‌آید، اثری مربوط به تاریخ مفاهیم است؛ اگر اسکان دارد ادنکسی دربارهٔ واژهٔ «تاریخ مفاهیم» که برای نخستین بار در درس‌فراهای هگل در باب فلسفه تاریخ به کار رفت، توضیح دهد.

اصطلاح «تاریخ مفاهیم» (Begriffsgeschichte) برای نخستین بار در درس‌فراهای هگل دربارهٔ فلسفهٔ تاریخ مطرح می‌شود؛ هرچند معلوم نیست که خود هگل آن را وضع کرده باشد و چه بسا در تقریرات این درس‌گفتارها شکل گرفته باشد. البته نگاری که هگل از آن مراد می‌کند، یعنی نوعی از تاریخ‌نگاری که تأملی است و به‌منزلهٔ گذاری برای نگارش تاریخ فلسفهٔ جهان، این است و در چارچوب تاریخ مفاهیم، معانی خود را می‌یابد، با آنچه بعدها زیر این عنوان شکل گرفت، تفاوت دارد. نخستین کارهایی که با صبغهٔ تاریخ به‌خصوص نیمهٔ دوم آن پدید آمد و رشته‌ای مستقل از نگرش اصالت تاریخی در فلسفه شد. «تاریخ مفاهیم» در زمان ما رشته‌ای مستقل و دارای روش خاص خود در دانش فلسفه است.

تاریخ مفاهیم فلسفی جایگزین خود فلسفه و اندیشه‌پوزی فلسفی نیست – البته صرفاً تمهید و مقدمه‌ای برای فلسفه نیست؛ همچنان که فقه‌الغه و زبان‌شناسی فلسفی هم نیست. «تاریخ مفاهیم فلسفی» جزئی از فلسفه است و بدان معنا که درک فلسفی و شناخت علمی جهان و واقعیت در یک نظریهٔ فراگیر و عام را تنها هنگامی مقدور می‌بیند که کاربرد مفاهیم و نحوهٔ تأثیرپذیری و تأثیرگذاری آنها را شناسایی و در پیوستی روشن از معانی به‌گونه‌ای نظام‌مند دریافته باشم. «تاریخ مفاهیم» با تاریخ واژه‌ها و تاریخ مسائل فراتر دارد و هر یک کدام از اینها به لحاظ موضوع و رویکرد با هم تفاوت دارند.

بعلاوه، گوتشیش برای نشان‌دادن تطور مفاهیم و یافتن شرایط مقتضی برای شکل‌گیری آنهاست و مواعی که باید از سرر راه رداشته شده باشند تا این مفاهیم با دلالاتی که دارند، بتوانند پدید بیایند. به نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. البته بررسی این شرایط در نسبت با تاریخ اندیشه صورت می‌گیرند و رویکرد روان‌کاوانه، روان‌شناسانه، جامعه‌شناسانه و نظری آنها را ندارند. دربارهٔ خود «تاریخ مفاهیم» نیاز به بحثی مفصل داریم.

یکی از مهمترین نکاتی که نیاز داریم در همین ابتدای گفتگو برای ما بگوید، این است که اساساً «رویکرد تاریخی» به فلسفه چیست؟ به معناست؟

رویکرد تاریخی به فلسفه، تکنیک میان بررسی

تفهم‌اند (سیستم‌تاریک) اندیشه‌های فلسفی و بررسی تاریخی این اندیشه‌ها، تکنیکی تصنعی و بی‌بوم تلقی می‌شود. فلسفه‌ای که از تاریخ‌مند بودن خودش، آگاهی نداشتند باشد، در معرض این قرار می‌گیرد که به نظام‌مندی فارغ از زمان و تاریخ‌مندی برای بیابود و بر این باور باشد که به دریافتی نهایی از واقعیت دست یافته است.

اگر اندیشهٔ درپاید که واقعیت پیوسته در حال دگرگونی است، پس درک واقعیت و فهم آن نیز باید برای فهمی فراخور این واقعیت دگرگون‌شونده باشد، پایه‌یای

هر حرکت کند، وگرنه نسبت خود با این واقعیت را از دست می‌دهد یا می‌خواهد به‌گونه‌ای تحکیمی واقعیت را در چارچوب فهمی فرازمانی و فراتاریخی نگه دارد. این گونه تلاش، اگرچه نوعی اطمینان خاطر (هر چند که کاذب) به اندیشه می‌دهد، اما حقیقت مظاهر این است که چنین اندیشه‌ی‌ای باید از بخشی از واقعیت که از

مفهوم بیرون می‌ماند و از چنگ چارچوب مفهومی کنونی می‌گریزد، صرف‌نظر کند. بدین ترتیب، فهم نسبتش با واقعیت را از دست می‌دهد.

درست است که از این طریق، ایمنی خاطری پیدا می‌کند؛ اما بهای سنگینی را در ازای آن می‌پردازد. اگر بخواهیم مثال بزنیم (و می‌دانیم که هر مثالی از یک سو، ما را نزدیک می‌کند و از جوانب متعددی دور)، شبیه این است که کنار رودخانه‌ای بخواهیم ماهی بگیریم؛ ما تنها در صورتی ماهی به چنگ ما می‌آید که بر سرش بگویم و حیات و زنده‌بودنش را از آن بگیریم. آنچه به دست می‌آید، ظاهراً همان ماهی است، اما در حقیقت لاشه‌ای از آن ماهی زنده پیش نیست.

روزگاری کی‌ریگور گفته بود که مفاهیم هم مانند افراد، تاریخ خود را دارند و همانند افراد نمی‌توانند در برابر سيطرةٔ زمان مقاومت کنند و فرازمانی و فرتاریخی گردند. البته این بدان معنا نیست که رویکرد تاریخی

نظرها و اندیشه‌ها

پیش‌فهم‌ها در شکل‌گیری فهم کنونی و مواجههٔ کنونی ما با واقعیت هم معلوم می‌شوند و نسبت به آگاهی کنونی و دریافت‌مان از موضوعات نیز وقوف بیشتری پیدا می‌کنم. پس «تاریخ مفاهیم» مددکار ما برای درک بهتر نحوهٔ اندیشه‌پسیدن می‌شود و این به هیچ وجه به معنای آن نیست که جایگزین کوشش خود ما برای درک واقعیت می‌شود.

برای تألیف چنین اثر گرانگسی قطعاً مولفان روش پژوهش و تألیف خاصی داشته‌اند. لطفاً بگویید شیوهٔ کار

مولفان در تدوین این فرهنگ چه بوده است؟
شروع کار مؤلفان این بوده است که با تکیه بر مطالعات هم‌زمانی (synchront) و درزمانی (diachron)،

ابتدا به تثبیت معانی الفاظ و اصطلاحات فلسفی در محاوره و نیز در مقاطع زمانی معینی پرداخته‌اند و سپس در آثار فیلسوفان به همین ترتیب تلاش کرده‌اند تا معانی این اصطلاحات و مفاهیم فلسفی

فرهنگ تاریخی مفاهیم فلسفه

گفتگو با دکتر سید محمدرضا بهشتی

نیز تلاشی است که او و همراهانش در مرکز ریتز در این خصوص داشته‌اند، وگرنه حتی به لحاظ رویکرد برخی از نویسندگان تفاهت‌های چشمگیری میان ایشان است. هرچند در مجموع، سبک و سیاق مشابهی را در پیش گرفته‌اند و حیأت تحریری به روان ثبت‌شده‌ای در شبیهٔ کار و سبک نگارش رسیده و آن را در همه جا اعمال کرده است.
با این حال، ذیل مداخل نام نویسندگان آنها آمده است. گاهی اوقات، یک مدخل به چند قسمت تقسیم شده و هر یک از قسمت‌ها، نویسنده‌ای جداگانه داشته است. این فرهنگ‌نامه عمدتاً در حوزهٔ آلمانی‌زبان تبدیل به مرجعی مهم شده است. البته در کارهای جدی تحقیقاتی در حوزه‌های زبانی دیگر هم جای خود را باز کرده است. ایجاد گسترده فرهنگ‌نامه و کار عمیق و بنیادینی که در اینجا صورت گرفته، هنوز هیچ مشابهی در زبانهای انگلیسی یا فرانسوی یا سایر زبانهای اروپایی ندارد. تلاشی سسی و چند ساله با همکاری بیش از ۱۵۰۰ نویسنده به این زودی‌ها تکرار نخواهد شد. ضمناً آخرین جلد این فرهنگ‌نامه در سال ۲۰۰۴ منتشر شده و هنوز فاصلهٔ چندان از آن نگذشته است.

چرا مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران از این اثر فقط سه حوزهٔ زیباشناسی، اخلاق و الهیات را برای ترجمه برگزید؟

به مداخل آمده در مجموعه سه‌جلدی مستشارده که این سازمان سمت و نیز مداخل ترجمه‌شده‌ای که مجموعه سه‌جلدی مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران منتشر شده‌اند، طی آرایندگی به تناسب برآورد نیازها و نیز کارهای پژوهشی که خود مؤسسهٔ نو ارغنون در جریان بوده، انتخاب شده‌اند. به‌ویژه مداخل سه جلد

را بازایی کنید و به مقایسهٔ آنها تحولات و تطوراتی را که این مفاهیم طی کرده‌اند، بازایی کنند. این شیوه از کار عالمان فقه‌الغه یا فیلولوگ‌ها و کسانی که به معنایشان تاریخی (historicalsemantics) پرداخته‌اند، بهره می‌رسم و سپس می‌گوشت تا با د نظر گرفتن جایگاه این مفاهیم در نظام اندیشهٔ فلسفی فیلسوفان و با مشربهای فلسفی به فهمی از آنها نائل آیم. حسن این شیوه، آن است که می‌تواند هرگونه ادعا در خصوص تطور مفاهیم را به‌دقت ردیابی و مستند کند.

به‌جرات می‌توان گفت که در کمتر اثری شما می‌توانید این اندازه مرحله به مرحله، تطورات مفاهیم را دنبال کنید و در هر مرحله، آن را مستند کنید. به علاوه، اهتمام نویسندگان بر این بوده تا آنجا که مسیر بوده است، مستقیماً از میان دست اول و اصلی نقل قول کنند؛ در بیشتر موارد، علاوه بر برگردان آلمانی، اصل عبارات مترا به هر زبانی که بوده است، آورده‌اند. در برخی موارد، حتی برگردان آلمانی را هم نیاورده‌اند و خواننده را با عین عبارت به زبان اصلی مواجه ساخته‌اند.

این شیوه دقیقاً چه تفاهت‌هایی با تاریخ فلسفه نویسی دارد؟ مثلاً با تاریخ فلسفه کاپلستون یا امیل پوریه؟

تفاوت‌های چشمگیری دارد: اولاً تمرکز این فرهنگ‌نامه بر روی مفاهیم است و از مدخل فراگردان شخصیت‌ها خودداری کرده است. ثانیاً برای قول نگارش مدخل‌ها به هیچ وجه توصیف نظام‌های فلسفی و یا انحصار نبوده است؛ ثالثاً همان‌طور که فرهنگ‌نامه‌نویسی نظام‌مند است، کتب منتهای کشف‌شده‌اند و غرض از نگارش، قلم‌فرسایی نبوده است؛ رابعاً برخلاف کار تاریخ‌نگاران فلسفه که ده‌هاشان از تألیف تاریخ فلسفه، آرای اصلی و نیز نظام اندیشه‌ای فیلسوفان و اندیشه‌های فلسفی است و بیشتر جنبهٔ تعلیمی دارند، مداخل این فرهنگ‌نامه به

کار پژوهشگران می‌آید. تفاوت‌ها و شباهت‌های سه جز **وسعت** و **گسترده‌گی** کار- **با بحث در مابعدالطبیعه**، اثر «ژان وال» چیست؟

فکر می‌کنم در یک مراجعهٔ ساده معلوم می‌شود که به او می‌تواند نیز رویرو هستم، که هرکدام، ما را دلفی متفاوت نگاشته شده‌اند. فرهنگ‌نامهٔ ریتز یک کتاب مرجع، آن هم با تکیه بر مداخلات و سرخ برای کار پژوهشی و نه کتابی تعلیمی برای آشنانشدن با فیلسوفان و آرای آنها.

فرهنگ‌نامهٔ تاریخی مفاهیم فلسفه» که با نام یواخیم ریتز پیوند خورده است، در دنیای غرب چه جایگاهی دارد؟ به‌ویژه اکنون که آثار متعددی نگاشته شده و زمان بیشتری از تألیف این اثر می‌گذرد.

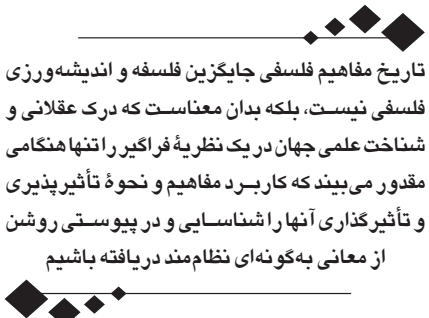
یواخیم ریتز یکی از بنیان‌گذاران فرهنگ‌نامهٔ تاریخی مفاهیم فلسفی بوده و به‌به فاصلهٔ اندکی پس از شروع این اثر غول‌آسا فوت کرده است. اگر نام ریتز بر روی این اثر که ۱۵۰۰ همکار نویسنده در نگارش آن دخیل بوده‌اند، آمده و افواه به این نام پدید آمده و اسلامی و تاریخی به جاییگاه دارد؟ به‌ویژه اکنون که آثار متعددی نگاشته شده و زمان بیشتری از تألیف این اثر می‌گذرد.

یواخیم ریتز یکی از بنیان‌گذاران فرهنگ‌نامهٔ تاریخی مفاهیم فلسفی بوده و به‌به فاصلهٔ اندکی پس از شروع این اثر غول‌آسا فوت کرده است. اگر نام ریتز بر روی این اثر که ۱۵۰۰ همکار نویسنده در نگارش آن دخیل بوده‌اند، آمده و افواه به این نام پدید آمده و اسلامی و تاریخی به جاییگاه دارد؟ به‌ویژه اکنون که آثار متعددی نگاشته شده و زمان بیشتری از تألیف این اثر می‌گذرد.

با این حال، ذیل مداخل نام نویسندگان آنها آمده است. گاهی اوقات، یک مدخل به چند قسمت تقسیم شده و هر یک از قسمت‌ها، نویسنده‌ای جداگانه داشته است. این فرهنگ‌نامه عمدتاً در حوزهٔ آلمانی‌زبان تبدیل به مرجعی مهم شده است. البته در کارهای جدی تحقیقاتی در حوزه‌های زبانی دیگر هم جای خود را باز کرده است. ایجاد گسترده فرهنگ‌نامه و کار عمیق و بنیادینی که در اینجا صورت گرفته، هنوز هیچ مشابهی در زبانهای انگلیسی یا فرانسوی یا سایر زبانهای اروپایی ندارد. تلاشی سسی و چند ساله با همکاری بیش از ۱۵۰۰ نویسنده به این زودی‌ها تکرار نخواهد شد. ضمناً آخرین جلد این فرهنگ‌نامه در سال ۲۰۰۴ منتشر شده و هنوز فاصلهٔ چندان از آن نگذشته است.

چرا مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران از این اثر فقط سه حوزهٔ زیباشناسی، اخلاق و الهیات را برای ترجمه برگزید؟

به مداخل آمده در مجموعه سه‌جلدی مستشارده که این سازمان سمت و نیز مداخل ترجمه‌شده‌ای که مجموعه سه‌جلدی مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران منتشر شده‌اند، طی آرایندگی به تناسب برآورد نیازها و نیز کارهای پژوهشی که خود مؤسسهٔ نو ارغنون در جریان بوده، انتخاب شده‌اند. به‌ویژه مداخل سه جلد

سازمان سمت که به مقایسهٔ آنها تحولات و تطوراتی را که این مفاهیم طی کرده‌اند، بازایی کنند. این شیوه از کار عالمان فقه‌الغه یا فیلولوگ‌ها و کسانی که به معنایشان تاریخی (historicalsemantics) پرداخته‌اند، بهره می‌رسم و سپس می‌گوشت تا با د نظر گرفتن جایگاه این مفاهیم در نظام اندیشهٔ فلسفی فیلسوفان و با مشربهای فلسفی به فهمی از آنها نائل آیم. حسن این شیوه، آن است که می‌تواند هرگونه ادعا در خصوص تطور مفاهیم را به‌دقت ردیابی و مستند کند.

به‌جرات می‌توان گفت که در کمتر اثری شما می‌توانید این اندازه مرحله به مرحله، تطورات مفاهیم را دنبال کنید و در هر مرحله، آن را مستند کنید. به علاوه، اهتمام نویسندگان بر این بوده تا آنجا که مسیر بوده است، مستقیماً از میان دست اول و اصلی نقل قول کنند؛ در بیشتر موارد، علاوه بر برگردان آلمانی، اصل عبارات مترا به هر زبانی که بوده است، آورده‌اند. در برخی موارد، حتی برگردان آلمانی را هم نیاورده‌اند و خواننده را با عین عبارت به زبان اصلی مواجه ساخته‌اند.

این شیوه دقیقاً چه تفاهت‌هایی با تاریخ فلسفه نویسی دارد؟ مثلاً با تاریخ فلسفه کاپلستون یا امیل پوریه؟

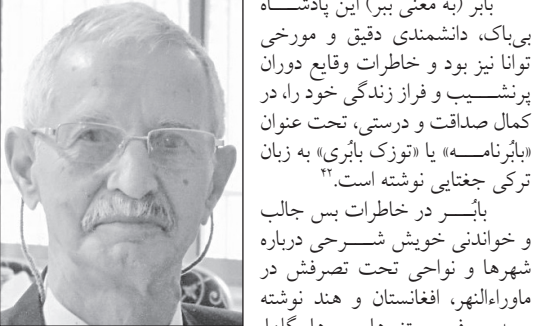
تفاوت‌های چشمگیری دارد: اولاً تمرکز این فرهنگ‌نامه بر روی مفاهیم است و از مدخل فراگردان شخصیت‌ها خودداری کرده است. ثانیاً برای قول نگارش مدخل‌ها به هیچ وجه توصیف نظام‌های فلسفی و یا انحصار نبوده است؛ ثالثاً همان‌طور که فرهنگ‌نامه‌نویسی نظام‌مند است، کتب منتهای کشف‌شده‌اند و غرض از نگارش، قلم‌فرسایی نبوده است؛ رابعاً برخلاف کار تاریخ‌نگاران فلسفه که ده‌هاشان از تألیف تاریخ فلسفه، آرای اصلی و نیز نظام اندیشه‌ای فیلسوفان و اندیشه‌های فلسفی است و بیشتر جنبهٔ تعلیمی دارند، مداخل این فرهنگ‌نامه به

را می‌شناسند و از ریزه‌کاری‌های فرهنگ ادبیات ایران مطلع است. این موجب می‌گردد که مردم از مقالات و کتاب‌های بیشتر بهره بگیرند. در اعتقاد من در سربزم ما مثل «چهار سنگدوی وجدان ایران»، «بناغ سبز عشق»، «ایران از یاد نبریم»، «زندگی و تنهایی فرد اعلای می‌شود» از کابل و بدخشانی، «داستان داستان‌ها»، «تأمسل در حافظه و «ایران و تنهایی‌اش» است که خصوصیات یک نویسنده روشنگر به‌وضوح دیده می‌شود. فرهنگ‌نامهٔ اسال با همت دوستدارانش و روزنامه‌های فرهنگی

و برخی از جوانان برومند، جشن نوسادگی مطالب نویسندگان را به‌طور عمیق و همچنین به همین مناسبت کتابی با عنوان «سیمای یک فرهنگ‌مدار» شامل گزیده‌ای از مصاحبه‌ها و نظرات او به‌طور شگرت سهامی انتشار، کتابی را هم شامل مقالاتی دربارهٔ آثار دکتر اسلامی ندوشن که در طول شرح دهه گردآوری شده، عرضه خواهد کرد (۲۶ بهمن در کتابروشی کو لند) که کار

بسیار بزرگی است. این کتاب که به‌زبانی از مطالب نویسندگان دارد، قطعاً در معرفی دکتر اسلامی ندوشن و خدمات فرهنگی او به نسل جوان مؤثر است و اثری ماندگار خواهد بود. از آنجایی که دکتر اسلامی ندوشن، مسائل را با دقت و تیزبینی می‌بیند و تسلط فطنظیری بر فرهنگ و ادبیات دارد، تعمق در آثارش بسیار آسان‌تر شده است. جوانان ما وقتی آثار و مقالات ایشان را مطالعه کنند، متوجه می‌شوند که او به طور چشمگیری اهل تحقیق و مطالعه است، کار عمیق او به مسائل به این سبب است که همیشه مشغول مطالعه و تحقیق بوده و نسبت به چیزی تعصب نمی‌نورزد. در طول سالیانی که او را می‌شناسم، از طریق تألیفاتش با مردم ارتباط خوبی داشته و مردم او آثارش استقبال کرده‌اند. دکتر اسلامی ندوشن فرهنگ، تاریخ و ادبیات ایران

مبادلات فرهنگی ـ فلاحتی ایران و هند

بایر (به معنی بیر) این پادشاه بی‌باک، دانشمند دقیق و مورخی توانا بود و خطرات واقع دوران پرسنسیب و فراز زندگی خود را، در کمال صداقت و درستی، تحت عنوان «بایرنامه» یا «توزک نامه» به زبان ترکی چغتایی نوشته است.^{۱۱}

بایسر در خاطرات بس جالب و خواندنی خوش شسرحی دربارهٔ شهرها و نواحی تحت تصرفش در ماوراءالنهر، افغانستان و هند نوشته و به معرفی رستنی‌ها، میوه‌ها، گله‌ها، جانوران و دیگر پدیده‌ها هر یک از نواحی مزبور پرداخته است. او نام هندى – سنسکريت و گاهی فارسی برخی از میوه‌های خاص این سرزمین را (چون انبه، نوزک، انبلی: تمر هندى، موز، موهو: گلبگان، جامن، کمرک، کدیل، بدهل، برکنار، کزنده، پایالا، گلر، چیرونچی، نالیز: نارگیل، تار، آمل، آمله) یاد کرده و اسلامی و تاریخی به جاییگاه دارد؟ به‌ویژه اکنون که آثار متعددی نگاشته شده و زمان بیشتری از تألیف این اثر می‌گذرد.

غیاث‌الدین محمد رامپوری، از فرهنگ‌نویسان فارسی (اهل رامپور هند) در سال ۱۲۲۲، در معنی واژه فارسی «وَن» نوشته است: «میوه‌ای ریز که اندرون آن مغزکی باشد، به هندی چروچی گویند.»^{۱۲} واژه «وَن» بهلولی و فارسی آن «این» و به نام علمی: Pistacia atlantica Dest (۱۸۰۰) است و چروچی (چیرونچی از خانواده پستاکیا (Pistacia L.) و درختان مخصوص هند (نام علمی: Buchananina letifolia) که میوه آن شباهتی به وَن / بته دارد. بایر منحصات درستی از آن به دست داده است: «چیرونچی. درخت او کوهی بوده؛ مغزش بد نیست، در میان مغز چهارمغز [گردوا] و مغز بادام یک چیزی است. مغز او از پسته خروتر است، مغز چیرونچی گرد است.»^{۱۳}

در عصرگورکاتیان انواع خشکسکار از جمله پسته و بادام محصول خراسان و ماوراءالنهر از طریق بلنهرمیر به هندوستان می‌رفت. بایر ضمن شرحی درباره شرکت‌کنندگان در از توابع خجند در ناحیه فرغانه – به صدور بادام این ناحیه به هرموز (هرمز، جزیره ایرانی، بندر و تنگه هرمز در خلیج‌فارس) و هند اشاره کرده است: «از توابع خجند که بادام است، اگرچه قصبه کلاتی نیست، اما خوب‌کمی فیهج‌های است؛ به جهت خوبی بادام به این اسم موسوم شد. بادام به هرموز و هندوستان از اینجا می‌رود.»^{۱۴} جهانگیر بادشاه تیموری (نیر بدایر)، از انتقال درخت اناس (آناناس) از «بناذر فرنگان» به هند و کاشت آن توسط پدرش (اکبرشاه، حکومت: ۹۳۴-۱۰۱۴ق) در باغ گل‌افشان (احدلی بایر در شهر آدره) خبر داده، و در مورد انتقال درختان میوه از ماوراءالنهر و خراسان قدیم (با به قول او «ولایت») توسط پدرش می‌گوید: «در ایام دولت حضرت عرش آشیان [اکبرشاه] اکثر میوه‌های ولایت که در هند نبود، به هم رسیده؛ اقسام اشد، از صاحی، حبشی و کشمشی و در شهرهای مرق غرض گشت؛ چنان که در بازار لاهور، در موسم انگور، آقلدر [هست] که از هر قسم و هر جنس به هم می‌رسد.»^{۱۵}

مطابق نوشته او، کلاس مطلقاً در کشمیر نبوده و شیوه پیوند کردن درختان میوه را ایرانیان رایج کردند. شاه آلو یا گیلس را «محمدعلی افشار از کابل آورده، پیوند نموده که در حال ده پانزده درخت به بار آمده است. زردآلوی پیوندی نیز درختی چند معدود بود، مثالیه پیوند را در این ملک شسابع ساخت و الحال فراوان است»^{۱۶} و به چگونگی نامگذاری «شاه آلو» و رقم زردآلوی پیوندی «میرزایی» اشاره می‌کند: «شاه‌آلو هم میوه خوش‌خوار خوش‌چاشنی است. مراد از شاه‌آلو، گیلان است که در اکثر جاهای ولایت [خراسان و ماوراءالنهر، خوب می‌شود. چون گیلان، به گیلانسی، که از نامهای [هندی] چلیاسه [مارمولک] است. جهانگیر می‌شود، حضرت والد بزرگوار شاه‌آلو نام فرمودند؛ غایتا در باغ شهرآرا [در کابل] درختی است که آن را میرزا محمد حکیم، عموی من، نشانده بود و به میرزایی مشهور است، زردآلوی این درخت نسبتی به دیگر زردآلوا ندارد.»^{۱۷}

جهانگیر در سفر به کابل از هفت باغ عمارت و قدیمی آن دیدار کرده است. بایر شهرآرا ساخته شهرپاونانها، دختر میرزا بوسیدیه تیموری (عممه بایر)، باغ صورت خانه دارای کلاترین درخت چنار کابل، باغ میوه‌ها، چهار باغ را، برگزترین باغات بلند کابل، اورته باغ، باغی که بیگه متاد، کابل پادن بدن [جهانگیر] تمجیدکرده و «باغی که مریم مکی، که مادر من باشد، ساخته.»^{۱۸}

او ضمن تعریف از گیلان و شغفالو و دیگر میوه‌های کابل، در مقام مقایسه با این محصول هند، از نظر لطافت و طعم، انبه را برتر می‌شمارد، و از شغفالوی محصول موضع انتقال کابل، که وزن هر یک از آن ۲۵ رویه (۳۱۸ گرم) بوده – تمجیدکرده است.^{۱۹} جهانگیر به درختان و میوه‌هایی که از نواحی ماوراءالنهر، خراسان و دیگر نواحی به هند رفته سخن گفته است. صفت شجریان از درختان: سرو، صنوبر [درخت جلعوز، به نام علمی: Pinus Gerardiana wait، چنار، سفید دار و پیدومه – که هرگز در هندوستان خیال [پرورش آنها را] نکرده بودند – به هم رسید و بسیار شد. درختان صندل که خاصه جزایر بود در باغات شش و نما یافته.»^{۲۰}

او در شرح سفرهای که در موضع «بیل» در سر حد اجمیر و مالوه برایش گسترده‌اند – که از انواع میوه‌های هندی و برخی ولایات، چون انار درد و خربزه مشهور کابلز نیایده به چشم می‌خورد – نوشته است: «در یک خوان چندین قسم میوه حاضر آوردند: خربزه کاریز و بدخشانی کابل، کوسر سمرقند و کابل، انار شیرین یزد و میخوش فراه، کابل و بدخشانی، سیب سمرقند و کابل و کشمیر و نالی و جالان‌آباد – که از توابع کابل است – اناس از میوه‌های بناذر فرنگ. کوله که در شکل و اندازه خردت از نارنج و چاشنی آن به شیرینی تامل‌تر است و در صوبه بنگاله خوب می‌شود. شکر کابل این نعمت به کابل زبان توان کرد؛ پدر بزرگوارم را به میوه بیل ملام بود، به تخصیص به خربزه، انار، انگور و انبه، چون در عهد دولت ایشان خربزه کاریز که فرد اعالی و انگره است، از راه هند که مشهور و معروف است، انگره سمرقند در هندوستان آورده بودند.»^{۲۱}

جهانگیر از وجود سه درخت سیب در موضع بنگش بالا (متصل به شکرده داکچولی) در ناحیه کشمیر سخن گفته و با تمجید از شیرینی و لطافت میوه آنها و عرضه آن به سفیرش شاه عباس صفوی در دربار هند، نوشته است: «بسیار حسن، ایلیچی برآمد شاعمایش، از این سیب انوش[؟] شاید [نوش] یا رقمی یا سیب[عیناب کردم تا معلوم گردد که در عراق[منظور ایران است] بهتر از این می‌شود یا نه؟ عرض کرد: این سیب ایران سیب اصفهان ممتاز است، به نهایش همین درخت خواهد بود.»^{۲۲} او ضمن معرفی نوعی از میوه‌های کشمیر، از استعادهای اقلیمی این سرزمین نسبت به پرورش برخی از آنها سخن گفته است: «ناشناسی فرد اعلای می‌شود»

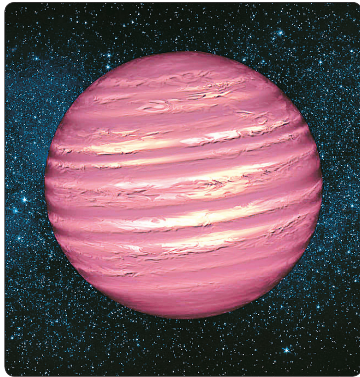

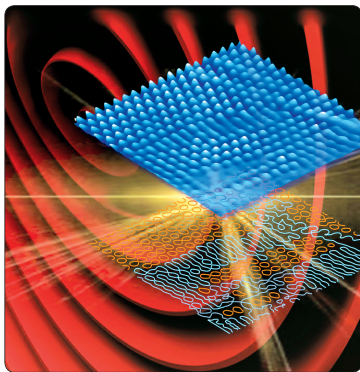

کوتوله های قهوه ای، ستارگان سرد و بی نور

صفحه ۲

نانو حافظه های مغناطیسی

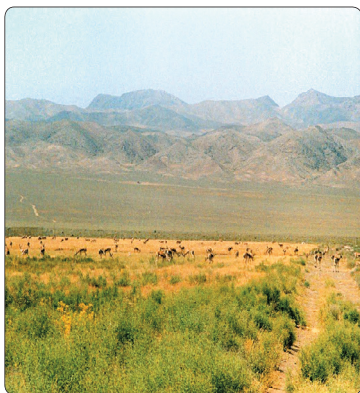
صفحه ۳

مهاجرت های پر در دسر پرندگان

صفحه ۴

پناهگاه میات و همش موته

صفحه ۵

پرورش گل‌گاو زبان ایرانی

صفحه ۶

روش های نوین داروسازی و دارورسانی با فناوری نانو

خواجه نصیرالدین طوسی و مینا آسیایی، دانشجوی دکترای شیمی تجزیه این دانشگاه انجام شد و نتایج آن در مجله Journal of Chromatography A (جلد ۱۴۲۶، سال ۲۰۱۵، صفحات ۲۴ تا ۳۲) منتشر شده است.

درمان سرطان با نانو ذرات - پژوهشگران استرالیایی مرکز پژوهشی «CNBP»، موفق به ابداع روشی شده اند که با تلفیق اشعه ایکس و نانو ذرات می توان سلول های سرطانی را بدون آسیب رساندن به بافت های سالم از بین برد. سلول های سرطانی در مقابل ماده شیمیایی «Singlet Oxygen» آسیب پذیر هستند. این ماده شیمیایی شکلی از اکسیژن است که از انرژی بالایی برخوردار و نسبت به ترکیبات آلی بسیار واکنشی است که می تواند سلول های سرطانی را از بین برده یا آنها را متوقف کند.

ششویه نوین پژوهشگران استرالیایی در واقع تغییر در نوعی روش درمان سرطان موسوم به «نور پویا درمانی» است. در این شیوه با استفاده از اشعه ایکس به نانو ذرات سریم فلورید می تابانند که موجب می شود این نانو ذرات سلول های سرطانی را به هم فشرده کنند. زمانی که سلول های سرطانی توسط اشعه ایکس احاطه می شوند، سریم فلورید، «Singlet Oxygen» را آزاد می کند و منجر به کشتن سلول های سرطانی می شود. همچنین به کارگیری این روش نه فقط مؤثرتر از «نور پویا درمانی» است بلکه اشعه ایکس به عمق بدن می رسد که درمان را قطعی تر می کند. این در حالی است که در روش فعلی فقط بافت های سطحی هدف قرار می گیرند و طول موج نور برای رسیدن به عمق بدن محدودیت دارد. گام بعدی پژوهشگران این مرکز انجام آزمایش روی نانو ذرات گوناگون برای تولید «Singlet Oxygen» ارتقاء یافته است. نتیجه این پژوهش در نشریه Scientific Reports منتشر شده است.

داروی خوراکی اچ آی وی - پژوهشگران به دنبال ارائه نخستین داروی خوراکی اچ آی وی با استفاده از فناوری نانو هستند. این نانودارو، بر اساس قرارداد همکاری میان دانشگاه لیورپول و شرکت CHAI تولید خواهد شد. برنامه دانشگاه لیورپول به طور عمده روی گسترش و پیشرفت ذرات نانومقیاس داروهای ضد ویروسی (Antiretroviral) برای افزایش پایداری و جذب آنها متمرکز است. با این حال تعداد قابل ملاحظه ای از روش های درمانی اچ آی وی، با فناوری های امروزی سازگار نیستند. دانشگاه لیورپول به منظور گسترش توانایی ها و قابلیت های نانوفناوری با شرکت طرح دسترسی بهداشت کلینتون (CHAI) همکاری دارد. آنها داروهای پرکاربرد اچ آی وی را به منظور تهیه نانو ذرات پایدار با افزودنی های معمول ترکیب می کنند. بر اساس گزارشات بهداشت جهانی (WHO)، در سال ۲۰۱۲ حدود ۹/۷ میلیون نفر در سرتاسر جهان به درمان ضد ویروسی دسترسی داشته اند، اما تخمین زده می شود که حدود ۳۵/۳ میلیون نفر آلوده به اچ آی وی وجود داشته باشد. با توجه به اختصاص بودجه اندک کشورهای در حال توسعه به بخش بهداشت، مقامات با چالش های اساسی برای فراهم کردن روش های درمانی مؤثرتر روبرو هستند. نانوپزشکی یک زمینه نوظهور در گسترش و توسعه دارو است که از ذرات نانومقیاس در آن استفاده می شود. یکی از مزیت های این نوع درمان ها این است که آنها می توانند مقدار دارو را در جایی که لازم است افزایش دهند. در این مطالعه و پژوهش، هدف جلوگیری از تجزیه دارو در معده از طریق استفاده از نانو ذرات است. این روش منجر به افزایش دارو در بدن برای مقابله با اچ آی وی می شود. از آن جایی که بیشتر دارو در جایی که لازم است، تجمع می یابد مقدار دارو تجویز شده را می توان کم تر کرد ضمن این که فعالیت درمانی آن بدون تغییر باقی بماند. ارزش نهایی این است که با مقدار بودجه مشابه بیماران بسیار بیشتری، خدمات درمانی دریافت خواهند کرد. این پروژه در ارتباط با علوم کاربردی و تخصص کلینیکی برای گسترش استفاده از یک فناوری جدید است. این مسیرها می توانند سبب ایجاد یک تغییر عمده در روش های انتقال دارو در مورد اچ آی وی شوند.

نمونه های نانوپزشکی در دانشکده شیمی ساخته و تعیین خصوصیت می شوند و در ادامه در دانشکده داروشناسی مورد مطالعه قرار می گیرند. همچنین در این مطالعه از روش های مدل سازی استفاده می شود. این کار پژوهشی بر اساس کارهای انجام گرفته در مورد اچ آی وی در دانشکده داروشناسی مولکولی و کلینیکی و دانشکده شیمی است که تاکنون بیش از شش میلیون یورو دریافت کرده اند.

گروه پژوهشی دانشگاه لیورپول نتایج اولیه ای ارایه کرده است که نشان می دهند مزیت های بسیاری ناشی از کاهش دوز دیگر داروهای اچ آی وی و تست های بالینی وجود خواهد داشت. اگر این روش با موفقیت همراه باشد در این صورت نخستین نمونه نانوداروهای خوراکی برای اچ آی وی خواهد بود.

امروزه فناوری نانو در زمینه های گوناگونی کاربرد دارد که شاید بتوان گفت مهم ترین آن داروسازی است که منجر به وجود آمدن دارورسانی نوین شده است. دارورسانی در بهبود روند درمان امیدهای بسیاری ایجاد کرده است که از جمله می توان به کاربردهای آن در بیماری های صعب العلاج اشاره کرد. صنعت داروسازی از نقطه نظر دارورسانی، تاکنون از طریق فناوری نانو به دستاوردهای چشمگیری رسیده است. در سیستم دارویی قدیم به علت غیر واقعی بودن دز دارویی، از لحاظ مقدار نیاز برای درمان، بسیاری از آن در دستگاه گوارش، گردش خون و بافت های واسطه به هدر می رفت تا مقدار مورد نظر به سلول های هدف برسد که می تواند این داروهای جذب شده در طول مسیر ایجاد عوارض جانبی کند که در بیماری های دیابتی و سرطان، باعث ریزش مو و عوارض بسیاری خواهد شد یا تزریق مکرر باعث دردناک شدن بافت ها می شود که برای بیمار، غیر قابل تحمل است؛ اما فناوری نانو در دارورسانی راه حل هایی اندیشیده است.

نانوجاذبی برای تشخیص مقادیر اندک داروهای ضد سرطان - پژوهشگران دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، نانوجاذبی را تولید کرده اند که قادر است مقادیر بسیار اندک داروهای ضد سرطان را در نمونه های زیستی تعیین کند. سرعت بالاتر، هزینه پایین تر و راحتی استفاده از مزایای مهم این نانوجاذب برای کاربرد در روش های تشخیص آزمایشگاهی به شمار می رود. سرطان سینه و سرطان رحم دو نمونه از سرطان های شایع در خانم ها محسوب می شوند. با توجه به این که روش های دارویی، رایج ترین روش های درمان این بیماری ها محسوب می شود، از این رو تعیین مقدار داروی مصرف شده در نمونه های زیستی از اهمیت بالایی برخوردار است. از سوی دیگر، سنجش سطح درمانی داروها یک موضوع بسیار مهم آزمایشگاه های تعیین و اندازه گیری دارویی به شمار می رود که انجام درست آن موجب پیشرفت در امر دارودرمانی شده اما انجام نادرست آن هزینه های آزمایشگاهی و درمانی را بدون کمک به امر درمان افزایش می دهد.

تشخیص مقادیر بسیار اندک دارو در بدن یک امر مهم در دارودرمانی بیماری سرطان به شمار می رود. ساخت جاذب های مناسب با کارایی بالا و روش های سنتز ساده و ارزان برای پیش تغلیظ و استخراج این داروها با مقادیر بسیار کم از نمونه های زیستی که به طور مستقیم با روش های دستگاهی قابل اندازه گیری نیستند و سپس آنالیز این داروها با روش های دستگاهی، کمک شایانی به بخش درمان بیماران مبتلا به سرطان خواهد کرد. در این راستا پژوهشگران با یک روش بسیار ساده و ارزان الکتروریسی، نانوالیاف کامپوزیت چارچوب های فلز-آلی/پلیمر را تولید کرده اند. در ادامه عملکرد این نانوالیاف در جهت تعیین مقدار بسیار کم داروهای «مژسترو استات» و «لونیورژسترو» با روش استخراج با فاز جامد در نمونه های بیولوژیکی مورد ارزیابی قرار گرفت. نانوالیاف کامپوزیتی سنتز شده، دارای خواص و ویژگی هایی هستند که آنها را از سایر ساختارهای کامپوزیتی سنتز شده با روش های معمولی متمایز می سازد. وقتی قطر مواد لیفی از میکرومتر (یعنی ۱۰-۱۰۰ میکرومتر) به نانومتر (یعنی ۰/۰۰۱-۰/۱ میکرومتر) کاهش می یابد، خواص شگفت انگیزی مانند نسبت سطح به حجم بالا (این نسبت در مورد نانوالیاف تقریباً ۱۰۰۰ برابر الیاف میکرونی است)، انعطاف پذیری بالا در عامل دار کردن سطوح و عملکرد مکانیکی فوق العاده (مانند سختی و استحکام کششی) در این مواد ظاهر می شود. این خواص برجسته موجب شده است تا نانوالیاف گزینه مناسبی برای بسیاری از کاربردهای مهم باشند.

در این پژوهش، نانوجاذب های الیافی از جنس چارچوب های فلز-آلی/پلی آکریلو نیتریل با روش الکتروریسی سنتز شد. با استفاده از این نانوجاذب (به دلیل ظرفیت جذب بالای آن و به تبع آن فاکتور پیش تغلیظ بالا) می توان مقادیر بسیار کم داروهای استروئیدی را در بافت های پیچیده بدون نیاز به دستگاه های پیشرفته اندازه گیری کرد. به این ترتیب که ابتدا نانوالیاف به روش الکتروریسی سنتز شد. در ادامه به منظور مطالعه ساختاری، تحلیل ریخت شناسی و اندازه ذرات ماده سنتز شده از آزمون های پراش اشعه ایکس (XRD)، میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) و FTIR استفاده شد. در نهایت، از نانوالیاف کامپوزیتی تولید شده به منظور استخراج و شناسایی داروهای مژسترو استات و لونیورژسترو از نمونه های بیولوژیکی و آب با دستگاه کروماتوگرافی مایع با کارایی بالا با آشکارساز اسپکترومتری با کار گرفته شد.

نتایج آزمون های صورت گرفته و همچنین مقایسه عملکرد این روش با روش های مشابه حاکی از عملکرد بهتر این روش از لحاظ حد تشخیص اندازه گیری دارو و مصرف کم تر حلال های آلی و مواد جاذب است. این پژوهش به سرپرستی دکتر علی مهدی نیا، دانشیار پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی و علی جباری، عضو هیات علمی دانشگاه

ادامه در صفحه ۷

کوتوله های قهوه ای، ستارگان سرد و بی نور

را دارا هستند.

یک تیم پژوهشی برای نخستین بار در سال ۲۰۰۳ میلادی با استفاده از تلسکوپ فرو سرخ ۳٫۸ متری یوکیوت در ایالت هاوایی نقطه نورانی مبهمی در اطراف ستاره HD ۳۶۵۱ کشف کردند. سرانجام پس از ۳ سال پژوهش و رصد های شبانه روزی با استفاده از تلسکوپ ۳٫۶ متری NTT واقع در «لاسی لا»، آنها به این نتیجه رسیدند که نقطه نورانی، ستاره ای در پس زمینه نیست بلکه یک کوتوله قهوه ای است. کوتوله قهوه ای HD ۳۶۵۱B کم سوترین همدم ستاره ای است که تا کنون به طور مستقیم کشف شده و علاوه بر این در مأموریت نقشه برداری از آسمان پالومار هم ثبت نشده است. به بیان دیگر به دلیل دمای پایین کوتوله قهوه ای که بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ درجه سانتی گراد است و نیز جرم نسبتاً اندک آن، ۳۰۰ هزار بار کم نورتر از خورشید است و در طیف فرو سرخ نیز قابل مشاهده نیست. HD ۳۶۵۱B در دسته ستارگان کوتوله قهوه ای سرد جای می گیرد.

با توجه به درخشندگی بسیار اندک کوتوله های قهوه ای سرد، جستجوی آنها در طیف فرو سرخ هم بسیار مشکل است به طوری که تا کنون فقط دو نوع از این گونه اجرام آن هم به طور غیر مستقیم کشف شده است. مطالعه کوتوله های قهوه ای نقش بسیار مهمی در افزایش دانش ما نسبت به اجزای تشکیل دهنده اتمسفر آنها دارا است.

در حال حاضر بیش از ۱۷۰ ستاره در فراسوی خورشید دارای همدم سیاره ای هستند. در اطراف برخی از این ستارگان علاوه بر سیاره، اجرام ستاره ای نیز وجود دارند. این بدان معنا است که سیارات نیز می توانند در محیط و شرایطی آشفته به وجود آیند. در حالی که سیارات منظومه شمسی در محیطی نسبتاً آرام و به دور ستاره ای واحد شکل گرفته اند. سیاره همدم در مقایسه با کوتوله های قهوه ای در فاصله ای نزدیک به دور ستاره مادر HD ۳۶۵۱ در گردش است به طوری که HD ۳۶۵۱B حدود ۱۵۰۰ بار دورتر از این فاصله قرار دارد.

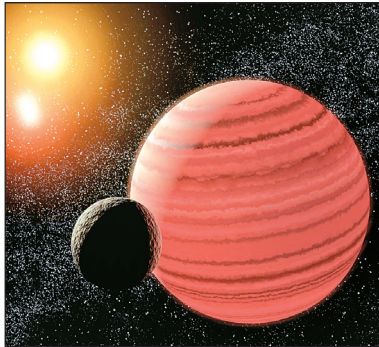
اخترشناسان دانشگاه «استونی بروک» در مطالعه ای از تلسکوپ فضایی اسپیتزر مادون قرمز ناسا برای رصد کوتوله های قهوه ای و بررسی تغییرات روشنایی آنها استفاده کردند. در قالب «برنامه آب و هوای سیارات دیگر» تلسکوپ اسپیتزر، روشنایی ۲۴ کوتوله قهوه ای در مدت ۲۰ ساعت مورد بررسی قرار گرفت و اخترشناسان موفق به شناسایی تغییرات دوره ای در روشنایی شدند که می تواند نشانه ای از وجود ابر یا طوفان در جو این کوتوله های قهوه ای باشد. ابرها داغ تر از آن هستند که حاوی آب باشند و به نظر می رسد که چنین ابرهایی از شن و آهن مذاب تشکیل شده اند.

طوفان ها دست کم چند ساعت دوام داشته و شباهت زیادی به طوفان جوی سیاره مشتری موسوم به لکه سرخ بزرگ (GRS) دارند؛ این طوفان ها به مدت کمتر از یک روز رصد شدند و هنوز به طور دقیق مشخص نیست که آیا آنها به مدت چند ماه یا چند سال دوام داشته باشند.

بررسی وضعیت آب و هوای کوتوله های قهوه ای به درک بهتر وضعیت آب و هوایی در سیارات غول پیکر خارج از منظومه شمسی کمک می کند. نتایج این مطالعه در دویست و بیست و سومین نشست سالانه اتحادیه بین المللی نجوم آمریکا ارائه شد.

*عکس ها از: solstation.com و NASA/JPL-CalTech/IPAC

اروپا در قله مونایکی شیلی، این کوتوله قهوه ای را کشف کردند. این جرم نیز همسایه آسمانی ما محسوب می شود چرا که بیش از ۴۰ سال نوری با ما فاصله ندارد. این کوتوله قهوه ای را «CFBDS۰۰۵۹» نامیده اند که دمای سطحی آن برابر سطح عطارد است. این ستاره به خاطر دمای پایین نمی تواند در نور مرئی تابش کند و فقط در طول موج فرو سرخ نزدیک می تابد؛ در نتیجه فقط به وسیله

ابزار آلات رصدی مخصوص قابل مشاهده است. CFBDS۰۰۵۹ اندازه ای بسیار کوچک دارد و جرم آن فقط ۱۵ تا ۳۰ برابر سیاره مشتری است. دمای این نوع کوتوله قهوه ای به قدری کم است که می تواند در اتمسفرش بخار آمونیاک تولید کند.

کوتوله های قهوه ای در میان سیارات پر جرم و ستارگان کوچک قرار می گیرند. این ستارگان جرمی بیشتر از ۸۰ برابر جرم سیاره مشتری دارند ولی آن قدر پر جرم نیستند که بتوانند واکنش های همجوشی هسته ای را در مرکز خود به راه بیندازند. به هر حال گرمای تولید شده در مرکز به علت فشار گازها، از طریق همرفت به سطح آنها می رسد. اگر جرم سیاره ای مثل مشتری را افزایش دهیم هسته آهسته به هسته کوتوله های قهوه ای وارد می شویم ولی هنوز مرز بین کوتوله های قهوه ای و سیارات پر جرم به درستی مشخص نیست. شاید این کشف جدید به دانشمندان در یافتن راه حلی مناسب کمک کند.

در مورد کوتوله های قهوه ای رکوردهای متعدد دیگری نیز به دست آمده است. در مورد درخشندگی آنها باید گفت که اخترشناسان با استفاده از تلسکوپ ۳٫۶ متری NTT توانستند از کم نورترین کوتوله قهوه ای به طور مستقیم تصویربرداری کنند. به عقیده دانشمندان پس از این کشف با نسل جدیدی از سیستم های ستاره ای روبرو هستیم که علاوه بر سیارات اجرام ستاره ای را نیز در بر می گیرند. این کوتوله که HD ۳۶۵۱B نام دارد با جرمی حدود ۲۰ تا ۶۰ برابر سیاره مشتری، کم سوترین همدم ستاره HD ۳۶۵۱B در فراسوی خورشید است. فاصله این کوتوله قهوه ای تا ستاره مادر، ۱۶ بار از فاصله سیاره نیپتون تا خورشید بیشتر است.

ستاره HD ۳۶۵۱B با جرمی برابر خورشید در فاصله ۳۶ سال نوری از ما در صورت فلکی حوت (ماهی) قرار دارد. تا مدت ها تصور می شد که این ستاره فقط میزان سیاره ای فراخورشیدی است و این سیاره نیز با جرمی کم تر از جرم زحل و فاصله ای کم تر از فاصله عطارد تا خورشید هر ۶۲ روز یک بار به دور ستاره مادر در گردش است.

این کشف از اهمیت زیادی برخوردار بود و می توان نتیجه گرفت که سیارات و کوتوله های قهوه ای توانایی شکل گیری پیرامون یک ستاره مادر

کوتوله های قهوه ای اجسامی کم نور و از کوچکترین ستاره ها کوچکتر اما از سیاره های گازی مانند مشتری بزرگتر هستند. کوتوله های قهوه ای ستاره هایی به شمار می روند که جرم کافی برای سوختن و هم جوشی هسته ای ندارند. آنها مانند ستاره ها متولد می شوند اما بدون عمل هم جوشی به راحتی سرد شده و در نهایت از دید ما پنهان می شوند. ستاره های کوتوله قهوه ای، ستاره های در حال مرگی هستند که در گستره عظیم اجرام آسمانی، جایی میان کوچکترین ستاره ها و بزرگترین سیاره ها واقع شده اند. پیش بینی می شود که کمتر از دو سوم ستاره های همجوار ما کوتوله های قهوه ای باشند که هنوز کشف نشده اند. دمای کوتوله های قهوه ای به قدری پایین است که می توانند در اتمسفر خود مولکول هایی از قبیل متان، بخار آب و بخار آمونیاک را تشکیل دهند. تیرگی کوتوله های قهوه ای مانند هیولایی که در لابلای درختان پنهان شده اند سبب اغفال دانشمندان و ناشناخته ماندن آنها شده است. کوتوله های قهوه ای ستارگان کوچکی هستند که برای سوزاندن هیدروژن جرم کافی ندارند. همچنین به علت فقدان گرمای کافی در مرکز آنها هم جوشی هسته ای هم صورت نمی گیرد. دمای سطحی یک کوتوله با گذشت زمان کاهش می یابد و به دمای سیاره نزدیک می شود. به دلیل درخشندگی بسیار اندک، آشکار سازی آنها بسیار دشوار است. باید یادآور شد که کوتوله های قهوه ای برخلاف نامشان همیشه قهوه ای نیستند بلکه اغلب زرشکی یا سرخ آجری هستند.

نخستین کوتوله قهوه ای کشف شده ستاره Gliese ۲۲۹B است که همدم ستاره Gliese ۲۲۹ در صورت فلکی خرگوش به شمار می رود و در سال ۱۹۹۵ کشف شد. فاصله آن از زمین ۱۹ سال نوری است و تخمین زده شده که جرم آن حدود ۲۰ تا ۵۰ برابر جرم سیاره مشتری باشد. مشاهدات طیف سنجی که با کمک تلسکوپ ۵ متری «هیل» انجام شده نشان از وجود متان، مانند آن چه که در سیارات بزرگ منظومه شمسی دیده می شود، دارد.

دانشمندان ثابت کرده اند که لیتیم در کوتوله های قهوه ای وجود دارد ولی در ستارگان کوچک وجود ندارد زیرا در اثر گرمای ناشی از گداخته شدن توسط هیدروژن از بین می رود. اخترشناسان با استفاده از تلسکوپ های دولولی عظیم ده متری «کک» واقع در هاوایی توانستند وجود لیتیم را به طور مشهود در یکی از کوتوله های قهوه ای به نام «پی پی ال ۱۵» مشخص کنند.

محل این کوتوله قهوه ای در خوشه پروین معروف به «هفت خواهران» است. پی پی ال ۱۵ تقریباً ۸۰ برابر توده گازی مشتری است. سردترین کوتوله قهوه ای کشف شده D Gliese ۷۰ نام دارد که در طول موج های رادیویی کشف شده است. طیف آن خطوط عنصر لیتیم دارد. دمای آن تا ۴۸۰ درجه سانتی گراد می رسد و به اندازه سیاره مشتری اما جرمش ۵۰ برابر بیشتر از مشتری است. این ستاره در یک سیستم ستاره ای سه تایی در صورت فلکی میزان و در فاصله ۱۹ سال نوری از زمین قرار دارد.

دومین کوتوله قهوه ای سرد دارای دمای سطحی ۶۲۳ درجه کلوین یعنی فقط ۳۵۰ درجه سانتی گراد است. در حالی که دمای سطحی خورشید حدود ۶۰۰۰ درجه کلوین و دمای سطحی سردترین غول های سرخ ۲۰۰۰ درجه کلوین است. ستاره شناسان با استفاده از ابزارهای مشاهده فرو سرخ مانند تلسکوپ های جیمینی شمالی و رصدخانه جنوبی

در این شبها می توانیم یکی از اجرام جالب و دیدنی آسمان را که یک خوشه ستاره ای است، مشاهده کنیم. این خوشه ستاره ای، خوشه کندوی عسل یا NGC ۲۶۳۲ نام دارد. خوشه کندوی عسل یکی از نزدیک ترین خوشه های باز به شمار می رود که می توان آن را در صورت فلکی سرطان یا خرچنگ با چشم غیر مسلح مشاهده کرد. البته برای دیدن این خوشه عریض باید آسمان تاریک باشد که به صورت یک لکه بیضی به اندازه دو برابر قرص ماه کامل دیده می شود. حال اگر با یک دوربین دوچشمی یا تلسکوپ معمولی به این خوشه نگاه کنیم، می توانیم ستارگان تشکیل دهنده آن را مانند زنبورهایی که به دور یک کندو گردهم آمده اند ببینیم. این خوشه شامل بیش از ۴۰۰ ستاره است که به طور گسترده پراکنده شده اند در حالی که با یک تلسکوپ کوچک می توان حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰ ستاره را در آن تشخیص داد. اگر دو طرف این خوشه را نگاه کنیم به دو ستاره درخشان برمیخوریم که «حمارین» یا «الاف شمالی» و «الاف جنوبی» نام دارند. بنابر اسطوره های قدیمی از آن جایی که این دو الاف در حال خوردن علف در آخور هستند، خوشه ستاره ای ۴۴M را «آخور» نیز می نامیدند. ستارگان خوشه ستاره ای کندو در فاصله ۵۲۰ تا ۶۱۰ سال نوری قرار دارند.

یک خوشه ستاره ای دیگر در صورت فلکی خرچنگ دیده می شود که در فاصله ۲ درجه غربی ستاره آلفا خرچنگ قرار دارد و خوشه ۶۷M نامیده می شود. این خوشه شامل صدها ستاره کم فروغ با قدر کمتر از ۱۰ است که با دوربین دوچشمی فقط به صورت لکه ای از نقاط متراکم دیده می شود. حال اگر از یک تلسکوپ کوچک برای دیدن آن استفاده کنیم می توان حدود ۶۰ ستاره را تشخیص داد.

همچنین ستاره نسرواقع در صورت فلکی شلیاق را می توانیم ببینیم در حالی که از افق شمال شرقی کم کم در حال طلوع کردن است ولی در مقابل ستاره عیوق در صورت فلکی «ارابه ران» در حال غروب در افق شمال غربی است.

صورت فلکی «جائی» نیز از افق شرقی طلوع می کند. در طرف شرق صورت فلکی دب اصغر می توان صورت فلکی «اژدها» را یافت در حالی که دم ایسن اژدها در بین دو خرس کوچک و بزرگ (دب اصغر و دب اکبر) قرار دارد.

ساعاتی قبل از نیمه شب می توان صورت فلکی سنبله را در جنوب آسمان دید. این صورت فلکی به شکل یک دوشیزه تصور می شود که یک خوشه گندم در دست دارد. درخشان ترین ستاره این صورت فلکی «سماک اعزل» نامیده می شود که ستاره ای به رنگ آبی - سفید است. ستاره درخشان «سماک اعزل» پس از غروب در آسمان دیده می شود، در حالی که ستاره سماک رامج طلوع می کند.

برگزاری روز ملی فناوری فضایی

جغرافیایی (GIS) برای برنامه ریزی های محیطی و شهری و... سخن گفتند.

وی نقش تصاویر و داده های ارزشمند ماهواره ای را در حل مسائل محیطی نظیر بررسی روند خشکسالی های پیش رو و همچنین برنامه ریزی برای جلوگیری از مخاطرات طبیعی نظیر جنگل زدایی های اخیر و سیل و آتش سوزی و... حیاتی و مهم قلمداد کرد. مرصاد جعفری از اعضای انجمن نجوم مسجد

مصادف با روز ملی فناوری فضایی، در غرب تهران، همایشی توسط انجمن نجوم مسجد امام علی (ع) و با همکاری سازمان فضای ایران و شهرداری منطقه ۵ تهران برگزار شد.

در این مراسم، آقای مهندس صادقی قهاره کارشناس علوم سنجش از دور، درباره کاربرد ماهواره و علم سنجش از راه دور و پیاده سازی داده های رقومی ماهواره ای در محیط نرم افزاری سیستم اطلاعات

رسمی در ۱۴ بهمن ۱۳۸۷ به کشورهای دارای تکنولوژی و توانایی پرتاب ماهواره به فضا پیوست.

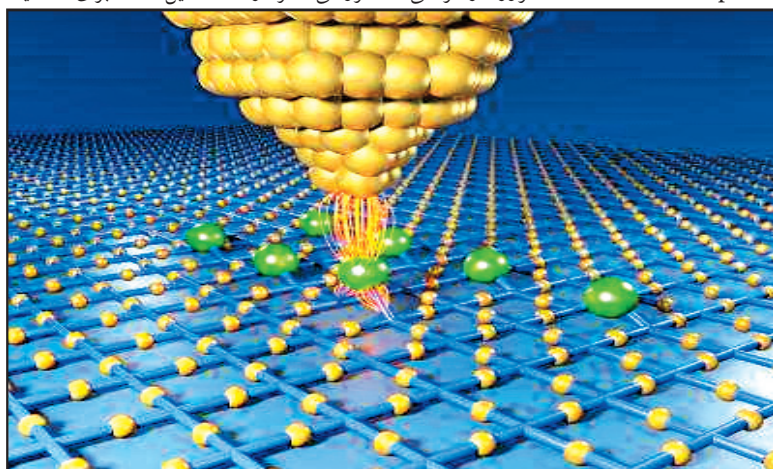
نانو حافظه های مغناطیسی

ذخیره سازی داده ها در ابعاد کوچک تر و با گنجایش بیشتر

باید به اندازه کافی دور از هم قرار گرفته باشند تا تلاقی نداشته باشند. نقاط کوانتومی به صورت واحدهای کاملاً مستقلی عمل می کنند که از نظر ساختاری به هم متصل نیستند، بنابراین می توانند تا حدی به یکدیگر نزدیک تر شوند. آن ها می توانند باتراکم مشخصی آرایش یابند که اجازه می دهد هر نوع اطلاعاتی تا ۵ ترابایت در فضایی به اندازه یک تمپر پستی ذخیره شود. فعالیت ها هم چنان باید ادامه پیدا کند تا زمانی که این نانو نقاط بهتر عمل کنند و با دیگر وسایل محاسباتی از قبیل تراشه های سیلیکونی کار کنند.

یکی دیگر از مفاهیمی که به تدریج در این زمینه در حال شکل گرفتن است مفهوم جالب و پیچیده DNA computing است. امروزه در طراحی

محاسبات به صورت موازی و با قدرت بالا است. از آن پس الگوریتم های دیگری برای حل محاسبات پیچیده و همچنین پیاده سازی گیت های منطقی ارایه شد. سه سال پس از کشف آدلمن، پژوهشگران دانشگاه «رچستر» گیت های منطقی را توسعه دادند. تولید گیت های منطقی متشکل از DNA توسط تیم پژوهشی رچستر نخستین گام به سوی ساختن یک رایانه با ساختاری مشابه رایانه های شخصی الکترونیکی بود. به جای استفاده از سیگنال های الکتریکی برای انجام عملیات منطقی، این گیت های منطقی بر اساس کدهای DNA عمل می کردند. آنها تعدادی از مواد ژنتیکی را به عنوان ورودی شناسایی کردند و پس از اتصال این اجزا به یکدیگر، یک خروجی منفرد را تشکیل دادند. برای مثال یک

و ساخت رایانه ها و پردازنده ها، انقلاب بزرگی در حال رخ دادن است. متخصصان با بهره گیری از طبیعت اطراف خود دست به ابتکارات جالبی زده اند که جدیدترین آنها فناوری DNA computing رایانه های DNA یا Deoxyribo Nucleic Acid است. هوشمندی این رایانه ها تا حدی است که بر طبق ژنتیک و DNA موجودات زنده طراحی شده است و کار می کند. در واقع می توان گفت میلیون ها ابر رایانه طبیعی در درون بدن ما وجود دارند. مولکول های DNA ماده تشکیل دهنده ژن انسان ها به شمار می روند که دارای پتانسیلی هستند که پردازشی چندین بار سریع تر از قوی ترین پردازشگر یا حتی مجموعه ای از پردازشگرهای ساخته شده توسط بشر را ممکن می کنند.

کار با مولکول های DNA دارای معادلات پیچیده ای است. با این که در دوران کودکی این فناوری به سر می بریم، اما DNA computing ها قابلیت ذخیره میلیاردها برابر اطلاعات در مقایسه با حافظه های کنونی یک رایانه معمولی را دارند و این ویژگی ها تفاوت این نسل از پردازنده ها را با پردازنده های گذشته مشخص می کنند. یکی از اهداف مهم از محاسبات DNA، طراحی رایانه هایی بر اساس مولکول های DNA است که بتوانند در آینده جایگزین رایانه هایی بر پایه سیلیکونی شوند. ساخت رایانه مولکولی در سال ۱۹۶۱ به وسیله «فیمن» پیشنهاد شد.

اما معرفی این محیط با چاپ مقاله پژوهشگری به نام «آدلمن» در Science با عنوان استفاده از DNA برای حل بهتر مسائل در سال ۱۹۹۴ صورت گرفت. در این مقاله وی به حل یک مسئله پیچیده ریاضی موسوم به «مسیر همیلتونی» با هفت رأس پرداخته بود. در این مسئله یک گراف کوچک با استفاده از مولکول های DNA رمزگذاری و عملیات محاسبات با پروتکل استاندارد و بر مبنای آنزیم ها اجرا می شد. این آزمایش امکان انجام محاسبات در سطح مولکولی را اثبات کرد. نتیجه این محاسبات نشان داد که DNA دارای پتانسیلی قوی برای انجام

این روزها فناوری نانو در حوزه های مختلف مربوط به آی تی تأثیر گذار است. یکی از این حوزه ها طراحی حافظه های مغناطیسی و انواع هارد دیسک ها است. حافظه های مغناطیسی قلب دستگاه های الکترونیکی هستند و به طوری که با افزایش سرعت آنها عملکرد دستگاه ها بهبود یافته و در نهایت مصرف انرژی کاهش می یابد. امروزه دو نوع حافظه رایانه ای داریم و بدون آن ها، رایانه ما قادر به ذخیره و بازیابی اطلاعات نیست. نوع اول، حافظه فرار است که می تواند مقدار زیادی داده را در زمان کوتاهی محاسبه کند، اما نیاز به جریان مداوم برق دارد در غیر این صورت اطلاعات را از دست می دهد. نوع دیگر، حافظه های غیر فرار مانند سی دی یا فلاش هستند که به منبع برق نیاز ندارند، اما سرعت آن ها بسیار کندتر است. گزینه پیشنهادی، حافظه های مغناطیسی است که سرعت پردازش و نیاز نداشتن به انرژی را ترکیب می کنند. این حافظه ها، اطلاعات را به عنوان یک داده مغناطیسی ذخیره می کنند نه یک بار الکتریکی.

پژوهشگران در تلاش هستند تا ضمن کوچک تر کردن ابعاد حافظه ها، کیفیت، ظرفیت و امکانات آنها را نیز ارتقاء دهند. یکی از ابتکار عمل های به کار رفته در این زمینه، استفاده از مواد آلیاژی و مغناطیسی سخت است. برخی از پژوهشگران موفق به ساخت نانو حافظه های مغناطیسی شده اند و گامی برای تولید هارد دیسک های مغناطیسی برداشته اند. به عقیده پژوهشگران نانو ذرات مغناطیسی، امکان رفتار مغناطیسی موضعی و مستقل در یک محیط دو بعدی تحت تأثیر میدان متغیر را فراهم می کنند. امتیاز این محیط ها نسبت به محیط های چند لایه ای، تک اندازه بودن نانو ذرات و حذف به هم کنش تبدیلی در فاصله بین آنها است و این خواص از لحاظ کاربرد در حافظه ها، منجر به افزایش پایداری ذرات می شود. از سوی دیگر شاهد افزایش ظرفیت به واسطه نانومتری بودن دانه ها، هستیم. با استفاده از این فن آوری می توان مشکل بسیاری از صنایع از جمله صنعت الکترونیک را به ویژه در زمینه ساخت هارد دیسک های مغناطیسی حل کرد.

با بهره گیری از ساختارهای نانویی، می توان اندازه بیت های حافظه را کاهش و به این وسیله چگالی حافظه مغناطیسی و کارایی آن را افزایش داد و هزینه ها را پایین تر آورد. روش های لیتوگرافی نانویی هم اکنون برای فراهم کردن برخی حافظه های بسیار نیرومند به کار گرفته می شوند.

در واقع با استفاده از فناوری نانو می توان گنجایش ذخیره سازی اطلاعات را در حد هزار برابر یا بیشتر افزایش داد. نانو الکترونیک رویکرد تازه ای را در صنعت الکترونیک در زمینه انواع جدید مدارها، پردازشگرها، شیوه های ذخیره اطلاعات و حتی روش های نوینی الکترونیک نوری برای انتقال اطلاعات دارد.

یکی از ابزار جدید ذخیره اطلاعات استفاده از نقاط کوانتومی نیکی در اندازه های نانومتری است که انتظار می رود برای ذخیره کردن حجم ترابایتی داده ها، حتی در منازل و در استفاده های شخصی مورد استفاده قرار گیرد. با توجه به وسایل ذخیره سازی با ابعاد نسبتاً بزرگ که هم اکنون وجود دارد و این واقعیت که در حوزه های مختلف، به اندازه هایی در حدود گیگابایت نیاز داریم، پتانسیل بالایی برای فعالیت در این زمینه وجود دارد.

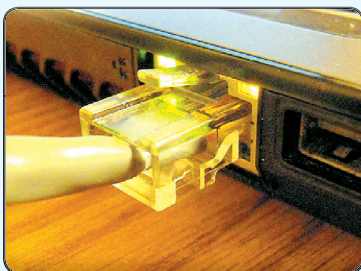
هر نقطه کوانتومی شامل یک توپ مجزای چند صد اتمی است که می تواند یکی از دو حالت مغناطیسی را داشته باشد. این به آن ها اجازه می دهد که یک بیت اطلاعاتی (صفر یا یک) را در بر بگیرند، همان طور که در محاسبات ماشینی عرف است. در دیسک های سخت رایج، بیت های اطلاعاتی

دایره المعارف سخت افزار

PLC

(ارتباط شبکه ای با برق)

بخش دوم

در این فن آوری به دلیل این که از کابل های برق داخل ساختمان استفاده می شود دیگر نیازی به سیم کشی شبکه نیست. همچنین نصب و راه اندازی آن نیز به سرعت انجام می شود و به این ترتیب می توان حدود ۵۰ درصد در هزینه پیاده سازی شبکه های مشابه صرفه جویی کرد. با این روش می توان امکان پیاده سازی شبکه های رایانه ای را روی ولتاژهای مختلف در شبکه برق برای کاربران فراهم ساخت. پهنای باند با توانایی دسترسی بالا یعنی تا ۲۰۰ mbps در مقایسه با ارتباطات بی سیم و کابلی و نیز دامنه پوشش بیشتر به ازای هر CPE در شبکه که ممکن است تا ۳۰۰ متر به ازای هر CPE و تا ۲ km به ازای هر gateway باشد. سادگی و سرعت در نصب از ویژگی های منحصر به فرد این فن آوری به شمار می رود.

همچنین امکان جا به جایی آسان در این روش وجود دارد. اما شاید برای برخی این پرسش به وجود بیاید که اگر برق قطع شود همچنان می توان از این سیستم استفاده کرد؟ در جواب باید گفت، در صورتی که بتوانیم برق را از منبعی مانند ups یا دیزل ژنراتور فراهم کنیم، می توان در عین حالی که برق قطع است همچنان از این شبکه استفاده کنیم. با توجه به این که برق خروجی باید از منبعی فراهم شود که دارای جزئیات فنی استاندارد مانند ولتاژ جریان و فرکانس باشد.

یکی از مشکلات عمده ای که ممکن است هنگام استفاده از این سیستم با آن مواجه شوند، وجود نویز یا Interfere از طرف لوازم برقی دیگر یا وجود چند فاز مختلف در یک ساختمان باشد. با توجه به این که فازهای برق ارتباط فیزیکی با یکدیگر ندارند، بنابراین امکان ارتباط شبکه ای بین مصرف کنندگان غیر هم فاز مقدور نخواهد بود. البته این مشکل از طریق استفاده از فیلترینگ نویز و Phase Coupler برای محیط هایی که بیش از یک فاز دارند به راحتی قابل حل است.

این امکان وجود دارد که از یک شبکه PLC در کنار یک شبکه Wireless استفاده کرد. به عبارت دیگر امکان استفاده از این شبکه به صورت تلفیقی با هر فناوری دیگر از جمله سیستم Wireless یا فیبر نوری امکان پذیر است. به طور کلی امکان تلفیق و استفاده از هر فن آوری دیگر که دارای رابط اینترنت (Ethernet) باشد در کنار یک شبکه PLC وجود دارد.

ادامه دارد...

منابع:

PC Magazine-
Electronic Product News-
TEC Microsystems-
TE Connectivity TE-
bit-tech.net-
NMB Technologies Corporation-
The Art of Electronics-

فرم مغناطیس ها در ذخیره سازی داده های مغناطیسی خیلی خوب کار کرده اند ولی یک مانع بزرگ در کوچک سازی آنها تا حد ابعاد اتمی وجود دارد و آن برهم کنش بیت های همسایه با همدیگر است. مغناطیس پذیری یک بیت مغناطیسی می تواند به طور قوی مغناطیس پذیری همسایه اش را از طریق میدان مغناطیسی اش متأثر کند. به کارگیری بیت های مغناطیس در مقیاس اتمی جهت نگهداری اطلاعات یا انجام اعمال محاسباتی مفید نیازمند کنترل دقیق این برهم کنش ها بین بیت ها است.

عکس ها از: extremetech و gizmag

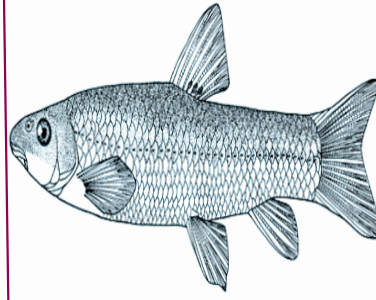

حیات وحش ایران

سنگ لیس

سنگ لیس یا ماهی سنگی با نام علمی *Garra rossica* از خانواده «کپورماهیان» یا *Cyprinidae* و از راسته «کپورماهی سانان» یا *Cypriniformes* است. طول بدن آنها از ۷ تا ۱۵۵ میلی متر می رسد. یک جفت سیلک در اطراف گوشه دهان دارند. شکم تا زیر گلو پوشیده از فلس است. لکه های تیره ای در پایه تمامی باله ها دیده می شود. ناحیه فوقانی پهلوه و پشت قهوه ای مایل به خاکستری، قهوه ای مایل به سبز یا قهوه ای طلایی است و گاهی ۳ لکه تیره بزرگ روی ناحیه فوقانی پهلوه وجود دارد.

سنگ لیس معمولاً در استخرها، رودهای آرام، چشمه ها و رودخانه های آب شیرین با بستر ماسه ای تا حدی قله سنگی دارای گیاهان آبی و نیز قنات ها و کانال ها با دمای متوسط ۱۴

تا ۱۵ درجه سانتی گراد زندگی می کند. بیشتر از مواد گیاهی مانند فیتوپلانکتون ها، جلبک ها، برگ و گل گیاهان آبی و تا حد کمی حشرات آبی تغذیه می کند. در رودخانه ها و قنات های جنوب شرقی ایران یافت می شود.

نخستین بار این گونه توسط یک جانورشناس روسی به نام Alexander Mikhailovich Nikolsky در سال ۱۹۰۰ کشف و شناسایی شد.

* عکس از: briancoad

گیاهان ایران

گونه ای خارا شکن

نام علمی: *Saxifraga exarata*

گیاهی علفی، چند ساله، بالشتکی با برگ های مترکم است. برگ ها به طول ۴ تا ۱۲ و به ندرت تا ۲۰ سانتی متر می رسند که پوشیده از کرک های غده ای نسبتاً چسبناک هستند.

گل ها آذین منفرد با گلبرگ های مستطیلی یا بیضی شکل به طول ۲ تا ۳ میلی متر که روی ساقه گل دهنده باریک به طول ۲ تا ۸ سانتی متر پوشیده از کرک یا نسبتاً بدون کرک ظاهر می شوند. فصل گلدهی در اواسط بهار تا اواخر تابستان است.

در صخره ها و دیواره های صخره ای مرطوب سایه دار واقع در دامنه های منطقه خزری استان های گیلان و مازندران یافت می شود.

* منبع:

«فلورا ایرانیکا»، FLORA IRANICA, a monumental work on the plants of Persia. Edited by Karl Heinz Rechinger of Vienna since 1963-1977.

* عکس از: wikimedia

مهاجرت های پر در دسر پرندگان

هر سال در فصل پاییز هزاران میلیون پرنده از شمال به طرف جنوب به پرواز درمی آیند و در بهار دوباره به مناطق اصلی خود برمی گردند. پروازها و مهاجرت ها در بیشتر اوقات از راهها و مسیرهای معینی صورت می گیرد و بیشتر طول سواحل و مسیر بادهای مخصوص مسیر مهاجرت پرندگان را تعیین می کنند.

وضعیت پرواز پرندگان هنگام مهاجرت ها مختلف است. بعضی از گونه ها خیلی کم برای پرواز دسته جمعی تمایل نشان می دهند و بیشتر وقت ها به طور انفرادی پرواز می کنند. اما بیشتر مهاجرت ها به صورت پروازهای دسته جمعی آنها انجام می گیرد.

عده ای از پرندگان فقط با دسته ای که از یک گونه ای تشکیل شده است حرکت می کنند. این پرندگان آنهایی هستند که از نظر سرعت پرواز و نحوه تغذیه و عادات با دیگر گونه ها تفاوت بسیار دارند و نمی توانند با آنها هماهنگی داشته باشند. بعضی از چلچله ها و بازها از این نمونه پرندگان هستند. غازهای وحشی و پرندگانی که به شکل V پرواز می کنند کمتر با پرندگان دیگر همراه می شوند.

بسیاری از پرندگان دسته هایی را تشکیل می دهند که شامل چندین گونه هستند همانند پرندگان ساحلی و باسترک ها. پرواز دسته جمعی بدون تردید برای پرندگان مهاجر فوایدی را همراه دارد. به طوری که تعداد بیشتری چشم های مراقب بهتر می توانند دشمنان خود یا محل تغذیه را مورد توجه قرار دهند و به این وسیله موقعیت بهتری برای ادامه زندگی در اختیار خواهند داشت.

مهاجران شبانه بیشتر انفرادی پرواز می کنند زیرا در شب قدرت بینایی زیاد مورد استفاده نیست و نیز به دلیل این که تاریکی شب وسیله استتار خوبی برای پرندگان تشکیل می دهد، دیگر برای پرندگان مهاجر شبانه پرواز دسته جمعی مزایای زیادی نخواهد داشت. دسته های پرندگان ممکن است به تنهایی از پرندگان جوان نا بالغ یا حتی فقط از بالغ ها تشکیل شده باشند.

در مهاجرت هایی که در فصل پاییز صورت می گیرد بیشتر اوقات نخستین دسته ای که مهاجرت به سمت جنوب را آغاز می کنند پرندگان جوانی هستند که به تازگی رشد آنها کامل شده است. پرندگان کاملاً بالغ هم معمولاً چند روز یا چند هفته دیرتر مهاجرت خود را آغاز می کنند. در مهاجرت های بهاری نخستین پرندگانی که به نقاط شمالی می رسند، نرهای بالغ هستند که به عنوان پیش آهنگ وارد می شوند و محل استقرار دیگر پرندگان را که از راه خواهند رسید انتخاب می کنند.

می شوند. در مورد مهاجرت هایی که به طور مرتب در فصول بهار و پاییز انجام می شوند، تغییرات ناگهانی و غیر متناسب با فصل هوا تأثیر زیادی در وضع پرندگان دارد. بیشتر وقت ها پرندگانی که بر فراز دریاها مهاجرت می کنند، به دلیل باران های شدید و به ویژه برف مجبور به فرود آمدن روی آب می شوند و بدین طریق تلفات بسیار سنگینی به آنها تحمیل می شود؛ به همین سبب است که گاهی جسد هزارها پرنده روی آب دیده می شود. همچنین پرندگانی هم که در

خشکی مهاجرت می کنند، چنانچه به تغییرات ناگهانی جوی و طوفان های شدید برخورد کنند دچار تلفات سنگینی می شوند.

همچنین انسان ها با استفاده از برج های دیده بانی، ساختمان های کاملاً شیشه ای که نور را منعکس می کنند، نورهای مصنوعی که برای روشن ساختن شهر در شب و به طور کلی به وسیله روشن کردن قسمت هایی از فضا با نورافکن ها، خطرات زیادی برای پرندگان مهاجر شب به وجود می آورند. در شب های مه آلود بهار و پاییز هنگامی که پرندگان مهاجر در ارتفاع کمی پرواز می کنند به سمت این منابع نور جلب شده و با برخورد به موانع موجود بر سر راه خود کشته می شوند.

در فرودگاه ها، نورافکن های راهنمای هواپیما گاهی به طور غیر مستقیم تلفاتی را برای پرندگان مهاجر به دنبال دارد. نوری که توسط این دستگاه ها تولید می شود با ابرهایی که در ارتفاع کم هستند برخورد کرده و منطقه ای را روشن می کند که از مسافت های دور پیدا است. این مناطق نورانی باعث جلب پرندگان مهاجر شبانه می شود و با وارد شدن به قسمت های روشن و برخورد با زمین یا به ساختمان ها، تعداد زیادی از آنها کشته می شوند. در چنین مواقعی است که بعضی اوقات صبح ها در زمین فرودگاه جسد پرندگان زیادی به چشم می خورد.

از نظر ارتفاع پرواز هم پرندگان وضعیت متفاوتی دارند. به طور کلی پرندگان در ارتفاعات زیاد مهاجرت نمی کنند چون اصولاً پرواز در ارتفاع زیاد فایده ای برای آنها ندارد. بر اساس گزارش های خلبانان هواپیما، پرندگان مهاجر معمولاً تا ارتفاعی بین ۱۰۰۰ تا ۱۷۰۰ متر پرواز

می کنند. بعضی از پرندگان آبی ساحلی بیشتر در ارتفاع خیلی کم و نزدیک به سطح آب مهاجرت می کنند.

تعداد دیگری از پرندگان مهاجر خشکی در روزهای گرم و آفتابی ممکن است در ارتفاعات زیاد پرواز کنند زیرا جریان هوای گرم از طرف زمین به تدریج آنها را بالا می برد و بعضی وقت ها بادهای شدیدی که در ارتفاعات زیاد می وزد باعث می شود که پرندگان پایین بیایند و در ارتفاع کمتری پرواز کنند.

به نظر چنین می آید که پرندگان مهاجر شبانه خیلی کم در ارتفاعات بیش از ۵۵۰ متر پرواز کنند و هنگامی که هوا ابری است معمولاً پرندگان مهاجر شبانه در پایین ابرها حرکت می کنند و به همین دلیل هنگامی که ابرها به حد زیادی پایین می آیند پرندگان مجبور می شوند در ارتفاعات خیلی کم و نزدیک به سطح زمین پرواز کنند.

در چنین شرایطی است که گاهی به دلیل تصادف با ساختمان ها و موانع موجود دیگر تلفات زیادی را متحمل شوند و چنین است پرندگانی که به امید زندگی بهتر از سرزمین خود بال می کشانند و در سرزمین دیگر زندگیشان به پایان می رسد.

* مهرنوش بوستانی

* عکس از: mushroomnetworks.co autentic.com

آلبوم پرندگان

کارا کارای گلو قرمز

نام علمی: *Ibycter americanus*

کارا کارای گلو قرمز در جنگل های پست یا کوهستانی نمناک گرمسیری یا نیمه گرمسیری جنوب مکزیک تا ونزوئلا و آمریکای مرکزی و شمال آمریکای جنوبی زندگی می کند. رژیم غذایی آن شامل حشرات به ویژه زنبورها و گاهی میوه ها است.

منبع: Birdlife

پناهگاه حیات وحش موه

گفت تمامی منطقه حفاظت شده موه یک جاذبه طبیعی برای گردشگری به شمار می‌رود. حیات وحش و گونه‌های گیاهی و طبیعت منحصر به فرد منطقه، وجود شکارگاه‌ها، دره‌ها، گذارها، تنگه‌ها، کال‌ها، کلنگ‌ها (کوه‌های کم ارتفاع و تک را که در میان دشت‌ها یا دامنه کوه‌ها قرار دارند را «کلنگ» می‌گویند که اغلب نوک تیز

کل و بز سرشماری شدند و این تعداد حیات وحش بیشترین تعداد حیات وحش در سطح مناطق استان و کشور محسوب می‌شود. دیگر پستانداران مهم و فراوان موجود در این منطقه عبارت هستند از قوچ و میش، کل و بز، شغال، روباه، گراز، پلنگ، کفتار، تشی و غیره. از پرندگان مهم و فراوان منطقه نیز می‌توان

در نواحی شمال غربی منطقه نیز تشکیلات مربوط به دوره «کرتاسه» دیده می‌شود که اغلب سنگ‌های آهکی و «مارن شیل» هستند. تشکیلات مربوط به دوران «اوسن» در شمال شرقی روستای موه وجود دارند که شامل تپه‌هایی به ارتفاع کم هستند و اغلب از کنگلومرای ماسه‌ای و لایه‌های نازک ماسه سنگی ریز تشکیل شده‌اند. تشکیلات مربوط به دوره «کواترنری» دارای گسترش فراوانی در منطقه است که شامل سنگ‌های کربناته و قطعات آهکی مخلوط به سایر مواد آواری هستند. این تشکیلات در جنوب شرقی و شمال شرقی منطقه وسعت قابل ملاحظه‌ای از سنگ‌های تراورتن به رنگ زرد روشن دارند. در منطقه حفاظت شده موه هر ۳ نوع سنگ دگرگون، آذرین و رسوبی وجود دارند. در نواحی شمالی روستای موه اغلب سنگ‌های آذرین و رسوبی وجود دارد و در نواحی جنوبی روستای موه در اطراف تخت سرخ، شرق روستای موه در اطراف تخت کوه و شمال گل چشمه سنگ‌های رسوبی وجود دارد. حدود ۴۰ نوع ماده کانی تا کنون در منطقه حفاظت شده موه شناسایی شده است.

بخش وسیعی از منطقه حفاظت شده موه به ویژه نواحی جلگه‌ای و ارتفاعات پایین آن جزء جامعه استبی محسوب می‌شود. در منطقه اثری از هیچ گونه درخت جنگلی نیست اما درختچه‌های گز و اشک جنگل‌های کوچکی را تشکیل داده‌اند که در حاشیه رودخانه‌های شور و رباط ترک، دربند شورآب باریک موه و شور گردگاب میمه دیده می‌شوند. در نواحی کوهستانی و دشتی نیز به طور پراکنده درختچه‌های گوناگون دیگری نیز وجود دارند.

گیاهان یک ساله و چند ساله دیگر منطقه انواع شقایق، گل خیار، کلاغک، انواع لاله‌ها، گل قاصدک، گل اسبک، فرغون، گونه‌هایی از خانواده نعنا و گندمیان هستند. منطقه حفاظت شده و پناهگاه حیات وحش موه با ۵۱۱ گونه گیاهی متعلق به ۲۸۴ جنس و ۵۹ تیره، دارای بالاترین تعداد گونه در بین مناطق تحت مدیریت حفاظت محیط زیست در استان اصفهان است. از گونه‌های گیاهان دارویی این منطقه می‌توان آویشن، کرفس کوهی، کاکوتی، کما، جاشیر، زرشک، گل اورانه، خاکشیر تلخ، تمشک، انجیر، ریواس و غیره را نام برد.

در این منطقه تعداد ۲۵ گونه پستاندار، ۸۸ گونه پرند، ۲۵ گونه خزنده و یک گونه دوزیست ثبت شده است. این منطقه از بهترین

منطقه حفاظت شده موه در شمال استان اصفهان، شمال غربی شهرستان میمه و جنوب غربی شهرستان دلیجان و در دو استان اصفهان و مرکزی قرار دارد. نیمه شمالی منطقه در استان مرکزی و نیمه جنوبی آن در استان اصفهان واقع شده است. دلیل نام گذاری این منطقه حفاظت شده به واسطه وجود روستای موه در مرکز آن است. این روستا در ۲۷۰ کیلومتری جنوب غربی استان تهران، در حاشیه جاده اصفهان تهران و ۶۰ کیلومتری جنوب غربی شهرستان دلیجان در ۴۵ کیلومتری شمال غربی شهرستان میمه قرار دارد.

منطقه حفاظت شده موه دارای بخش جلگه‌ای هموار و بخش کوهستانی است. این منطقه مساحتی حدود ۲۲۰ هزار هکتار دارد. جاده‌های آسفالت و رودی به منطقه یکی جاده موه به گلپایگان و دیگری جاده تهران اصفهان است. شهرستان دلیجان در شمال شرقی، شهرستان میمه در جنوب شرقی، شهرستان گلپایگان در غرب و شهرستان محلات در شمال منطقه واقع شده‌اند. مرتفع‌ترین کوه منطقه کوه «صالح پیغمبر» با ارتفاع ۳ هزار متر است که در جنوب غربی ده «لایبید» و جنوب «ورزنه» و «کنجدجان» است. مهم‌ترین رودخانه‌های منطقه رودخانه‌های «شورآب باریک» یا «دربندشور»، رودخانه «ریزآب»، رودخانه «شور» و رودخانه «شورآب گردگاب» است و بقیه رودخانه‌ها فصلی هستند.

منطقه حفاظت شده موه در سال ۱۳۴۳ توسط قانون شکار ایران به عنوان پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده اعلام شد که در آن زمان مساحتی حدود ۳۴۳/۴۴۰ هکتار داشت. در سال ۱۳۴۶ سازمان شکاربانی و نظارت بر صید این منطقه را به مراتع قرق شده، مراتع تحت تعلیق دام‌ها و زمین‌های زراعی تقسیم کرد و در حال حاضر سازمان حفاظت محیط زیست این منطقه را با مساحتی حدود ۲۲۰ هزار هکتار به عنوان منطقه حفاظت شده و پناهگاه حیات وحش اعلام کرده است.

از نظر آب و هوایی این منطقه دارای آب و هوایی نیمه خشک بیابانی با تابستان‌های نسبتاً گرم و زمستان‌های سرد است. حد ارتفاع منطقه حفاظت شده موه بین ۱۹۰۰ تا ۳ هزار متر از سطح دریای آزاد است. بادهای محلی در دشت‌های این منطقه با دمای فصلی می‌وزد. جهت بادهای محلی از صبح تا ظهر از شمال به جنوب و در بعد از ظهر از شرق به غرب است. جهت بادهای فصلی نیز از جنوب غربی به شمال شرقی و در فصل تابستان است. گرم‌ترین ماه سال تیر و مرداد با دمای ۳۸ تا ۴۰ درجه و سردترین ماه سال در ماه‌های دی و بهمن با دمای منهای ۵ تا ۲۱/۵ درجه بالای صفر است. حداکثر رطوبت هوا ۲۵ و حداقل آن ۵ درصد است. مقدار متوسط بارندگی سالانه حدود ۱۸۹ میلی متر است.

تشکیلات مربوط به دوران «پرکامبرین» در منطقه حفاظت شده گسترش قابل ملاحظه‌ای دارند و اغلب ارتفاعات متوسطی را که به صورت تپه ماهورهای رنگین هستند تشکیل داده‌اند. در منطقه «چاه خاتون» و غرب روستای موه می‌توان تشکیلات مربوط به دوره «پرمین» شامل ماسه سنگ‌های بنفش روشن تا قرمز که به طور هم شیب و تدریجی از آهک و دولومیت‌های «کریستالین کربونوئید»، «قوزولینده کورال» و «کاستروپود» پوشیده شده است را مشاهده کرد.

هستند، تخت‌ها (هموارهای کوچک و دارای ارتفاع را گویند)؛ تمامی این آثار طبیعی در نوع خود بی نظیر و جالب هستند.

غارهای متعددی نیز در منطقه وجود دارد که می‌توان غار دمه در شرق کوه دمه، غار سینه غار در دامنه کوه کلفته، غار یکه چاه در کوه غار و در جنوب یکه چاه را نام برد که در این آخری چشمه آبی نیز وجود دارد. غار کوه سوخته نیز در دره نی در کوه صالح پیغمبر واقع شده است. غارهای بسیار دیگری هم وجود دارند. همین طور در این منطقه می‌توان اشکفت‌ها که در اصل سنگ‌های بزرگ و برآمده‌ای هستند که زیر آنها خالی و پناهگاهی برای قوچ و میش، آهو و کل و بز است را مشاهده کرد. در منطقه حفاظت شده موه حدود ۳۰ اشکفت وجود دارد.

معدن طلای موه که در نزدیکی روستای موه و رباط ترک و در فاصله ۵۰ کیلومتری از شهرهای گلپایگان، دلیجان و میمه قرار دارد، به صورت روباز و دارای ۹ کانسار (محل انباشت کانی سنگ) طلا است. در یک روند طبیعی، برای استخراج طلا از معادن از ماده سمی سیانور استفاده می‌شود، بدین شکل که سیانور در حضور اکسیژن، طلا را حل کرده و به صورت کمپلکس سیانور - طلا در می‌آید.

از نظر زیست محیطی این موضوع یعنی فناوری طلا با سیانور و ترکیبات سمی حاصل موجب آلودگی خاک و هوا می‌شود و بر این اساس این شبهه وجود دارد که شاید ترکیبات سیانیدی در معدن طلای موه موجب آلودگی خاک و هوا شده است.

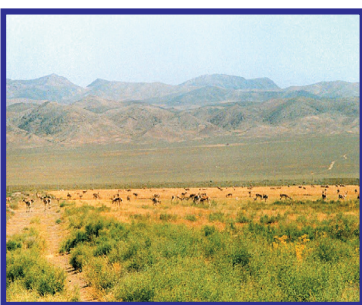
برخی منابع معتقدند انتشار سیانور در اطراف سد باطله (محل انباشت پسماندها و رسوبات) در کارخانه استخراج طلای موه از طریق سرریز شدن رسوبات، نشن و نفوذ سیانور از خاک نفوذپذیر دیواره سد باطله، موجب ایجاد آلودگی در محیط زیست این منطقه شده است. برخی مطالعات نشان می‌دهند که سیانور در خاک منطقه مورد مطالعه تا فاصله حدود ۷۵ متر انتشار پیدا کرده است و در فواصل دورتر آلودگی به سیانور در حد نمونه‌های شاهد است.

*عکس‌ها از: tishineh.com

کبک، تیهو، بلدرچین، هوبره، زنگوله‌بال، چکاوک عقاب طلایی و غیره را نام برد.

از خزندگان، لاک پشت‌ها شامل لاک پشت همبازدار، مارها شامل مار قیطانی، شترمار، قمچه مار، مار چلیپر، مار آتشی و کورمار از دسته مارهای غیر سمی و یله مار، طلحه مار، تیرمار و افعی سوسن از دسته مارهای نیمه سمی و مار جعفری، گرز مار، افعی شاخدار از دسته مارهای سمی هستند. از سوسمارها نیز می‌توان انواع جکوها، آگاماها، لاسرتاها، اسکینگ‌ها و بزمرجه را نام برد.

کاروانسرای عباسی روستای موه، که در حاشیه جاده گلپایگان در سرچشمه قنات موه است و مربوط به دوران صفوی است.

قلعه روستای موه، قلعه نواب که مربوط به دوران قبل از اسلام است که در منطقه تخت کوه رباط ترک است. قلعه گل چشمه، در غرب روستای گل چشمه است و در دوره ظل السلطان بنا شده است.

غیر از این‌ها، بناهای باستانی دیگری نیز در منطقه وجود دارند.

از نظر جاذبه‌های طبیعی نیز بدون شک باید

زیستگاه‌های آهو به شمار می‌رود. زیستگاه‌های اصلی آهو در موه شامل شورآب باریک، شور رباط ترک، همواری موه، تپه ماهورهای منطقه سی کلفتی و دشت‌های اطراف گل چشمه است. در سرشماری سال ۹۰ منطقه حفاظت شده موه تعداد ۴ هزار و ۷۵۵ رأس آهو، ۴ هزار و ۷۱۲ رأس قوچ و میش و یک هزار و ۳۸۱ رأس

راش‌های پوستی

راش‌های پوستی از جمله ناراحتی‌هایی هستند که بیشتر مردم در طول زندگی خود با آن مواجه شده‌اند. ابتلا به راش می‌تواند باعث اختلال در بافت پوست شود. در ابتدا این بیماری با تحریک و قرمز شدن پوست خود نمایی می‌کند و با گذشت مدتی به کهیر، تاول، خشکی، ترک خوردن، ورم و حالت پوسته پوسته شدن تبدیل می‌شود. به طور معمول ابتلا به راش با درد و خارش همراه است که این روند باعث التهاب پوست می‌شود و در این حالت به راش پوستی اصطلاح درماتیت اطلاق می‌شود که نشان دهنده التهاب درم (یکی از لایه‌های پوستی) است.

عوامل مختلفی باعث بروز راش در فرد می‌شود. یکی از این راه‌ها استفاده از مواد شیمیایی است که امروزه به وفور به کار گرفته می‌شوند. پوست انسان روزانه با هزاران ماده مختلف سر و کار دارد از جمله مواد شیمیایی، داروهای موضعی، سموم گیاهی، پودرهای رختشویی، مواد پاک کننده، صابون‌ها و انواع دیگری از این قبیل. در این حالت هر فرد استفاده‌کننده‌ای ممکن است به یکی از این مواد حساسیت داشته باشد و در صورتی که پوست چنین فردی با ماده مورد نظر تماس پیدا کند خیلی سریع با خارش پوست خود مواجه می‌شود.

گاهی نیز برخی از افراد با مواد اسیدی یا بازی که محرک پوست هستند تماس پیدا می‌کنند و راش در آنها با تحریکی خفیف تا دردی شدید ادامه پیدا می‌کند. اما افرادی که به طور ارثی این بیماری در آنها ظاهر می‌شود، دارای گونه‌هایی خشک، لکه‌های قرمز رنگ روی پوست، پوسته‌های روی بازو، پاها، تنه و پوست سر هستند. این نوع راش در این افراد در تابستان بهبود پیدا می‌کند اما در زمستان به علت سردی و خشکی هوا بسیار بدتر می‌شود که در این حالت پوست ملتهب و با خارش زیادی همراه خواهد بود و درمان ناپذیر است.

در برخی موارد راش پوستی به علت عوامل قارچی باعث تحریک مناطقی از پوست که فعالیت غدد سبابه بیشتر به چشم می‌خورد همانند نواحی رویش مو، پیشانی، ابرو، ریش و سبیل و قسمت‌های داخل گوش و اطراف بینی. در این حالت درماتیت، پوسته‌هایی به رنگ زرد، قرمز و چرب در محل دیده می‌شود که با قرمزی خارش و سوزش پوست همراه است. این عارضه در باقی عمر در فرد باقی خواهد ماند. همچنین گاهی مصرف بعضی از داروها باعث ایجاد راش می‌شوند. بنابراین لازم است پیش از مصرف هر دارویی یا با مصرف آنها و بروز برخی از علائم راش به پزشک مراجعه شود.

در صورتی که فردی به راش مبتلا شود و علائم خطرناکی از جمله تنگی نفس، ورم صورت و خشکی گلو همراه باشد، می‌بایستی با اورژانس تماس پیدا کرد. گاهی راش‌هایی که صورتی رنگ هستند شرایط حادتری دارند. به طور کلی راش‌های خیلی خفیف با مصرف داروهای چون هیدوکورتیزون، بی حس کننده‌های موضعی قابل درمان هستند.

گل گاو زبان ایرانی با نام علمی Echium amoenum گیاهی علفی، چند ساله و دارای ریشه‌های قطور، برگ‌هایی منفرد و پوشیده از کرک‌های زبر و خشن به ارتفاع ۱۵ تا ۷۰ سانتی متر است. گل‌های این گیاه آذین و قیفی شکل و

پرورش گل گاو زبان ایرانی

که در ابتدا به رنگ قرمز و ارغوانی هستند که پس از مدتی با خشک شدن به رنگ آبی یا بنفش دیده می‌شوند. در هر سنبله آن تعداد زیادی گل وجود دارد که به آرامی از پایین به بالا باز می‌شوند. گل، برگ و سرشاخه گل دار قسمت مورد استفاده این گیاه است. برگ گاو زبان بوی ضعیف و طعم بدون مزه ای دارد ولی گل‌های دارای طعم لعابی هستند. این گیاه در فرانسه «شکوفه آبی تندرستی» نامیده می‌شود، زیرا گل‌های آن به رنگ آبی است و داروی شفابخشی به شمار می‌رود.

گل گاو زبان ایرانی در دامنه‌های البرز در ارتفاعات ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ متری به وفور یافت می‌شود و معمولاً پراکندگی آن در زمین‌هایی است که تحت تاثیر تابش ملایم نور خورشید قرار دارد و نیز از مواد ازته غنی باشد. بنابراین نوع خودروی آن بیشتر در کنار نرده‌ها، باغ‌ها، روی تل کودهای طبیعی و مزارع آفتاب گیر می‌روید. در نواحی خشک و نیمه خشک و در خاک‌های سبک و سنگین به خوبی رشد می‌کند زیرا به دلیل گستردگی ریشه تا حدی به خشکی خاک مقاوم است. این گیاه تقریباً در تمامی ارتفاعات و دامنه‌های استان‌های گیلان و مازندران، زنجان و البرز مانند ارتفاعات کندوان، کلاردشت، ارتفاعات چالوس، بین منجیل و رستم آباد و غیره گزارش شده است.

گاو زبان را به وسیله بذر تکثیر می‌کنند و می‌توان بذر آن را در فصل‌های بهار و پاییز کاشت. کاشت گیاه در زمین‌های مرغوب، شخم زده و کوددار انجام می‌گیرد که برای این کار در پاییز یا بهار بذرهای گیاه را با دست یا دستگاه‌های مخصوص در زمین می‌پاشند و پس از جوانه زدن

تا ۳ سانتی متر پهن کرد و برای آن که آفتاب نخورد، روی آنها را پارچه می‌اندازند. البته خشک کردن محصول در سایه بهتر است و محصول مرغوب‌تری خواهد داد. به هم زدن گل‌ها هنگام خشک شدن ضروری است. گل مرغوب گلی است که دارای دم سفید و گلبرگ‌های بنفش باشد. گل‌های چیده شده در ابتدا دارای شهدی بسیار چسبناک هستند و این

۳ سانتی متر پهن کرد و برای آن که آفتاب نخورد، روی آنها را پارچه می‌اندازند. البته خشک کردن محصول در سایه بهتر است و محصول مرغوب‌تری خواهد داد. به هم زدن گل‌ها هنگام خشک شدن ضروری است. گل مرغوب گلی است که دارای دم سفید و گلبرگ‌های بنفش باشد. گل‌های چیده شده در ابتدا دارای شهدی بسیار چسبناک هستند و این

بیشترین علت ملامسا، قرارگیری در برابر نور است. هر گونه تحریک پوست ممکن است باعث افزایش رنگدانه در پوست افراد تیره شود که باعث بدتر شدن ملامسا می‌شود. ملامسا با هیچ بیماری داخلی یا اختلال عملکرد بدن مرتبط نیست. درمان ملامسا متأسفانه کار چندان ساده نیست. فقط توجه به چند نکته می‌تواند به درمان آن کمک کند. باید نهایت تلاش را انجام داد تا از عوامل تشدیدکننده

لک به خصوص اشعه ماوراء بنفش پرهیز کرد. همچنین قطع مصرف قرص‌های ضد بارداری نیز می‌تواند به درمان کمک کند. ملامسا ممکن است پس از حاملگی بر طرف شود یا برای سال‌ها یا تا آخر عمر باقی بماند. استفاده از کرم‌های ضد آفتاب اگر چه لک صورت را درمان نمی‌کند اما چون برخی از آنها دارای طیف وسیع بوده و می‌توانند علیه اشعه UVA و UVB خورشید فرد را محافظت کنند. SPF ضد آفتاب باید ۳۰ یا بالاتر باشد و در این صورت است که این مواد از تیره‌تر شدن لک‌ها پیشگیری می‌کند. به علاوه ضد آفتاب‌های فیزیکی مثل لوسیون یا کرم اکسید دو زنگ و تینانیوم دی اکسید می‌تواند برای اشعه ماوراء بنفش و نور مرئی

لک به خصوص اشعه ماوراء بنفش پرهیز کرد. همچنین قطع مصرف قرص‌های ضد بارداری نیز می‌تواند به درمان کمک کند. ملامسا ممکن است پس از حاملگی بر طرف شود یا برای سال‌ها یا تا آخر عمر باقی بماند. استفاده از کرم‌های ضد آفتاب اگر چه لک صورت را درمان نمی‌کند اما چون برخی از آنها دارای طیف وسیع بوده و می‌توانند علیه اشعه UVA و UVB خورشید فرد را محافظت کنند. SPF ضد آفتاب باید ۳۰ یا بالاتر باشد و در این صورت است که این مواد از تیره‌تر شدن لک‌ها پیشگیری می‌کند. به علاوه ضد آفتاب‌های فیزیکی مثل لوسیون یا کرم اکسید دو زنگ و تینانیوم دی اکسید می‌تواند برای اشعه ماوراء بنفش و نور مرئی

شهد بسیار مورد علاقه مورچه‌ها است و در زمانی که هنوز خشک نشده‌اند، ممکن است حشرات را به سمت خود بکشانند.

مهم‌ترین آفت این گیاه کرم برگ خوار است که بیشترین خسارت خود را در زمان برداشت گیاه می‌زند و چون در این زمان مبارزه شیمیایی مناسب نیست، لازم است از مبارزه بیولوژیکی استفاده شود.

به عنوان مدر، مسکن، معرق و کاهنده فشار خون به کار می‌رود. در روغن استخراج شده از دانه‌های گیاه چهار اسید چرب شناسایی شده که شامل اسیدپالمیتیک، اسیدلینولئیک، اسیدایکونوئیک - ۱۱ و اسید اولئیک است. اثر ضدباکتری، ضد اضطراب، ضددرد و ضد تشنج دارد. مطالعه اثرات آنتی اکسیدانی آن نشان می‌دهد که در درمان افسردگی خفیف تا متوسط و درمان اختلالات روانی در بیماران انسانی مفید بوده است. گل‌های خشک شده این گیاه به علت معرق بودن در رفع عوارض گریپ و سرماخوردگی به کار می‌رود.

*عکس‌ها از: culturemgallery.se
davesgarden.com

ملاسما، اختلال در رنگدانه‌های پوست

استفاده شود. بنابراین می‌بایست به طور منظم و مداوم از آنها استفاده کرد. داروهای مختلفی در درمان ملامسا مورد استفاده قرار می‌گیرند. این داروها اغلب ترکیباتی از تریتینون، هیروکینون یا موادی نظیر آزلائیک اسید و کوچیک اسید هستند که می‌بایست توسط پزشک تجویز شوند. اغلب برای اشکال خفیف ملامسا، مصرف دو بار در روز کرم‌های با هیدروکینون بالاتر تجویز می‌شود. معمولاً ۳ ماه برای اثر درمانی روی ملامسا زمان لازم است. به دلیل این که ملامسا شایع است و ظاهر مشخصی روی صورت دارد، بیماران به راحتی با معاینه پوست تشخیص داده می‌شوند. گاهی بیوپسی پوست برای افتراق ملامسا از سایر بیماری‌های پوستی لازم است.

کرم‌های بدون نسخه با غلظت کم هیدروکینون معمول‌ترین کرم‌های بی رنگ کننده هستند. این کرم‌ها ملامسا را از بین نمی‌برند اما می‌توانند باعث کاهش فعالیت رنگدانه سازی در پوست شوند.

امروزه ترکیبات بی رنگ کننده در ترکیب با کرم ضد آفتاب عرضه می‌شوند. پیلینگ شیمیایی، میکرودرم ابریش و لیزر می‌تواند در درمان ملامسا کمک کننده باشد. انجام این اعمال می‌تواند با تحریک پوستی همراه باشد که گاهی اوقات باعث بدتر شدن ملامسا می‌شود. این اعمال به طور کلی باید توسط افراد متخصص و در ترکیب با داروهای بی رنگ کننده و بر اساس نوع پوست فرد استفاده شود.

*میکائیل تهرانی

ملاسما یا کلوسما با لکه‌های قهوه ای ظاهر می‌شوند و معمولاً روی گونه‌ها، پیشانی و گاهی اوقات پشت لب فوقانی، پل بینی روی چانه ایجاد می‌شود و اگر چه بیشتر در خانم‌ها دیده می‌شود ولی ممکن است در آقایان هم رخ دهد.

این لکه‌های قهوه ای رنگ بیشتر در مناطق در معرض نور ایجاد می‌شود، هورمون‌های زنانه، تشعشعات ماوراء بنفش و عوامل ارثی سه عامل اصلی مؤثر در بروز لکه‌های صورت هستند. هر چند عوامل دیگری نیز ممکن است دخالت داشته باشند. در ضمن برخی از داروها نیز ممکن است باعث بروز لکه‌هایی مشابه ملامسا شوند.

افراد با نژاد پوست تیره، آسیایی‌ها، هندی‌ها و مردم خاورمیانه و آفریقای شمالی تمایل بیشتری به ملامسا نسبت به سایرین دارند. تاکنون علت اصلی ملامسا ناشناخته است. مردم با سابقه فامیلی ملامسا بیشتر دچار ملامسا می‌شوند. تغییرات هورمونی ملامسا را تشدید می‌کند. این حالت معمولاً در مدت حاملگی دیده می‌شود و به نام «کلوسما» یا «نشان حاملگی» معروف است. قرص‌های پیشگیری از بارداری می‌تواند باعث ملامسا شود. اگر چه درمان‌های هورمونی جایگزین که پس از یائسگی استفاده می‌شود باعث این تغییر پوستی نمی‌شوند. اشعه خورشید فرد را مستعد ملامسا می‌کند. اشعه ماوراء بنفش خورشید و حتی نور شدید لامپ می‌تواند سلول‌های تولید کننده رنگدانه یا ملانوسیت در پوست را تحریک کند. افراد با پوست تیره‌تر،

روش های نوین داروسازی و داروسازی با فناوری نانو

ادامه از صفحه اول

نانوکپسول های حاوی پودر امگا-۳ پژوهشگران دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری در طرحی مشترک با یک شرکت صنایع غذایی، اقدام به تولید آزمایشگاهی نانوکپسول های حاوی روغن امگا-۳ کردند. این نانوکپسول ها در صورت تولید انبوه می توانند در جیره غذایی مورد استفاده قرار گیرند و سبب افزایش سطح سلامت افراد مصرف کننده شوند.

اسیدهای چرب غیراشباع نظیر امگا-۳، زمانی که به طور منظم و در غلظت مناسب مصرف شوند، دارای مزایای فراوانی هستند و تأثیر مثبتی بر سلامت انسان دارند. متأسفانه بدن انسان قادر به سنتز این اسیدهای چرب غیراشباع نیست. این موضوع سبب شده تا این دسته از مواد به عنوان بخشی ضروری از جیره غذایی مد نظر قرار گیرند. یکی از راه های افزایش مصرف اسیدهای چرب غیراشباع امگا-۳ در رژیم غذایی مصرف کنندگان، تولید روغن ماهی کیسوله شده و افزودن آن به مواد غذایی است. حال چنانچه این محصول به شکل نانوکپسول تولید شود، سبب افزایش ارزش غذایی ماده مصرفی می شود. هدف این پژوهش نیز تولید پودرهای نانوکپسوله شده حاوی امگا-۳ بوده است. برای این منظور تلاش شد تا از ژلاتین ماهی و صمغ عربی به عنوان مواد دیواره استفاده شده و در نهایت پودر نانوکپسول شده امگا-۳ در مقیاس آزمایشگاهی تولید شود. ایران از نظر دارا بودن ذخایر شیلاتی غنی است و پتانسیل بالایی در تولید محصولات جانبی (مانند روغن ماهی، ژلاتین ماهی و غیره) از حجم بزرگ ضایعات بهره برداری نشده از آبزیان دارد. در نتیجه می توان از این ضایعات در قالب فرآورده های بیولوژیک دارای ارزش افزوده و به عنوان منبعی برای تولید روغن ماهی و اسید چرب ماهی استفاده کرد.

برای تولید نانوکپسول های امگا-۳ از روش کواکواسیون ترکیبی استفاده شده است. این روش، روشی ساده و کم هزینه برای تولید سامانه های میکرو/نانوساختار است. همچنین ژلاتین ماهی و صمغ عربی به عنوان مواد دیواره نانوکپسول ها انتخاب شدند. این ترکیب های پروتئین - پلی ساکاریدی، به علت حلالیت بالا در آب و حفاظت از مواد کپسوله شده، دارای مزایای بیشتری نسبت به کپسول های لیپیدی هستند.

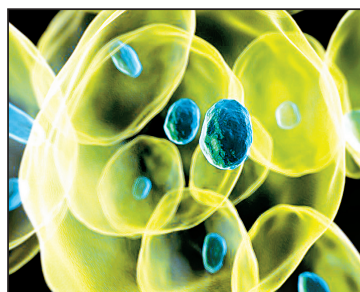
به گفته پژوهشگران با انجام آزمایش های تکمیلی و دستیابی به تولید انبوه، می توان محصولی نوین از روغن ماهی تولید و از آن در صنایع غذایی و دارویی کشور استفاده کرد. این امر علاوه بر کمک به بهبود سطح سلامت جامعه، منجر به ایجاد ارزش افزوده بالا به دلیل جلوگیری از خروج ارز به منظور واردات محصولات خارجی خواهد شد. با استفاده از نانوریزپوشانی می توان تولید بسیاری از محصولات که از نظر فناوری تولید غیرممکن هستند را عملی کرد. نانوریزپوشانی همچنین در صنایع دارویی و مکمل های غذایی به منظور تحویل هدفمند دارو، ایجاد حداقل سمیت، افزایش توزیع زیستی و جذب سلولی بالاتر برخی از داروها و مواد غذایی نیز استفاده می شوند.

این طرح توسط «رحیمه اصفهانی» در قالب پایان نامه کارشناسی ارشد و با راهنمایی دکتر سید علی جعفرپور از دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری و دکتر سید مهدی جعفری از دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان انجام شده است.

ناپودی سلول های سرطانی با نانوحباب ها- پژوهشگران دانشگاه ایلینویز از فناوری فراصوت برای منفجر کردن نانوحباب های حامل دارو به عنوان رویکرد هدفمندتر در درمان سرطان بهره برده اند. هیچ درمان سرطان مستقیمی وجود ندارد اما حمله به یک تومور در کبد، فرایند دشواری است که معمولاً نیازمند جراحی است. روش جدید پژوهشگران یک رویکرد کمتر تهاجمی بوده و بر نانوحباب هایی تکیه دارد که داروهای ضد سرطان را با خود به درون تومور برده تا در داخل آن بترکند. در

توسعه این روش، پژوهشگران از داروهای موجود Targretin یا Bexarotene استفاده کرده اند که معمولاً به شکل کپسول برای درمان سرطان لنفوم جلدی سلول T تجویز می شوند. با این حال پژوهشگران باید دارو را برای مناسب کردن آن در مبارزه با تومورهای جامد دوباره مهندسی می کردند. به این منظور آنها نانوحباب ها را با داروی غیرفعال Targretin پر کرده و آن را با استفاده از یک ابزار برش دهنده منعطف به کبد یک خوک آزمایشگاهی تزریق کردند. در طول فرایند درونی سازی سلولی از فراصوت برای ترکاندن حباب ها و فعال سازی و آزاد کردن دارو در داخل سلول های سرطانی استفاده شد. به گفته پژوهشگران، این مکانیزم آزادسازی خاص علاوه بر ارایه جایگزینی بالقوه برای عمل جراحی، می تواند درمان های دارویی دقیق تر را فراهم کند که سلول های سالم را ذخیره می کند. این پژوهش در مجله ACS Nano منتشر شده است.

حذف آنتی بیوتیک ها از فهرست داروها- احتمالاً در آینده ای نزدیک به جای بسته های آنتی بیوتیک با یک تزریق کوچک در بازو، دوز مشخصی از نانوذرات با عفونت ها مبارزه می کنند و آن ها را به سادگی از میان خواهند برد. نتایج پژوهش جدیدی که در دانشگاه کلرادو - بولدر به انجام رسیده نشان می دهد که اساساً نانوذرات می توانند ۹۲ درصد از باکتری های مقاوم به آنتی بیوتیک را از بین ببرند. این مواد از مواد مشابهی با خاصیت نیمه رسانا تشکیل شده اند و با چشم غیرمسلح تقریباً غیرقابل مشاهده هستند. وقتی نانوذرات در معرض نور قرار می گیرند فعال می شوند. با اصلاح فرکانس نور،

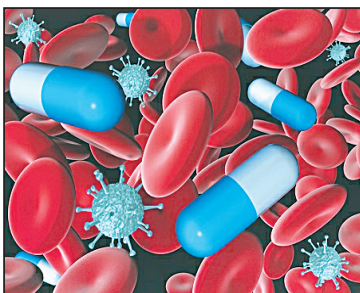

می توان دسته ای از این نانوذرات را برای مبارزه با سلول های عفونی خاصی در بدن ارسال کرد. مسأله ای که مانع از پیشبرد این روش برای مبارزه با باکتری ها می شد این بود که در روش های قبلی، سلول های سالم در کنار سلول های عفونی آسیب می دیدند. اما در آزمایش جدید چنین مشکلی وجود ندارد و نانوذرات سلول های سالم را دست نخورده باقی می گذارند. پژوهشگران بر این باور هستند حتی در صورتی که باکتری ها نسبت به نانوذرات هم مقاومت پیدا کنند، با انجام اصلاحاتی در این مواد می توان با باکتری های مقاوم جهش یافته نیز به خوبی مبارزه کرد. این موضوع می تواند راهی برای مبارزه با عفونت های باکتریایی باشد که کارایی بسیار بالایی دارد و آنتی بیوتیک ها را برای همیشه از فهرست مواد دارویی حذف کند.

درمان سکنه های مغزی - سکنه مغزی یکی از عوامل اصلی مرگ و میر در آمریکا به شمار می رود. سکنه مغزی، آسیب عصبی حاد ناشی از اختلال خون رسانی به قسمتی از بافت مغز است که ناشی از انسداد رگ مغزی به وسیله یک لخته خونی یا پارگی یکی از عروق تغذیه کننده آن قسمت از بافت مغز است. به بیان دیگر اگر خون رسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شده و متوقف شود، این قسمت از مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد.

این وضعیت را در اصطلاح «سکنه مغزی» می نامند. سکنه مغزی می تواند به عللی مانند بسته شدن یا پاره شدن یکی از رگ های خون رسان مغز باشد. به نظر برخی پزشکان و متخصصان، خطر بروز سکنه مغزی در زنان به علت بیماری های ژنتیک، موارد هورمونی، مصرف برخی داروها و پیامدهای ناشی از زایمان بیش از مردان است.

معمولاً پیش از بروز سکنه مغزی علائم هشدار دهنده ای وجود نداشته یا علائم بسیار جزئی هستند. بیمار پس از بروز سکنه مغزی باید بلافاصله در بیمارستان بستری شده تا از بروز صدمات دائمی به مغز جلوگیری شود. عوارضی که پس از سکنه مغزی ایجاد می شوند بستگی به محل سکنه و وسعت بافت های گرفتار شده مغز دارد. عوارض سکنه مغزی از عوارض خفیف و گذرا مثل تاری دید تا عوارض فلج کننده دائمی یا حتی مرگ را شامل می شود. اما سال ها است که پزشکان در تلاش هستند تا با استفاده از داروهای پوشیده از

نانوذرات در لخته های خونی بتوانند عملکرد داروها را جهت باز کردن رگ های مسدود شده در قربانیان بهبود بخشند. اما یک مشکل در این مسیر وجود دارد، زمانی که یک رگ خونی به طور کامل بسته شده باشد، جریان خون در آن نقطه با مشکلات متعددی روبرو است. سکنه مغزی با قرار دادن stent در لخته خونی قابل کنترل است. stent می تواند باز شدن رگ خونی در آن نقطه مورد نظر را به دنبال داشته باشد. اما استفاده از stent می تواند برای بیماران خطرناک باشد، زیرا آسیب به سرخرگ ها یا هدایت جریان های خونی به نقطه دیگر می تواند تهدیدی جدی برای سلامت بیماران سکنه های مغزی باشد.

در این زمینه، پژوهشگران دانشگاه هاروارد و ماساچوست (UMass) موفق به ارائه شیوه جدیدی شده اند که با کمک آن Stent می تواند مجرای را در لخته خونی ایجاد کرده سپس نانوذرات ها از آن لخته وارد شوند. فشار مضاعف برای ورود در مجرا باعث می شود تا داروها فعال شده و به لخته های خونی متصل شده و آنها را متلاشی کنند تا از حالت اولیه خود فاصله بگیرند. روش ابداعی پژوهشگران آمریکایی در حالی است که در سال های گذشته، دانشمندان در تلاش بودند تا با استفاده از آهن ربا یا ذراتی که از قابلیت شارژ مغناطیسی برخوردار هستند به هدایت داروها و همچنین از بین بردن این عارضه بپردازند. اما روش جدید، ترکیبی مؤثرتر نسبت به روش های قبلی است.

درمان آکنه - یک پژوهشگر ایرانی موفق به ساخت دارویی با نانوذرات لیپیدی برای درمان بیماری پوستی آکنه شد که هیچ گونه عوارضی برای بیمار ندارد. دارویی به عنوان «آنتی آندروژن» که به صورت قرص «آلداکتون» توسط بیماران مبتلا به آکنه استفاده می شود، عوارض زیادی دارد. با توجه به این که دوره زمانی مصرف این دارو شش ماه است، بیمارانی که از این دارو استفاده می کنند دچار عارضه هایی همچون سردرد، سرگیجه و تهوع می شوند و احتمال ابتلا به سرطان سینه در آنها افزایش می یابد. این پژوهشگر ماده مؤثره اولیه «اسپیرونولاکتون» را در نانوذرات لیپیدی بارگذاری

کرده و به شکل ژل درآورد تا به صورت قرص مصرف نشود و در نهایت عوارضی برای بیمار نداشته باشد. بیماران مبتلا به آکنه خفیف تا متوسط می توانند از این دارو استفاده کنند. نتایج نشان می دهد با استفاده از این دارو بیشتر از ۶۰ درصد بهبودی در بیماران دیده می شود و دیگر لازم نیست این دارو را به صورت قرص مصرف کنند. همچنین استفاده از این داروی جدید به صورت موضعی، عوارضی در بیماران به وجود نمی آورد چرا که بیش از ۸۵ درصد مواد این نانو دارو از آب است و خشکی پوست بیمار را به دنبال نخواهد داشت. در حال حاضر نمونه اولیه این دارو ساخته شده است و اکنون این ترکیب جدید «آلداکتون» ثبت اختراع شده و قرار است تا یک سال دیگر به ثبت بین المللی برسد. «حمیدرضا کلیدری» متخصص دارویی و مجری طرح ساخت «نانوژل اسپیرونولاکتون» است.

سیستم تبدیل ماده مؤثره دارو به نانو- پژوهشگران ایرانی موفق به ساخت دستگاهی شدند که می تواند ماده مؤثره دارو را به نانو تبدیل کند تا جذب دارو و اثربخشی آن در بدن افزایش یابد. در حال حاضر سنتر اغلب نانوذرات به دنبال عملیات ناپیوسته صورت می گیرد و تعداد کمی از کارخانه های دارو سازی در ایران، داروها را به روش قدیمی و هزینه بر میکرونیزه می کنند. برای تولید نانوذرات روش های گوناگونی وجود دارد و در این میان رسوب گیری با استفاده از ضد حلال، روش مناسبی است که در دماهای محیط و فشار اتمسفری و بدون نیاز به تجهیزات گران قابل اجرا است. این روش نسبت به روش های دیگر به شکل ساده تری قابلیت افزایش مقیاس تولید را دارد. به همین دلیل پژوهشگران به فکر ساخت دستگاهی افتادند تا بتوان از طریق آن به بهینه سازی مصرف دارو کمک کرد. استفاده از نانوداروها به کاهش دوز مصرف آن کمک می کند، از این رو با ساخت این دستگاه می توان گامی در جهت رفع مشکل صنعت داروسازی کشور برداشت.

در حال حاضر این روش در دنیا کاربردی شده است و دستگاه میکروراکتور تولید کننده نانوذرات دارویی آب گریز می تواند ذراتی که در آب انحلال کمی دارند را به صورت نانو در بیاورد. با توجه به این که طیف وسیعی از داروها در آب انحلال کمی دارند به همین دلیل استفاده از این دستگاه می تواند مؤثر باشد. دارو باید زیست دسترس پذیری بالایی داشته تا اثر بخشی بهتری داشته باشد. زمانی که دارو آب گریز باشد اثر بخشی آن در بدن بیمار پایین می آید، به همین دلیل می توان دارو را به نانو تبدیل کرد تا اثربخشی آن در بدن افزایش یابد. این دستگاه پودر اصلی (ماده مؤثره) دارو را به نانو تبدیل می کند سپس این ماده در صنعت داروسازی به قرص یا دارو تبدیل می شود. با این کار دوز مصرف دارو و اثرات جانبی آن کاهش پیدا می کند و در این صورت می توان گفت که داروسازی هدفمند در بدن ایجاد خواهد شد. از این رو تولید داروها در روش های نوین می تواند تأثیر قابل توجهی در صنایع دارو سازی داشته باشد.

بهبود انتقال جرم و حرارت نسبت به روش های قدیمی به دلیل نسبت سطح به حجم بالا در میکروراکتور، کنترل واکنش های سریع، بازده تولید مناسب به دلیل استفاده از راکتورهای ناپیوسته از مزیت های این طرح به شمار می روند. همچنین تولید طیف گسترده ای از نانوذرات دارویی کم محلول برای افزایش انحلال در صنایع دارویی، پوشش دهی نانوداروها برای داروسازی هدفمند در صنایع دارویی از کاربردهای این دستگاه هستند. برای تولید افزودنی های نانو شامل نانوذرات آلی، معدنی و پلیمری و پوشش دهی کنترل شده آنها در افزودنی های صنایع مختلف شیمیایی و تولید دستگاه برای مراکز پژوهشی جهت انجام آزمایش های تجربی می توان از این دستگاه نیز استفاده کرد.

«مینا اشرفی مقدم»، کارشناس ارشد رشته مهندسی شیمی گرایش داروسازی، مجری طرح «دستگاه میکروراکتور تولید کننده نانوذرات دارویی آب گریز» است.

چهل سال پیش...

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز شنبه ۲۵ بهمن ماه ۱۳۵۴ (برابر با ۱۳ صفر ۱۳۹۶، ۱۴ فوریه ۱۹۷۶) نقل شده است.

برندگان جوایز ادبی فروغ

بعد از ظهر روز پنجشنبه در تالار اجتماعات «مدرسه عالی ارتباطات» هفته فروغ به پایان رسید و جوایز فروغ فرخزاد از سوی هیئت داوران به برندگان آن اهدا گردید.

★ جایزه موسیقی به کلنل علی نقی وزیری
★ جایزه موسیقی کلاسیک و اپرا به خانم منیر و کیلی
★ جایزه تئاتر به علی اصغر گرمسیری هنرمند قدیمی

تئاتر
★ جایزه تئاتر امروز به پری صابری به خاطر کارگردانی نمایشنامه جزیره ها.

★ جایزه طنز نویسی به ایرج پزشکزداد به خاطر کتاب «دائی جان ناپلئون» و «ادب مرده به دولت اوست».

★ جایزه ترجمه به حمید عنایت

★ جایزه شعر به اسماعیل شاهرویدی (آینده).

★ جایزه تألیف به دکتر باستانی پاریزی به خاطر آثار ارزنده اش.

★ جایزه روزنامه نگاری سال به دکتر جواد مجابی.

★ جایزه نقاشی به رضامافی.

★ جایزه کاریکاتور به اردشیر محصص

★ جایزه هنر پیشه در تئاتر و سینما به جمشید مشایخی.

★ جایزه هنر پیشه سینما به همایون

★ جایزه برای هنر به صورت مطلق به سهراب سپهری به

خاطر نقاشی هوشمند هایش.

★ و...

ارتفاع آب کارون به ۱۵ متر رسید

بالا آمدن کارون در اهواز بلوار شرقی و تأسیسات آتر ازیر آب برد، ارتفاع آب کارون به ۱۵ متر رسید و برج خطر زیر آب رفته است.

با طغیان کارون، مأموران شهرداری و برزنهای ششگانه شهرداری این شهر، به حال آماده باش درآمدند و با گذاشتن کیسه های شن در کنار رودخانه کارون از پیشروی آب به نقاط مسکونی، جلوگیری کردند.

دیشب بالا آمدن آب کارون از سرداب های موسسات و بانک ها و زیر زمین خانه ها بیرون زد و اکنون در زیر زمین بعضی از خانه های اهواز به ارتفاع ۳۰ سانتیمتر آب جمع شده است.

پیروزی ۳-۰ تیم ملی امید ایران

تیم ملی امید ایران در تنها مسابقه خود «مسقط مرکز عمان» با نتیجه ۳-۰ تیم ملی فوتبال عمان را مغلوب کرد.

محمود ابراهیم زاده در دقیقه ۳۰ اولین گل تیم ایران را وارد دروازه حریف کرد. در نیمه دوم نیز حسین حسینی در دقیقه ۶۰ و هادی نراقی در دقیقه ۸۰ دوبار دیگر دروازه حریف را باز کردند.

بازیکنان تیم امید ایران در این دیدار اینها بودند:

حسین راغفر (محمدرضا گریبندی از دقیقه ۵۵) - اسماعیل نوربخش، علی شجاعی (اکبر میناقیان از دقیقه ۵۵)، ناصر میرزائی، محمد پنجعلی هادی نراقی، حسین حسینی همایون مشتری (محسن یزدخواستی از دقیقه ۵۵) «نوری خدایاری (طاهر خاوسی از دقیقه ۵۵)، مصطفی مسلمی (احمد شهبازی از دقیقه ۵۵)» محمود ابراهیم زاده.

بومدین وقادفی در بار دادغام لیبی و الجزایر مذاکره کردند

طرابلس - روتر - رهبران لیبی و الجزایر به گفتگوهای دو روزه خود درباره ادغام دو کشور پایان دادند. حواری بومدین رئیس جمهوری الجزایر که برای این منظور وارد طرابلس شده بود دیشب به کشورش بازگشت.

خبرگزاری لیبی گزارش داد قرار شده ملاقات های پایایی دیگری بین رهبران لیبی - الجزایر درباره بررسی ادغام دو کشور صورت گیرد.

کارگران ساختمانی کارت سرویس می گیرند

برای کارگران ساختمانی مراکز کارایی ایجاد می شود و به کارگران ساختمانی پر اکنده کارت سرویس داده می شود.

این تصمیم به منظور جلوگیری از پراکندگی کارگران ساختمان ها در میدان های تهران و همچنین کوتاه کردن دست دلالان ساختمان از طرف وزارت کار و امور اجتماعی اتخاذ شده است.

طرح مزبور که از طرف سازمان کارگران تهیه شده بزودی از جانب وزیر کار و امور اجتماعی به مرحله اجرا گذارده می شود.

بالاجرای این طرح از این پس متقاضیان کار با مراجعه به سازمان کارگران تعداد کارگر مورد نیاز خود را با دستمزد عادلانه و طبق ضوابط صحیح برای مدت معلوم استخدام خواهند کرد.

قاب امروز

مرکز روایتشکی رازی (امین آباد) عکس از: رضا حسینی - آنا

داستانک

پند بزرگان

آن سوی میله های سرد

از شیشه بخار گرفته پنجره، فقط حفاظ های سرد آهنی دیده می شد. روی شیشه با انگشت نوشت: کاش یک بار دیگر متولد می شدم تا همه خطاهای گذشته را جبران کنم. یاد، پنجره را کمی باز کرد؛ نوشته های روی آن محو شد.

مصطفی چتر چی، مجموعه آراش گنجشک ها

اگر دانش یک مرد برای موفقیت و کافی ولی تقوای وی ناکافی باشد، هر چه را که به دست آورد دوباره از دست خواهد داد.

کنتو سیوس
- از خود می پرس که از نکویی تو چه کس بهره خواهد برد. نان خود را به آب فکن، بالاخره کسی آن را خواهد خورد.

یوهان ولفگانگ فون گوته

شکست چین در لشکر کشی به فرارود

فوریه سال ۱۰۲ میلادی، «وادی» امپراتور وقت چین با استفاده از فرصت درگیری ایران با رومیان در غرب، یک سپاه چهل هزار نفری از نیروهای خود را روانه منطقه فرارود کرد.

این حمله در ناحیه فرغانه و در نیمه راه خجند به سمرقند، بدون نیاز به اعزام افراد پادگانه های تپورستان (مازندران)، آذربایجان، تو سطر نیروهای محلی پارت (خراسان)، آریانا (هرات و غرب افغانستان امروز) و کهستان در هم شکسته شد و بسیاری از چینیان به اسارت درآمدند.

اسیران چینی هدف حمله نظامی را به دست آوردن اسپان (اسببان) دره فرغانه که بزرگتر از اسپان چین، نیرومند و ثروتمند اندیدان کرده بودند.

کاپیتان کوک در هاوایی کشته شد

۱۴ فوریه سال ۱۷۷۹ کاپیتان «جیمز کوک» انگلیسی در سفر خود به منطقه اقیانوس آرام، در هاوایی به دست یکی از مردان این جزیره کشته شد.

هاوایی که کوک در خاطر آتش آن را جزایر «ساندویچ» نوشته است در آن زمان یک کشور مستقل و متمدن و دارای نظام حکومتی سلطنتی و پادشاه بود.

کوک به هر جا که می رسید، روی کاغذ بانصب یک پرچم، انگلستان را مالک آن اعلام می کرد که بعدا سند بلعیدن این مناطق توسط دولت انگلستان قرار گرفت.

امپراتوری که پاپ و ابر گزید

۱۴ فوریه ۱۰۱۴ میلادی پاپ بندیکت هشتم در کنار پلکان سن پترز در رم، هانری دوم از آلمان را پذیرفت و او را عنوان امپراتور کاتولیک های اروپا داد و به همین سبب قلمرو امپراتوری مقدس خوانده می شد.

وی دومین آلمانی بود که برای دریافت این مقام رنج سفر رم را بر خود هموار کرده بود. هانری دوم پسر حاکم باویر آلمان و داماد امپراتور لوکزامبورگ سپس پست سر پاپ وارد کلیسا شد و تعهد سپرد که حافظ کلیسا و کاتولیک هادر قلمرو خود باشد و سپس پاپ کره زربین سلطنت کاتولیک ها را که بر بالایش یک صلیب طلایی بود در دست او گذارد و عمل انتصاب انجام شد.

www.iranianshistoryonthistoday.com

سودوکو

۱۵۶۲

	۷	۵					۱
۶		۱		۳	۵		
	۸	۶		۱		۷	
		۷			۸	۶	۴
۹	۱	۴			۳		
	۳		۸	۷		۵	
		۵	۱		۴		۸
۱				۶	۳		

۶	۷	۴	۱	۲	۸	۹	۳	۵
۹	۳	۵	۶	۷	۴	۱	۲	۸
۱	۲	۸	۹	۳	۵	۶	۷	۴
۴	۶	۷	۸	۵	۱	۲	۹	۳
۲	۱	۹	۴	۶	۳	۸	۵	۷
۸	۵	۳	۷	۹	۲	۴	۶	۱
۳	۴	۶	۲	۸	۷	۵	۱	۹
۷	۹	۱	۵	۴	۶	۳	۸	۲
۵	۸	۲	۳	۱	۹	۷	۴	۶

حل ۱۵۶۱

جدول شرح در متن

۴۰۷۵

غلامحسین باغبان

کتابی از جک و باریک	بسیار لاغر	کلمه پرشنی	ضمیر وزنی	سرچشمه	کشور «کپناک»	پشت شداد
س	↓	↓	↓	↓	↓	↓
در تن در	↓	↓	↓	↓	↓	↓
زمین استیک	↓	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
مفرد حواس	↓	↓	↓	↓	↓	↓
فقر	↓	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
گرمی بازار	↓	↓	↓	↓	↓	↓
خشنود کردن	↓	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
مزه اول خرما	↓	↓	↓	↓	↓	↓
تنگ نو خالی	↓	↓	↓	↓	↓	↓
کم عقل و کوند	↓	↓	↓	↓	↓	↓
دلاری هستی	↓	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
م	↓	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
غمگین	↓	↓	↓	↓	↓	↓
بوی خوش	↓	↓	↓	↓	↓	↓

حل

۴۰۷۴